ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ

2017

Զարգացումը
Կարգավորումը
Վերահսկողությունը

2018

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Նախաբան 3

Ֆինանսական համակարգի կարգավորման դաշտի փոփոխությունները 2017 թվականին 4

Ֆինանսական համակարգի վերահսկողությունը և սպառողների շահերի պաշտպանությունը 2017 թվականին 10

Կադրերի վերապատրաստումը և համագործակցությունը այլ երկրների վերահսկողների հետ 2017 թվականին 14

ՀՀ ֆինանսական համակարգը 2017 թվականին 16

Բանկեր 16

Ընդհանուր դրույթներ 16

Բանկային համակարգի կապիտալը 18

Բանկային համակարգի պարտավորությունները 19

Բանկային համակարգի ակտիվները 21

Բանկային համակարգի ֆինանսական արդյունքները 24

Բանկային համակարգի ֆինանսական ռիսկերը 26

Վարկային կազմակերպություններ 34

ՀՀ ապահովագրական շուկա 39

Արժեթղթերի շուկայի մասնակիցներ 47

ՀՀ պարտադիր կենսաթոշակային համակարգ 50

Վճարահաշվարկային կազմակերպություններ 52

Վճարահաշվարկային համակարգ 55

Վերահսկողության զարգացման հեռանկարները 62

Հավելվածներ 64

ՆԱԽԱԲԱՆ

2017 թվականին տնտեսական ակտիվության վերականգնման և արտաքին հատվածից ստացվող եկամուտների կայունացման հեռանկարների ներքո ֆինանսական համակարգը ընդլայնել է ֆինանսական միջնորդության ծավալներն ու շրջանակները: Ֆինանսական համակարգի միջնորդությունը բնութագրող ակտիվներ/ՀՆԱ հարաբերակցության և վարկեր/ՀՆԱ հարաբերակցության ցուցանիշները կազմել են համապատասխանաբար՝ 91.4% և 49.8%:

Ֆինանսական համակարգի խոշորագույն մասնակից բանկային համակարգում արձանագրվել է հաշվեկշռային ամփոփ ցուցանիշների զգալի աճ: Վարկային կազմակերպությունների, ապահովագրական ընկերությունների ու ֆինանսական համակարգի մյուս մասնակիցների ամփոփ ցուցանիշները ևս դրսևորել են կայուն աճի միտումներ: Հատկանշական է պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի կուտակային միջոցների աճի արագացումը:

Բանկային համակարգի կայունությունը բնութագրող կապիտալի համարժեքության և իրացվելիության ցուցանիշները շարունակում են պահպանվել պահանջվող նվազագույն սահմանաչափերից բարձր: 2017 թվականի վերջի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի համարժեքությունը կազմել է 18.6%[1], իսկ ընդհանուր և ընթացիկ իրացվելիության նորմատիվային ցուցանիշները կազմել են համապատասխանաբար 32.1% և 141.7%[2]:

Ֆինանսական համակարգի կայունության խնդրից ելնելով՝ Կենտրոնական բանկը շարունակել է նաև կարգավորման և վերահսկողության կատարելագործման աշխատանքները: Կարգավորման դաշտի փոփոխությունները հիմնականում բխել են նոր Սահմանադրության և միջազգային լավագույն ստանդարտներին համապատասխանեցման պահանջներից: Կենտրոնական բանկը, կարևորելով ֆինանսական համակարգում սպառողների իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանության անհրաժեշտությունը, իրականացրել է հասարակության տարբեր նպատակային խմբերի ֆինանսական կրթման, ինչպես նաև ֆինանսական հաստատությունների վարվելակերպի կարգավորման և վերահսկողության մի շարք միջոցառումներ:

[1] *Նվազագույն նորմատիվային սահմանաչափը՝ 12.0%:*
[2] *Նվազագույն սահմանաչափերը՝ համապատասխանաբար 15.0% և 60.0%:*

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԴԱՇՏԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ 2017 ԹՎԱԿԱՆԻՆ

Տնտեսության իրական և ֆինանսական հատվածների արդի զարգացումների համատեքստում 2017 թվականին շարունակվել են ֆինանսական հատվածի կարգավորման դաշտի կատարելագործման աշխատանքները:

Ֆինանսական համակարգի կարգավորման դաշտի փոփոխություններ

Օրենսդրական փոփոխություններ

2017 թվականին փոփոխություններ ու լրացումներ են կատարվել ***«Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին», «Իրավական ակտերի մասին», «Բյուջետային համակարգի մասին», «Բնակարանային հիփոթեքային կրեդիտավորման մասին», «Սպառողական կրեդիտավորման մասին», «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին», «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին», «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին», «Հրապարակային սակարկությունների մասին» ՀՀ օրենքներում և «Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում»:***

Նշված օրենքներում փոփոխությունները նպատակ ունեն.

1. առկա կարգավորման դաշտը համապատասխանեցնել նոր Սահմանադրությանը,
2. պարզեցնել տեղեկատվության փոխանակման ընթացակարգը վերահսկող մարմինների միջև,
3. լիարժեք դարձնել հիփոթեքային վարկավորման ոլորտում սպառողների իրավունքների և օրինական շահերի պաշտպանությունն ու բարելավել հիփոթեքային վարկի տրամադրման և հետագա սպասարկման հետ կապված ընթացակարգերը,
4. ներդնել «Բազել 3» ստանդարտով նախատեսված բանկային կարգավորման նորագույն պահանջները,
5. ապահովագրական համակարգի կարգավորման և վերահսկողության դաշտը առավելագույնս համապատասխանեցնել միջազգային ստանդարտներին[3]:

[3] *Արժույթի միջազգային հիմնադրամի, Համաշխարհային բանկի և Ֆինանսական համակարգի գնահատման ծրագրի առաքելության առաջարկություններին:*

Ենթաօրենսդրական փոփոխություններ

Բանկային համակարգի գործունեության կարգավորման դաշտում 2017 թվականին կատարված փոփոխություններ

1. Բանկերի մասնաճյուղերի ղեկավարների գրանցման գործընթացը հեշտացնելու նպատակով փոփոխություններ են կատարվել «Բանկային գործունեության ոլորտում լիցենզավորման, գրանցման, համաձայնության և թույլտվության տրամադրման, մասնագիտական համապատասխանության ստուգման և որակավորման կարգերը» կանոնակարգ 1-ում:
2. Փոփոխություններ են կատարվել հայկական բանկերի օտարերկրյա մասնաճյուղերի և դրանց ղեկավարների գրանցման ընթացակարգում: Հաշվի առնելով միջազգային զարգացումները՝ իրականացվել է հաշվային պլանի փոփոխություն՝ համապատասխանեցնելով միջազգային ստանդարտների պահանջներին:

Ապահովագրական համակարգի գործունեության կարգավորման դաշտում 2017 թվականին կատարված փոփոխություններ

1. «Ապահովագրական գործունեության հիմնական տնտեսական նորմատիվների չափը, ձևավորման և հաշվարկման կարգը, վերաապահովագրողներին չարգելված համարելու չափանիշները» կանոնակարգ 3/02-ում ընդլայնվել է տեխնիկական պահուստներին համարժեք ակտիվների ցանկը՝ ապահովագրական ընկերությունների կողմից ներդրումների իրականացումը խթանելու նպատակով: Ցանկում ներառվել են նաև ներդրումային ֆոնդերում փայերը:
2. «Տեխնիկական պահուստների տեսակները, դրանց ձևավորման կարգը» կանոնակարգ 3/03-ում կատարվել են փոփոխություններ ու լրացումներ՝ ապահովագրական ընկերությունների կողմից ձևավորվող տեխնիկական պահուստների ճշգրտության մակարդակը բարձրացնելու նպատակով:
3. ԱՊՊԱ համակարգում ուղիղ հատուցումների մեխանիզմի հաշվապահական հաշվառումը կարգավորելու համար կատարվել են փոփոխություններ և լրացումներ Ապահովագրական ընկերությունների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանում և Ապահովագրական ընկերությունների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանի կիրառման հրահանգում:
4. ԱՊՊԱ համակարգում ուղիղ հատուցումների մեխանիզմի ներդրման հետ կապված՝ համապատասխան լրացումներ և փոփոխություններ են կատարվել նաև «Ապահովագրական ընկերությունների հաշվետվությունների ձևերը, դրանցում ներառվող տեղեկատվությունը, ներկայացնելու կարգը և ժամկետները» կանոնակարգ 3/04-ում:

Արժեթղթերի շուկայի կարգավորման դաշտի բարեփոխումների նպատակով 2017 թվականին ընդունված և կատարված փոփոխություններ ու լրացումներ

1. Հաստատվել են «Ածանցյալ ֆինանսական գործարքների գրանցման կարգն ու ժամկետները, գրանցամատյանի վարման, տեղեկությունների ներկայացման, պահպանման, տրամադրման կարգը և պայմանները» կանոնակարգ 4/20-ը, «Ածանցյալ ֆինանսական գործիքների կարգավորումները» կանոնակարգ 4/18-ը, «Ածանցյալ ֆինանսական գործարքների միասնական գրանցամատյանից հարկային մարմնին տեղեկությունների տրամադրման կարգը, ժամկետները և ծավալները» կանոնակարգ 4/19-ը, ինչպես նաև փոփոխություններ ու լրացումներ են կատարվել ֆինանսական կազմակերպությունների (ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձինք, բանկեր, վարկային կազմակերպություններ, ապահովագրական ընկերություններ, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչներ) կողմից ԿԲ ներկայացվող հաշվետվությունների վերաբերյալ կանոնակարգերում: Նոր կանոնակարգերի փաթեթի ընդունումը նախապայմաններ ստեղծեց ածանցյալների շուկայի սահուն զարգացման համար: Հատկապես կարևոր է ածանցյալ ֆինանսական գործարքների տեղեկատվական արդյունավետ բազայի (Trade Repository) ստեղծման և գործունեության համար մանրամասն իրավական նորմերի ամրագրումը, ինչը կարող է խթանել այս շուկայի թափանցիկության բարձրացումը, ֆինանսական կայունության ապահովման համար ամբողջական տեղեկությունների՝ վերահսկող մարմնին հասանելիությունը, նաև չարաշահումների, այդ թվում՝ հարկային չարաշահումների նվազեցումը և, միաժամանակ, հարկային արդյունավետ ռեժիմի կիրառումը:
2. Փոփոխություններ ու լրացումներ են կատարվել «Կարգավորվող շուկայի օպերատորի՝ Կենտրոնական բանկ ներկայացվող հաշվետվությունները, դրանց ներկայացման կարգը, ձևը և ժամկետները» կանոնակարգ 5/03-ում և «Կենտրոնական դեպոզիտարիայի՝ կենտրոնական բանկ ներկայացվող հաշվետվությունները, դրանց ներկայացման կարգը, ձևը և ժամկետները» կանոնակարգ 5/04-ում: Փոփոխությունների նախաձեռնումը պայմանավորված էր Կենտրոնական բանկից ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա ԲԲԸ-ին պետական պարտատոմսերի առաջնային աճուրդների կազմակերպման գործառույթի փոխանցմամբ: Հաշվի առնելով, որ գործառույթի փոխանցման արդյունքում Կենտրոնական բանկը այլևս չէր տիրապետում պետական պարտատոմսերի առաջնային աճուրդների վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվությանը՝ անհրաժեշտություն էր առաջացել ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիայի և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից ԿԲ ներկայացվող հաշվետվական ձևերում լրացումներ կատարել, որոնց համաձայն վերջիններս կներկայացնեն պետական պարտատոմսերի աճուրդների վերաբերյալ Կենտրոնական բանկին անհրաժեշտ վերահսկողական և վիճակագրական տեղեկություններ:
3. Հաստատվել է «Միջազգային շուկաներում լայնորեն կիրառվող ածանցյալ ֆինանսական գործիքների, ֆինանսական գործարքների տիպային պայմանագրերը սահմանելու, ինչպես նաև գլխավոր համաձայնագրերի նկատմամբ պահանջներ սահմանելու մասին» կարգը: Խորհրդի այս որոշմամբ

սահմանվել են այնպիսի իրավական նախապայմաններ, որոնք հնարավորություն են տալիս միջազգային պրակտիկայում օգտագործվող գլխավոր համաձայնագրերի (ISDA Master Agreements, GMRA) նկատմամբ կիրառելու օտարերկրյա իրավունք: Այս հնարավորությունն ուղղված է ածանցյալ և ռեպո շուկաների ակտիվացմանը և օտարերկրյա սուբյեկտների՝ Հայաստանի ֆինանսական շուկա ներգրավմանը:

4. Հաստատվել է «Ապահովված հիփոթեքային պարտատոմսերի ապահովման միջոցների ռեգիստրի վարման, ռեգիստրում ներառված տեղեկությունների՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ ներկայացման կարգը» կանոնակարգ 6/02-ը, «Ապահովված հիփոթեքային պարտատոմսերի ապահովման միջոցներ հանդիսացող ակտիվների և պարտավորությունների զուտ ներկա արժեքի հաշվարկման կարգը և մեթոդները» կանոնակարգ 6/03-ը և «Ապահովված հիփոթեքային պարտատոմսերի ապահովման միջոցների հսկողի որակավորման կարգը և մասնագիտական համապատասխանության չափանիշները սահմանելու մասին» կարգը: Այս որոշումները ստեղծեցին իրավական հիմքեր բանկերի և վարկային կազմակերպությունների կողմից ապահովված հիփոթեքային պարտատոմսերի թողարկման համար:
5. Փոփոխություններ են կատարվել «Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից լրացուցիչ գործունեության տեսակները, դրանց իրականացման կարգը և պայմանները» կանոնակարգ 5/09-ում և «Արժեթղթերի կենտրոնացված ռեեստրավարման և պահառության կարգը» կանոնակարգ 5/10-ում: Կանոնակարգերի փոփոխությունների ընդունմամբ Կենտրոնական դեպոզիտարիան այսուհետ կարող է լիարժեքորեն իրականացնել ֆոնդի պահառուի իր գործառույթները՝ առանց ներդրումային ֆոնդերի պահառության կամ ռեեստրավարման հետ կապված լրացուցիչ ծախսեր առաջացնելու, մրցակցելով այլ ինստիտուտների հետ: ՀԿԴ-ն այժմ հնարավորություն ունի իր կանոններով որոշակի ֆինանսական կազմակերպությունների համար սահմանելու հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ իր ծառայություններից օգտվելու պահանջից բացառություններ: Բացի այդ, ՀԿԴ-ն կարող է դրամական միջոցների հաշվառման հաշիվներ բացել նաև ներդրումային ֆոնդերի համար:
6. Փոփոխություն է կատարվել «Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի թողարկման ընթացակարգի նկատմամբ պահանջները, պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի կառավարչի կողմից պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի փայեր ձեռք բերելու կարգը» կանոնակարգ 10/09-ում: Փոփոխություններով հստակեցվել է կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչների կողմից կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի գների հրապարակման միասնական ընթացակարգը: Սահմանվել է, որ ՀԿԴ-ի կողմից իրեն տրամադրված փայերի գների հրապարակման պահից կառավարիչները կհամարվեն դրանց հրապարակման պահանջը կատարած:
7. Փոփոխություն է կատարվել «Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդի ընտրություն չկատարած մասնակիցների՝ ֆոնդերի կառավարիչների միջև բաշխման» կարգում, որով կարգի գործողության ժամկետը հետաձգվել է ևս մեկ տարով՝ կապված կուտակային կենսաթոշակային համակարգի ամբողջական ներդրումը մեկ տարով (մինչև 2018 թ. հուլիսի 1-ը) հետաձգելու հետ:

8. Փոփոխություններ ու լրացումներ են կատարվել «Ներդրումային ֆոնդի (ֆոնդի կանոնների) գրանցումը, օտարերկրյա ներդրումային ֆոնդի արժեթղթերը Հայաստանի Հանրապետությունում վաճառելու համար նախնական թույլտվություն տրամադրելու կարգն ու պայմանները» կանոնակարգ 10/11-ում և «Ոչ հրապարակային պայմանագրային ներդրումային ֆոնդի կանոնների առցանց գրանցման ընթացակարգ» կանոնակարգ 10/29-ում, որոնցով սահմանվել է պայմանագրային ներդրումային ֆոնդի կանոնների գրանցման վկայականի ձևը:
9. Փոփոխություններ ու լրացումներ են կատարվել «Ներդրումային ֆոնդերի զուտ ակտիվների արժեքի հաշվարկման կարգը» կանոնակարգ 10/04-ում: Փոփոխություններով սահմանվել են պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվների գնահատման առանձնահատկությունները, ինչպես նաև ֆոնդի զուտ ակտիվների արժեքի հաշվարկում սխալների էականության չափանիշները, սխալների շտկման և էական սխալների հատուցման կարգը:

Վճարահաշվարկային համակարգի կարգավորման դաշտում 2017 թվականին կատարվել են հետևյալ փոփոխությունները և լրացումները

1. Փոփոխություններ են կատարվել «Ավտոմատ ինքնասպասարկող սարքերի տեղադրման, շահագործման և դրանց միջոցով ֆինանսական գործառնությունների իրականացման վերաբերյալ կարգում», որոնց արդյունքում.
   - թույլատրվել է բանկային ավտոմատացված մեքենայի միջոցով հաճախորդների շուրջօրյա սպասարկումը,
   - թույլատրվել է ավտոմատ ինքնասպասարկող սարքերում դրամական միջոցների վերաշրջանառության մոդուլի շահագործումը,
   - ֆինանսական կազմակերպություններին թույլատրվել է ավտոմատ ինքնասպասարկող սարքերի լիցքավորման և (կամ) լիցքաթափման, ինչպես նաև վճարային գործիքների դուրսբերման գործառույթը պատվիրակել կանխիկ դրամի փոխադրում իրականացնող մասնագիտացված կազմակերպություններին՝ սարքավորումներում առկա դրամական միջոցների ապահովագրված լինելու դեպքում,
   - խստացվել են ավտոմատ ինքնասպասարկող սարքերի համար սահմանված անվտանգության և հուսալիության պահանջները, մասնավորապես՝ բանկոմատների համար սահմանվել է հատուկ ներկով լիցքավորված պահատուփերի անվտանգության համակարգի առկայության պահանջ:
2. Փոփոխություն է կատարվել «ՀՀ տարածքում վճարային քարտի թողարկման, սպասարկման և վճարային քարտով գործառնությունների իրականացման կարգում», որի արդյունքում թույլատրվել է քարտապանին կարճ հաղորդագրության կամ էլեկտրոնային փոստի միջոցով մեկանգամյա ակտիվացման կոդի տրամադրումը՝ քարտապանին փակ ծրարով ՊԻՆ կոդը տրամադրելու փոխարեն:

3. Հաստատվել է «Աճուրդի համակարգի օպերատորի միջոցով պետական պարտատոմսերի տեղաբաշխման և հետգնման արդյունքում ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից վերջնահաշվարկի իրականացման կարգը», ինչը հնարավորություն է տվել աճուրդի համակարգի օպերատորին իրականացնելու պետական պարտատոմսերի տեղաբաշխման և հետգնման գործընթացները՝ կանոնակարգելով դրանց արդյունքում ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից վերջնահաշվարկի իրականացումը:
4. Փոփոխություն է իրականացվել նաև «Վճարահաշվարկային համակարգ վճարահաշվարկային փաստաթղթերի մուտքագրման և անվերադարձելիության պահի սահմանման մասին» ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի որոշման մեջ, որի նպատակն է եղել օտարերկրյա սուբյեկտների՝ ՀՀ կապիտալի շուկա ներգրավելու հնարավորությունների ընդլայնումը, ածանցյալ և ռեպո գործիքների շուկաների զարգացման նախապայմանների ստեղծումը, ինչպես նաև արտարժութային և այլ ռիսկերի զսպման հնարավորությունների մեծացումը:

Սպառողների շահերի պաշտպանության և գործարար վարվելակերպի ոլորտի կարգավորման դաշտում 2017 թվականին լրամշակվել և փոփոխվել է.

«Բանկերի և վարկային կազմակերպությունների կողմից երաշխավորների հետ գործարար վարվելակերպի կանոնների կիրարկման եղանակների և ընթացակարգերի պահանջները» կանոնակարգ 8/06-ը, որով սահմանվում են գործարար վարվելակերպի կանոններ երաշխավորների հետ հաղորդակցման ընթացքում: Մասնավորապես՝ կանոնակարգով սահմանվել է, որ նախքան պայմանագրի կնքումը երաշխավորին ներկայացվում են իր իրավունքներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև տրամադրվում է վարկային և երաշխավորության պայմանագրերի մեկական օրինակ: Երաշխավորը պետք է ձեռագրով նշում կատարի երաշխավորած գումարի, ինչպես նաև այն մասին, որ գիտակցում է ստանձնած երաշխավորության հետևանքները: Սահմանվել են նաև պահանջներ, որ վարկային պարտավորության կատարումից առնվազն մեկ օր առաջ երաշխավորը ծանուցվում է այդ մասին, իսկ վարկի մարումը ուշացնելու դեպքում՝ հաջորդ օրը: Կանոնակարգում սահմանվել են դրույթներ նաև այն մասին, որ վարկատու կազմակերպությունը պետք է երաշխավորին ծանուցի պայմանագրի պայմանների էական փոփոխությունների մասին:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՍՊԱՌՈՂՆԵՐԻ ՇԱՀԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ 2017 ԹՎԱԿԱՆԻՆ

Ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացվում է հեռակա վերահսկողության և տեղերում ստուգումների միջոցով:

Կենտրոնական բանկի կողմից ֆինանսական հաստատությունների վերահսկողության հիմնական ուղղություններն են.

- ֆինանսական ինստիտուտների գործունեության համապատասխանությունը գործող կարգավորման դաշտին,
- կանոնակարգման դաշտի փոփոխություններին ընկերությունների գործունեության համապատասխանեցումը,
- ակտիվների որակի գնահատումը,
- ռիսկերի կառավարման համակարգը,
- ներքին հսկողության համակարգը,
- կորպորատիվ կառավարման սկզբունքների ապահովումը,
- գործունեության անվտանգության և հուսալիության պահանջների ապահովումը,
- տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտը,
- փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարը,
- թափանցիկության ապահովումը,
- սպառողների շահերի պաշտպանությունը,
- ծառայությունների մատուցման որակի գնահատումը,
- վերաապահովագրության ռիսկայնության մակարդակը,
- ապահովագրական հատուցումների արժանահավատությունը,
- տեխնիկական պահուստների հաշվարկի ճշտությունը,
- ազդագրի և/կամ առևտրի ազդագրի գրանցման գործընթացների կազմակերպումն ու վերահսկումը,
- հաշվետու թողարկողների կողմից հրապարակման ենթակա տեղեկատվության թափանցիկության, լիարժեքության և արժանահավատության ապահովման նկատմամբ վերահսկողությունը,
- արժեթղթերի հրապարակային առաջարկությամբ հանդես եկող անձանց գործողությունների՝ օրենսդրությանը համապատասխանության նկատմամբ վերահսկողությունը և այլն:

2017 թվականին Կենտրոնական բանկի ֆինանսական վերահսկողության վարչության կողմից իրականացվել են տեղերում 186 ստուգումներ:

Աղյուսակ 1. Տեղերում ստուգումների քանակը և վերահսկողության աշխատակիցների ծանրաբեռնվածությունը

Ցուցանիշներ	2014	2015	2016	2017
Ֆինանսական վերահսկողության վարչության աշխատակիցների թիվը	86	81	76	74
Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ապահովագրական ընկերությունների, արժեթղթերի շուկայի մասնակիցների և գրավատների ընդհանուր ակտիվները	3.790 տրլն դրամ	3.712 տրլն դրամ	4.516 տրլն դրամ	4.997 տրլն դրամ
Ֆինանսական վերահսկողության վարչության մեկ աշխատակցի միջին ծանրաբեռնվածությունը	44.1 մլրդ դրամ	45.8 մլրդ դրամ	59.4 մլրդ դրամ	67.5 մլրդ դրամ
Տարվա ընթացքում իրականացված ստուգումների թիվը, այդ թվում՝	369	129	190	186
բանկեր	40	16	11	41
վարկային կազմակերպություններ	5	6	4	7
ապահովագրական ընկերություններ	21	3	8	30
ներդրումային ընկերություններ	4	3	4	1
Ֆինանսական շուկայի այլ մասնակիցներ (արտարժույթի փոխանակման կետեր, գրավատներ, վճարահաշվարկային կազմակերպություններ և այլն)	299	101	163	107

Սպառողների շահերի պաշտպանություն

Շարունակական են եղել ֆինանսական ոլորտում սպառողների շահերի պաշտպանության և ֆինանսական իրազեկման նպատակով իրականացվող միջոցառումները, որոնք ուղղված էին ինչպես գործարար վարվելակերպի կարգավորմանն ու վերահսկողությանը, այնպես էլ հանրության ֆինանսական իրազեկվածության մակարդակի բարձրացմանը:

2017 թվականին ՀՀ ԿԲ-ն շարունակել է իրականացնել գործարար վարվելակերպի վերահսկողության միջոցառումները.

- Տեղերում ստուգումների միջոցով տարբեր ֆինանսական կազմակերպություններում կատարվել են ծառայությունների մատուցման պատշաճության, բողոքների և վեճերի լուծման, տեղեկությունների հրապարակման քաղաքականությունների, դրանց կիրարկման, սպառողների տեսանկյունից ռիսկայնության և իրավական համապատասխանության ուսումնասիրություններ:
- Հեռակա վերահսկողության շրջանակներում եռամսյակային պարբերականությամբ մշտադիտարկման են ենթարկվել ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից կայքերում և Ֆինանսական օգնական համակարգում հրապարակվող տեղեկատվությունը, իսկ ամսական պարբերականությամբ՝ ֆինանսական կազմակերպությունների հեռուստա- և ռադիոգովազդները:
- Առևտրի կենտրոններում տեղադրված տաղավարներում ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից ծառայությունների մատուցման գործընթացը և տրամադրվող ծառայությունների վերաբերյալ սպառողներին բացահայտվող տեղեկատվությունը գնահատելու նպատակով Սպառողների շահերի պաշտպանության և ֆինանսական կրթման (ՍՇՊՖ) կենտրոնի կողմից իրականացվել են նաև ստուգիչ ուսումնասիրություններ:

Թեժ գծի զանգերի և գրավոր դիմումների միջոցով վեր են հանվել սպառողների շահերը ոտնահարող հանգամանքները, նրանց սպառնացող ռիսկերը, դրանք վերլուծվել և քննարկվել են ֆինանսական կազմակերպությունների հետ, անհրաժեշտության դեպքում իրականացվել են վերահսկողական միջոցառումներ:

Ֆինանսական իրազեկման մակարդակի բարձրացման նպատակով ՀՀ կենտրոնական բանկը 2017 թվականին ևս իրականացրել է ֆինանսական կրթման բազմաթիվ ծրագրեր.

- Շարունակվել է ՀՀ-ում ֆինանսական կրթման ազգային ռազմավարության գործողությունների ծրագրով սահմանված ***«Ֆինանսական կրթությունը դպրոցում»*** ծրագրի իրականացումը՝ համագործակցելով ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության և այլ գործընկերների հետ: Ֆինանսական կրթության բաղադրիչը 2-12-րդ դասարանների 4 առարկայական ծրագրերում ներմուծելու ուղղությամբ աշխատող աշխատանքային ենթախմբերը շարունակել են մշակել տարբեր ուսումնական նյութեր և ռեսուրսներ: Բացի այդ, 2017 թվականի սեպտեմբերից մեկնարկել է ծրագրի փորձարկումը 13 դպրոցներում՝ վերապատրաստում անցած 46 ուսուցիչների և 1725 աշակերտների մասնակցությամբ: Ծրագրի ամբողջական ներդրումը ՀՀ բոլոր դպրոցներում նախատեսված է 2018 թվականի սեպտեմբերից:
- Շարունակվել է ՀՀ-ում ֆինանսական կրթման ազգային ռազմավարության գործողությունների ծրագրով սահմանված ***«Ֆինանսական կրթությունը գյուղական համայնքներում»*** ծրագիրը՝ համագործակցելով ՀՀ տարածքային կառավարման և զարգացման, կրթության և գիտության նախարարությունների հետ: 2017 թվականին շարունակվել են ծրագրի ազդեցության գնահատման ուղղությամբ կատարվող աշխատանքները: Բացի այս, համագործակցելով «Աղքատության հաղթահարման խորհրդատվական խմբի» (CGAP) հետ, վարքագծային հետազոտությունների հիման վրա նախատեսվում են ֆինանսական կրթման 21 տարբեր միջոցառումներ՝ գյուղական համայնքների բնակիչների ֆինանսական վարքագիծը բարելավելու նպատակով: 2018 թվականին կիրականացվի այդ միջոցառումների ազդեցության գնահատում:
- Ապրիլ-մայիս ամիսներին 4-րդ անգամ իրականացվել է ***«Իմ ֆինանսների ամիս»*** ծրագիրը, որի նպատակը այնպիսի գիտելիքների և հմտությունների ձևավորումն է, որոնք կօգնեն կատարել արդյունավետ խնայողություններ, պլանավորել եկամուտներն ու ծախսերը, խուսափել պարտքի բեռից, իմանալ՝ ուր և ում դիմել սեփական իրավունքները պաշտպանելու համար, ինչպես խուսափել ֆինանսական զեղծարարություններից և այլն: Ծրագրին մասնակցել է 9837 մարդ, համագործակցել է 55 կառույց, իրականացվել են 19 խումբ միջոցառումներ:
- 2017 թ. սեպտեմբերին Կապան քաղաքում անցկացվել է ***«Հայաստանի դրամաշրջանառության պատմությունը. ֆինանսներ բոլորի համար»*** ցուցահանդեսը: 30 ինտերակտիվ և իրազեկող սեմինարների ընթացքում շուրջ 4500 մասնակիցներ ծեռք են բերել անձնական ֆինանսների արդյունավետ կառավարման գիտելիքներ և հմտություններ:

- Շարունակվել է ***«Սեմինարներ զինվորականների համար»*** ծրագրի իրականացումը, որի նպատակը զինվորներին անձնական ֆինանսների կառավարման վերաբերյալ գործնական գիտելիքների տրամադրումն է: 2017 թ. ծրագրին մասնակցել է ռազմական բնագավառի 165 մասնագետ:
- 2017 թ. www.abcfinance.am կայքը ներկայացվել է 16 տպագիր և 30 թվային ՁԼՄ-ներում: ՍՇՊևՖԿ կենտրոնի կողմից մշակվել և հրապարակվել են կրթական և տեղեկատվական հոդվածներ տարբեր շաբաթաթերթերում:
- 2017 թ. շարունակվել են «Ֆինանսներ բոլորի համար» www.abcfinance.am գործող կայքի վարման, ինչպես նաև նոր կայքի մշակման և զարգացման աշխատանքները: Ֆեյսբուքյան abcfinance.am էջի օգտատերերի թիվը հասել է 28.100-ի:
- Համայնքային ֆինանսական հիմնախնդիրները բացահայտելու, ուսումնասիրելու, լուծման ուղիներ առաջարկելու նպատակով 2017 թվականին ևս Կենտրոնական բանկի և Ժողովրդավարական կրթության հայկական կենտրոնի համագործակցությամբ իրականացվել է ***«Քաղաքացի»*** նախագիծը: Ծրագիրն ընդգրկել է 3 մարզ, 60 դպրոց, 60 ուսուցիչ և 1200 աշակերտ:
- Հուլիս-օգոստոս ամիսներին գործարկվել է ***«Հաշտ ճամբար»*** կրթական նախագիծը, որին մասնակցել է Հայաստանի տարբեր ճամբարների 7-13 տարեկան 1600 երեխա: Ճամբարներում տեղադրվել են թեմատիկ տաղավարներ, որտեղ երեխաները ստեղծագործական, ուսուցողական բնույթի միջոցառումների և խաղերի միջոցով ծանոթացել են ֆինանսական համակարգին, տարբեր ֆինանսական ծառայություններին և հասկացություններին:
- 2017 թ. ՍՇՊևՖԿ կենտրոնը ***«Ամենախելացին»*** նախագծի շրջանակում համագործակցել է «Արմենիա» ՀԸ-ի հետ: Հաղորդումը եզակի է իր տեսակով, ընդգրկված է վարկանշային նախագծերի շարքում: 5-րդ եթերաշրջանին մասնակցել է Հայաստանի և Արցախի բուհերի շուրջ 400 ուսանող: Համագործակցության արդյունքում ստեղծվել է թեմատիկ և մրցանակային «Ֆինանսներ» բաժինը: Լավագույն արդյունքներ ցուցաբերած մասնակիցը հնարավորություն ստացավ 1 ամիս աշխատանքային փորձառություն անցնել ԿԲ -ում:
- Տարբեր հեռուստաալիքներով հեռարձակվել են կենսաթոշակային բարեփոխումների, պետական սուբսիդավորմամբ տրամադրվող վարկերի, տարբեր ֆինանսական ծառայությունների վերաբերյալ կրթական և տեղեկատվական հոլովակներ: Կենսաթոշակային բարեփոխումների վերաբերյալ տարբեր կազմակերպությունների համար կազմակերպվել են տեղեկատվական և կրթական սեմինարներ:
- Խորացվել և ամրապնդվել է սպառողների շահերի պաշտպանության և ֆինանսական կրթման ոլորտում միջազգային կառույցների՝ Եվրոպայի տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպության (OECD) ֆինանսական կրթման միջազգային ցանցի (INFE), Ֆինանսական ներգրավման միության (AFI), Եվրասիական տնտեսական ընկերակցության, ինչպես նաև Երեխաների և երիտասարդների ֆինանսների միջազգային կազմակերպության (Child & Youth Finance International) միջև համագործակցությունը:

ԿԱԴՐԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄԸ ԵՎ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԱՅԼ ԵՐԿՐՆԵՐԻ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ 2017 ԹՎԱԿԱՆԻՆ

Հաշվետու տարում ՀՀ կենտրոնական բանկը շարունակել է անձնակազմի վերապատրաստման կադրային քաղաքականության իրականացումը, ինչը նպատակաուղղված է նաև ֆինանսական համակարգի կարգավորման և վերահսկողության գործառույթների արդյունավետության բարձրացմանը:

Միջազգային լավագույն փորձին ծանոթանալու և մասնագիտական գիտելիքների կատարելագործման նպատակով ֆինանսական համակարգի կարգավորման և վերահսկողության գործընթացներին մասնակցող աշխատակիցները հաշվետու տարվա ընթացքում մասնակցել են մի շարք ներքին և արտաքին դասընթացների, աշխատանքային այցերի և կոնֆերանսների: Վերապատրաստված աշխատակիցները հաշվետվություն են ներկայացրել, մշակված հարցաթերթերի միջոցով գնահատել դասընթացների արդյունավետությունը, հանդես եկել արդյունավետ փորձի ներդրման առաջարկություններով և շահագրգիռ ստորաբաժանումների աշխատակիցներին փոխանցել վերապատրաստման արդյունքում ստացած գիտելիքները:

2017 թվականին Կենտրոնական բանկը զարգացրել է համագործակցությունը Անգլիայի բանկի կենտրոնական բանկերի ուսուցողական կենտրոնի, Մալայզիայի բանկի, Եվրասիական տնտեսական միության, Եվրոպական կենտրոնական բանկի, Եվրոպական երկրների կենտրոնական/ազգային բանկերի՝ Նիդեռլանդների, Գերմանիայի Բունդեսբանկի, Իտալիայի, Ֆրանսիայի, Ավստրիայի, Չեխիայի, Լեհաստանի, Լյուքսեմբուրգի Մեծ Դքսության ֆինանսական տեխնոլոգիաների փոխանցման գործակալության, Ֆինանսական կայունության ինստիտուտի, Շվեյցարիայի բանկի Գերցենզե ինստիտուտի, Կանադայի Տորոնտո կենտրոնի, ԱՄՆ-ի դաշնային պահուստային համակարգի, Արժույթի միջազգային հիմնադրամի և այլ կառույցների հետ: Վերոնշյալ կառույցների կողմից կազմակերպված դասընթացների, կոնֆերանսների և աշխատանքային փորձի փոխանակման, վերապատրաստման թեմաները հիմնականում վերաբերել են ֆինանսական կայունության, բանկային, ապահովագրական, արժեթղթերի շուկաների մասնակիցների վերահսկողության և կարգավորման արդի խնդիրներին:

Հաշվետու տարում Կենտրոնական բանկի աշխատակիցները շարունակել են մասնակցել նաև ֆինանսական, հաշվապահական, աուդիտորական, ապահովագրական և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, զեղծարարության, մարդկային ռեսուրսների կառավարման ոլորտներում միջազգային մասնագիտական որակավորման քննություններին:

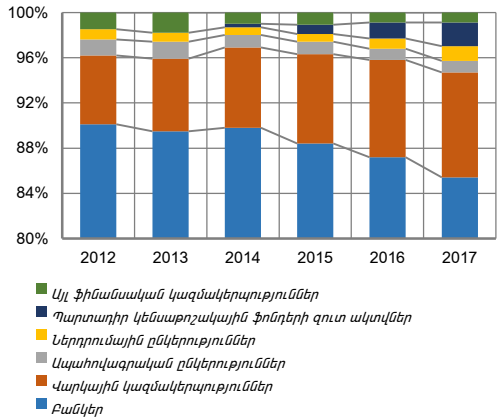
Կենտրոնական բանկն ակտիվ համագործակցել է բուհերի հետ. մասնակցել է ուսանողների հետ հանդիպումներին, անցկացրել գիտահետազոտական ու աշխատանքային փորձառություններ:

2017 թվականին Կենտրոնական բանկը շարունակել է բազմակողմ և երկկողմ համագործակցությունը միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների հետ:

Տարվա ընթացքում Կենտրոնական բանկի կողմից կազմակերպվել են մի շարք գործնական հանդիպումներ, կոնֆերանսներ, նիստեր, կլոր սեղաններ և համաժողովներ: Հաշվետու ժամանակաշրջանում Կենտրոնական բանկն ընդունել է Արժույթի միջազգային հիմնադրամի (ԱՄՀ) պատվիրակությանը: Գործնական կապերն ընդլայնելու, երկրի մակրոտնտեսական վիճակին ծանոթանալու և բանկային տարբեր ոլորտների շուրջ բանակցություններ վարելու նպատակով Կենտրոնական բանկ են այցելել Ղրղզստանի ազգային բանկի, Իրանի Իսլամական Հանրապետության կենտրոնական ապահովագրության կազմակերպության, Եվրասիական զարգացման բանկի, Միջպետական բանկի, Bank of America Merrill Lynch բանկի, Սևծովյան առևտրի և զարգացման բանկի և այլ պատվիրակություններ ու ներկայացուցիչներ:

Գրաֆիկ 1

Ֆինանսական համակարգի ակտիվների կառուցվածքը ըստ ֆինանսական հաստատությունների

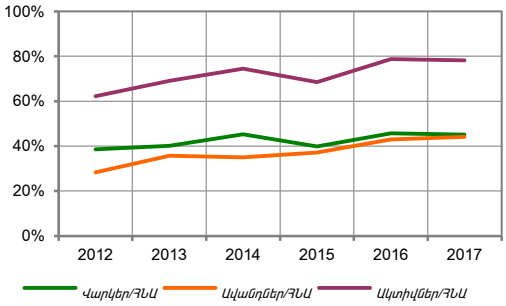
Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

2017 թվականին տնտեսական ակտիվության վերականգնման և արտաքին հատվածից ստացվող եկամուտների կայունացման հեռանկարների ներքո ֆինանսական հատվածի մասնակիցները ընդլայնել են ֆինանսական միջնորդությունը: Ֆինանսական համակարգի ակտիվներ/ՀՆԱ և վարկեր/ՀՆԱ հարաբերակցության ցուցանիշները կազմել են համապատասխանաբար՝ 91.4% և 49.8%:

Ֆինանսական համակարգի խոշորագույն մասնակից է մնում բանկային համակարգը, որին բաժին է ընկնում ֆինանսական համակարգի ակտիվների 85.5%-ը:

Գրաֆիկ 2

Բանկային համակարգի ֆինանսական միջնորդությունը բնութագրող ցուցանիշները

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

ԲԱՆԿԵՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերը

2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ տարածքում գործել են 17 առևտրային բանկեր:

Հաշվետու տարում անվանական ՀՆԱ աճի տեմպը գրեթե համընկնել է բանկային միջնորդության աճի տեմպերի հետ, ինչի արդյունքում բանկային միջնորդության մակարդակը գրեթե չի փոփոխվել: Բանկային համակարգի ակտիվների և ՀՆԱ հարաբերակցության և տնտեսությանը տրամադրված վարկերի ու ՀՆԱ հարաբերակցության ցուցանիշները կազմել են 78.2% և 45.1%:

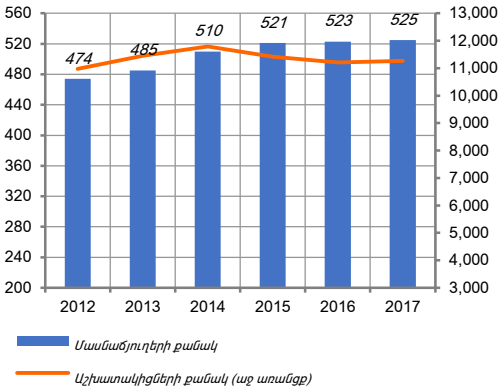
Աղյուսակ 2. Ֆինանսական ծառայությունների հասանելիությունը

	2015	2016	2017
100,000 չափահաս բնակչի հաշվով մասնաճյուղերի քանակ	23.3	23.5	23.7
100,000 չափահաս բնակչի հաշվով ԱԳՄ-ների քանակ	65.2	64.2	65.4

Բանկային համակարգի աշխատակիցների քանակը (ներառյալ՝ սպասարկող անձնակազմը) ավելացել է 0.5%-ով և տարեվերջին կազմել 11267: Ընդհանուր թվաքանակում ղեկավար անձնակազմի տեսակարար կշիռը նախորդ տարվա համեմատությամբ նվազել է 1.7 տոկոսային կետով և տարեվերջին կազմել 16.1%:

Գրաֆիկ 3

Բանկերի մասնաճյուղերի և աշխատակիցների քանակը

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Կենտրոնացվածությունը ՀՀ բանկային համակարգում

2017 թվականին արձանագրվել է Հերֆինդալ-Հիրշմանի կենտրոնացվածության գործակցի աճ գրեթե բոլոր հիմնական հաշվեկշռային ցուցանիշների մասով: Այդուհանդերձ, կենտրոնացվածության գործակիցները հիմնականում պահպանվել են 600-ից 1000–ի միջակայքում՝ փաստելով բանկային համակարգի թույլ կենտրոնացվածության մասին:

Աղյուսակ 3. Կենտրոնացվածության Հերֆինդալ-Հիրշմանի գործակիցը

Ցուցանիշներ	31.12.15	31.12.16	31.12.17
Ընդհանուր ակտիվներ	764	859	868
Ընդհանուր պարտավորություններ	800	953	938
Ընդհանուր կապիտալ	630	580	655
Տնտեսությանը տրամադրված վարկեր	803	1014	990
Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդներ	813	825	937
Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ցպահանջ պարտավորություններ (ներառյալ՝ բանկային հաշիվներ)	925	1222	972

Աղյուսակ 4. Բանկային հատվածի կենտրոնացվածության մակարդակը

Ցուցանիշներ	31.12.15	31.12.16	31.12.17
Ընդհանուր ակտիվներ			
ԿԳ 4 (խոշորագույն չորս բանկերի տեսակարար կշիռը համակարգում)	44%	48%	49%
ԿԳ 10 (խոշորագույն տասը բանկերի տեսակարար կշիռը համակարգում)	78%	79%	80%
Ընդհանուր պարտավորություններ			
ԿԳ 4	46%	51%	51%
ԿԳ 10	79%	83%	83%
Ընդհանուր կապիտալ			
ԿԳ 4	37%	31%	35%
ԿԳ 10	70%	64%	69%
Ցնտեսությանը տրամադրված վարկեր			
ԿԳ 4	45%	52%	53%
ԿԳ 10	79%	84%	85%
Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդներ			
ԿԳ 4	47%	47%	51%
ԿԳ 10	79%	80%	83%
Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ընդհատմամբ ցպահանջ պարտավորություններ (ներառյալ՝ բանկային հաշիվներ)			
ԿԳ 4	52%	55%	51%
ԿԳ 10	85%	89%	87%

ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԿԱՊԻՏԱԼԸ

Բանկային համակարգի կապիտալի աճի միտումները

Բանկային համակարգի ընդհանուր կապիտալն ավելացել է 4.9%-ով և կազմել 685.5 մլրդ դրամ: Ընդհանուր կապիտալի աճը պայմանավորվել է կանոնադրական կապիտալի ավելացմամբ և զուտ շահույթի հաշվին: Տարվա ընթացքում 2 բանկ համալրել է կանոնադրական կապիտալը:

Տարվա ընթացքում ոչ ռեզիդենտ մասնակիցների փայամասնակցության տեսակարար կշիռը բանկային համակարգի կանոնադրական կապիտալում նվազել է 0.2 տոկոսային կետով և տարեվերջին կազմել 61.8%:

Հաշվետու տարում պահպանվել են ընդհանուր կապիտալի նկատմամբ ընդհանուր ակտիվների առաջանցիկ աճի տեմպերը, ինչի արդյունքում ընդհանուր կապիտալի և ընդհանուր ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը նվազել է 0.5 տոկոսային կետով՝ տարեվերջին կազմելով 15.7%:

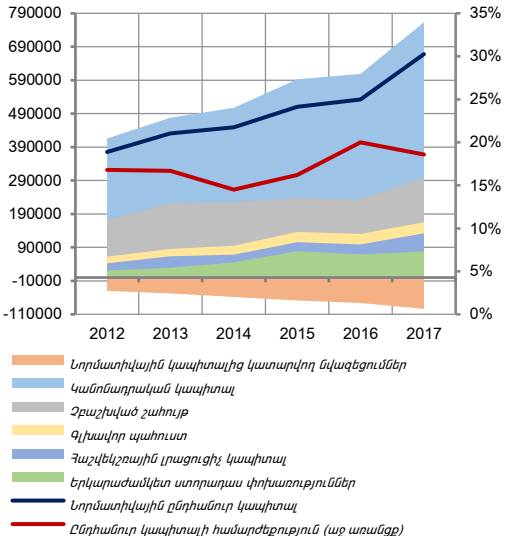
Բանկային համակարգի կապիտալի համարժեքությունը

2017 թվականին բանկային համակարգի կայունությունը բնութագրող կապիտալի համարժեքության նորմատիվային ցուցանիշը շարունակում է գտնվել պահանջվող նվազագույն սահմանաչափից բարձր՝ տարեվերջին կազմելով 18.6% (պահանջվող նվազագույն սահմանաչափը՝ 12%): Ըստ առանձին առևտրային բանկերի՝ ընդհանուր կապիտալի համարժեքության նորմատիվային ցուցանիշը նույնպես բարձր է եղել սահմանված նվազագույն սահմանաչափից, և տարվա ընթացքում որևէ բանկում կապիտալի համարժեքության նորմատիվի խախտում չի արձանագրվել:

ՀՀ տարածքում գործող առևտրային բանկերը շարունակել են ներգրաված միջոցները մեծ մասամբ տեղաբաշխել վարկային ներդրումներում: Ըստ այդմ՝ վարկային ռիսկը շարունակվում է դիտարկվել որպես կարևորագույն ռիսկ. վերջինիս բաժին է ընկնում ռիսկով կշռված ակտիվների 85.8%-ը (նախորդ տարի՝ 86.8%-ը): Շուկայական և գործառնական ռիսկերի տեսակարար կշիռները կազմել են համապատասխանաբար՝ 11.1% և 3.1% (31.12.2016թ. դրությամբ՝ 9.7% և 3.4%):

Գրաֆիկ 4

Առևտրային բանկերի նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի կառուցվածքը և կապիտալի համարժեքության շարժը

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Բանկային համակարգի ներգրաված միջոցները

2017 թվականին բանկային համակարգի ընդհանուր պարտավորություններն ավելացել 10.1%-ով և տարեվերջին կազմել 3 տրլն 679 մլրդ դրամ:

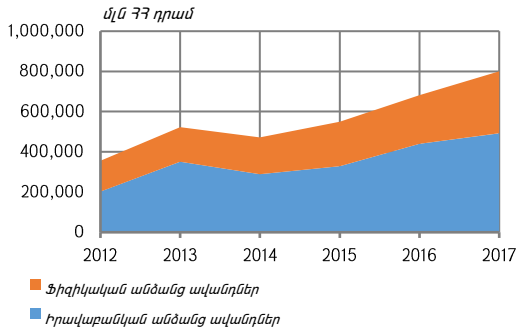
Ըստ արժութային կառուցվածքի՝ դրամային պարտավորությունները ավելացել են 17.7%-ով, իսկ արտարժութային պարտավորությունները՝ 5.6%-ով: Արդյունքում՝ արտարժութային պարտավորությունների տեսակարար կշիռը նվազել է 3.1 տոկոսային կետով և տարեվերջին կազմել 60.0%:

Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ներգրաված ցպահանջ և ժամկետային ավանդներն ավելացել են 13.2%-ով և տարեվերջին կազմել է 2 տրլն 464 մլրդ դրամ: Իրավաբանական անձանց ներգրաված միջոցներն ավելացել են 7.0%-ով, իսկ ֆիզիկական անձանց ներգրաված միջոցները՝ 17.1%-ով և տարեվերջին կազմել համապատասխանաբար՝ 910.9 մլրդ դրամ և 1 տրլն 553.4 մլրդ դրամ:

Ըստ արժութային կառուցվածքի՝ դրամային ավանդներն աճել են 30.8%-ով, իսկ արտարժութային ավանդները՝ 4.8%-ով: Արդյունքում՝ արտարժութային ավանդների տեսակարար կշիռը ընդհանուր ավանդներում նվազել է 5.0 տոկոսային կետով և կազմել 62.8%:

Գրաֆիկ 5

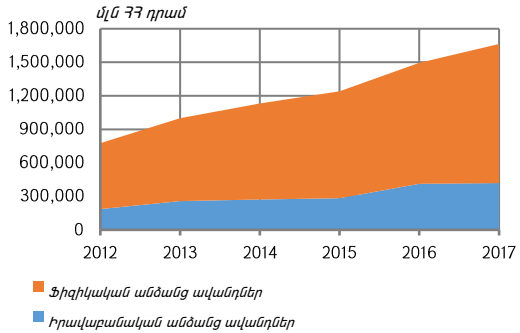
Բանկային համակարգի ցպահանջ ավանդները

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Գրաֆիկ 6

Բանկային համակարգի ժամկետային ավանդները

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Բանկային համակարգի ներգրաված միջոցների կառուցվածքը

31.12.2017 թ. դրությամբ բանկային համակարգի ընդհանուր պարտավորություններում ծախսատար պարտավորությունների տեսակարար կշիռը կազմել է 96.1% (նախորդ տարի՝ 95.1%): Եթե բացառենք ցածր ծախսատար ցպահանջ պարտավորությունները, ծախսատար ժամկետային պարտավորությունների տեսակարար կշիռը կազմել է 73.6% (նախորդ տարի՝ 74.0%):

Բանկային համակարգի ընդհանուր պարտավորությունների կառուցվածքում զգալիորեն նվազել է բանկերի (ներառյալ՝ ԿԲ), այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորությունների (1.6 տոկոսային կետով) և ժամկետային ավանդների (1.4 տոկոսային կետով) տեսակարար կշիռը, իսկ ցպահանջ ավանդներինը աճել է (1.3 տոկոսային կետով):

Ներգրաված միջոցների կազմում ավելացել է ցպահանջ և 1 տարուց ավելի ժամկետայնությամբ միջոցների տեսակարար կշիռը: Ըստ մարման ժամկետայնության՝ 31.12.2017 թ. դրությամբ ներգրաված միջոցների 23%-ը ցպահանջ է (ավանդներ,

բանկային հաշիվներ, թղթակցային հաշիվներ), 49%-ը՝ մինչև 1 տարի մարման ժամկետայնությամբ, 28%-ը՝ 1 տարուց ավելի մարման ժամկետայնությամբ (31.12.2016 թ. դրությամբ, համապատասխանաբար՝ 21%, 53% և 26%):

ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԱԿՏԻՎՆԵՐԸ

Բանկային համակարգի տեղաբաշխված միջոցների աճի միտումները

2017 թվականին բանկային համակարգի ընդհանուր ակտիվները ավելացել են 9.2%-ով և տարեվերջին կազմել 4 տրլն 364 մլրդ դրամ: Հաշվետու տարում ակտիվների կազմում հիմնականում ավելացել են տնտեսությանը տրամադրված վարկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները:

Տնտեսությանը տրամադրված վարկերն ավելացել են 8.5%-ով և կազմել 2 տրլն 517 մլրդ դրամ: Իրավաբանական անձանց և ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերն ավելացել են համապատասխանաբար 9.8%-ով և 6.5%-ով՝ կազմելով 1 տրլն 555 մլրդ դրամ և 962 մլրդ դրամ:

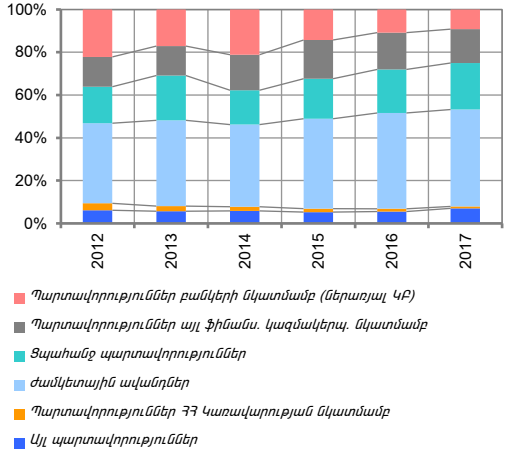
Պետական արժեթղթերում ներդրումների ծավալներն ավելացել են 14.1%-ով և կազմել 488.0 մլրդ դրամ:

Աղյուսակ 5. Ոչ ռեզիդենտ բանկերում թղթակցային հաշիվների կառուցվածքն ըստ երկրների

	31.12.16	31.12.17	Փոփոխություն
Եվրոմիություն	29.74%	28.68%	-1.06%
Գերմանիա	14.25%	6.83%	-7.43%
Ավստրիա	11.01%	12.64%	1.63%
Ֆրանսիա	0.21%	0.32%	-0.11%
Մեծ Բրիտանիա	3.48%	7.77%	4.29%
ԵՄ անդամ այլ երկրներ	4.27%	1.13%	-3.14%
ԱՄՆ	43.66%	51.58%	-7.92%
Ռուսաստան	20.53%	16.02%	-4.51%
Այլ երկրներ	2.58%	3.72%	1.14%

Գրաֆիկ 7

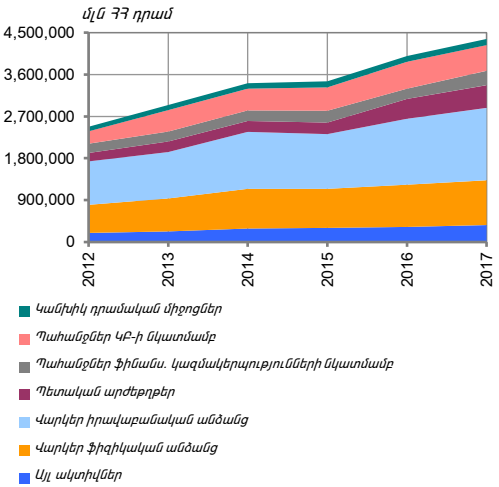
Բանկային համակարգի ընդհանուր պարտավորությունների կառուցվածքը

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Գրաֆիկ 8

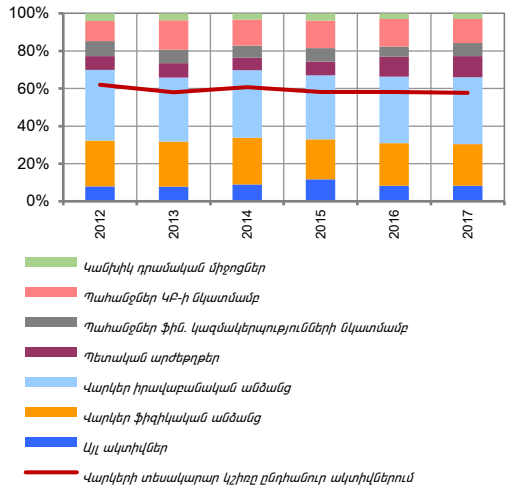
Բանկային համակարգի ակտիվների կազմը

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Գրաֆիկ 9

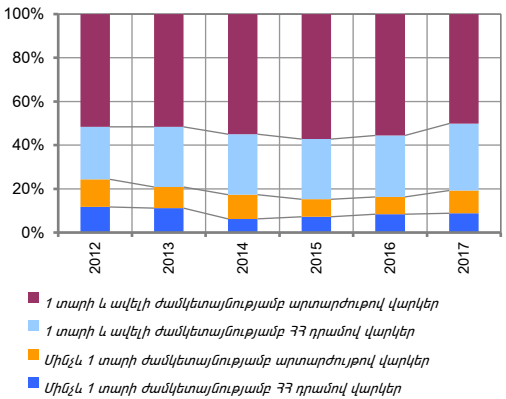
Բանկային համակարգի ակտիվների կառուցվածքը

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Գրաֆիկ 10

Բանկային համակարգի ակտիվների կառուցվածքը

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Բանկերում թղթակցային հաշիվները նվազել են 23.4%-ով և կազմել 79.8 մլրդ դրամ: 31.12.2017 թ. դրությամբ թղթակցային հաշիվների 99.1%-ը տեղաբաշխված է եղել ոչ ռեզիդենտ բանկերում (նախորդ տարի՝ 76.6%-ը):

Բանկային համակարգի տեղաբաշխված միջոցների կառուցվածքը

Հաշվետու տարում ընդհանուր ակտիվներում եկամտաբեր ակտիվների կշիռն ավելացել է 3.1 տոկոսային կետով և կազմել 77.9%: Առանց ցածր եկամտաբեր թղթակցային հաշիվների՝ մնացած եկամտաբեր ակտիվների տեսակարար կշիռն ավելացել է 2.9 տոկոսային կետով և կազմել է 77.2%:

Վարկերի միջին ժամկետայնությունն ավելացել է: Տարեվերջին տեղաբաշխված միջոցների 17%-ը ցպահանջ է, 34%-ը՝ մինչև 1 տարի ժամկետայնությամբ և 49%-ը՝ 1 տարուց ավելի ժամկետով (31.12.2016 թ. դրությամբ, համապատասխանաբար՝ 21%, 34% և 45%):

Բանկային համակարգի վարկային ներդրումները (վարկեր, լիզինգ, ֆակտորինգ և ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված վարկեր ու ավանդներ)

2017 թվականին բանկային համակարգի վարկային ներդրումներն[4] ավելացել են 12.2%-ով և կազմել 2 տրլն 840 մլրդ դրամ: Դրամային վարկային ներդրումներն ավելացել են 15.6%-ով և կազմել 1 տրլն 100.1 մլրդ դրամ, արտարժութային վարկային ներդրումներն ավելացել են 10.2%-ով և կազմել 1 տրլն 739.9 մլրդ դրամ: Արդյունքում արտարժութային վարկային ներդրումների տեսակարար կշիռը ընդհանուրում նվազել է 1.1 տոկոսային կետով և կազմել 61.3%:

Ոչ ռեզիդենտներին տրամադրված վարկային ներդրումները նվազել են 35.2%-ով և կազմել 212 մլրդ դրամ, ռեզիդենտներին

[4] Տնտեսությանը տրամադրված վարկերից տարբերվում է ավանդների, ֆակտորինգի, լիզինգի, արժութային սվոպի, ռեպո համաձայնագրերի և ֆինանսական կազմակերպությունների տեղաբաշխված վարկերի ծավալներով:

տրամադրված վարկային ներդրումներն ավելացել են 19.3%-ով և կազմել 2 տրլն 628 մլրդ դրամ: Արդյունքում ոչ ռեզիդենտներին տրամադրված վարկային ներդրումների տեսակարար կշիռը նվազել է 5.5 տոկոսային կետով և կազմել 7.5%:

Ռեզիդենտներին տրամադրված վարկային ներդրումներում տարեվերջին մեծ տեսակարար կշիռ են ունեցել սպառողական, արդյունաբերության և առևտրի ոլորտներին տրամադրված վարկերը. համապատասխանաբար՝ 19.9%, 17.7% և 16.3%:

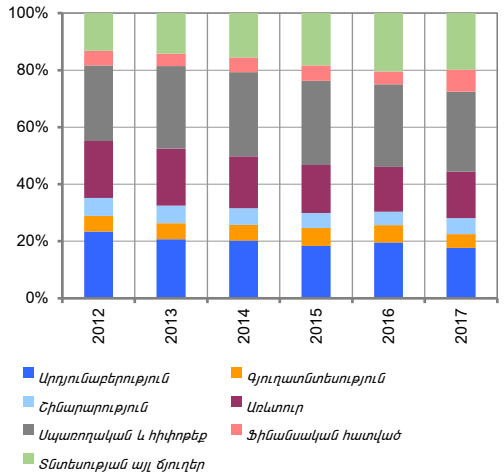
Բանկային համակարգի՝ ըստ տնտեսության ճյուղերի վարկավորման Հերֆինդալ-Հիրշմանի կենտրոնացվածության գործակիցը մնացել է անփոփոխ և կազմել 1080: Նույն ցուցանիշի մեծությունը, ըստ բանկերի միջինի, կազմել է 1876 (մնացել է անփոփոխ), ինչը վկայում է որոշ բանկերում վարկային ներդրումների ճյուղային որոշակի կենտրոնացվածության մակարդակի մասին:

Ֆինանսական միջնորդությանը մեծապես նպաստել են նաև միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների ծրագրերի շրջանակներում բանկերի միջնորդությամբ տրամադրվող վարկերը, որոնք հիմնականում երկարաժամկետ են: 31.12.2017 թ. դրությամբ ՀՀ տարածքում գործող 9 բանկ և 14 վարկային կազմակերպություն սպասարկել են.

- Գերմանական KFW զարգացման բանկի,
- Զարգացման և վերակառուցման եվրոպական բանկի (EBRD)
- Ասիական զարգացման բանկի (ADB),
- Հարավարևելյան Եվրոպայի եվրոպական հիմնադրամի (EFSE),
- Սևծովյան առևտրի և զարգացման բանկի (BSTDB),
- Համաշխարհային բանկի (WB),
- Եվրոպական ներդրումային բանկի (EIB),
- Եվրասիական զարգացման բանկի (EDB),
- Միջազգային ֆինանսական կորպորացիայի (IFC),
- Գյուղատնտեսության զարգացման միջազգային հիմնադրամի (IFAD),
- այլ միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների կողմից իրականացվող տարբեր վարկային ծրագրերը:

Գրաֆիկ 11

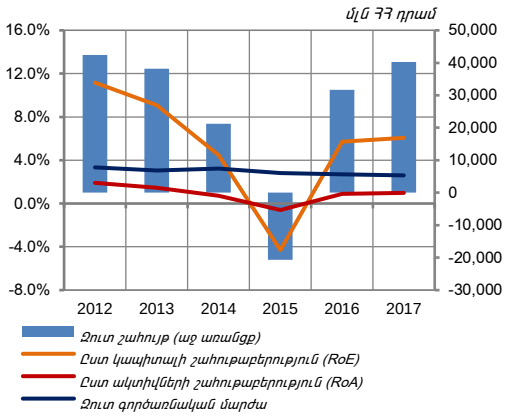
Ռեզիդենտներին տրամադրված վարկային ներդրումների կառուցվածքը ըստ տնտեսության ճյուղերի

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Գրաֆիկ 12

Եկամտաբերության բնութագրիչ ցուցանիշները

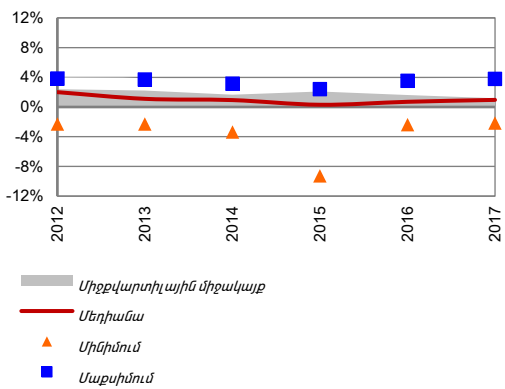
Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Միջազգային ծրագրերի շրջանակներում բանկերի և վարկային կազմակերպությունների կողմից տրամադրված վարկերը 2017 թվականին նվազել են 4.7%-ով և տարեվերջին կազմել 289 մլրդ դրամ: Միջազգային ծրագրերի շրջանակներում տրամադրված վարկերն ունեն վերադարձելիության բարձր մակարդակ և համեմատաբար երկար ժամկետայնություն: 31.12.2017 թ. դրությամբ այս ծրագրերի շրջանակներում բանկերի կողմից տրամադրված ժամկետանց վարկերի տեսակարար կշիռը կազմել է 0.8%: Վարկային պորտֆելում մինչև 6 ամիս, 6 ամսից 1 տարի և 1 տարի ու ավելի ժամկետայնությամբ վարկերի տեսակարար կշիռները կազմել են համապատասխանաբար՝ 3.6%, 5.6% 90.7%:

31.12.2017 թ. դրությամբ միջազգային վարկային ծրագրերով վարկավորման հիմնական ուղղություններն են եղել առևտուրը, գյուղատնտեսությունը և էներգետիկ ոլորտը՝ համապատասխանաբար 22.4%, 17.0%, և 12.5% մասնաբաժիններով:

Գրաֆիկ 13

Բանկային համակարգի՝ ըստ ակտիվների շահութաբերության մակարդակը (RoA)

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Բանկային համակարգի եկամտաբերությունը

2017 թվականին բանկային համակարգի զուտ շահույթը կազմել է 37.7 մլրդ դրամ[5]: Տարվա ընթացքում շահույթով է աշխատել 15, իսկ վնասով՝ 2 բանկ:

Բանկային համակարգի՝ ըստ ակտիվների (RoA) և ըստ կապիտալի (RoE) շահութաբերության ցուցանիշները կազմել են համապատասխանաբար՝ 1.0% և 6.0% (31.12.2016 թ. դրությամբ՝ 0.9% և 5.8%): Ըստ կապիտալի շահութաբերությունն ավելացել է ակտիվի շահութաբերության աճի հաշվին, մինչդեռ լևերիջի նվազումը բացասական ազդեցություն է ունեցել: Ըստ

[5] Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն՝ բանկային համակարգի շահույթը 2017 թվականին կազմել է 38.2 մլրդ դրամ: ԿԲ ներկայացվող հաշվետվությունների և ՖՀՄՍ հիմնական տարբերությունը ստանդարտ ակտիվների գծով 1%-ի չափով ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին հատկացումներ կատարելն է:

ակտիվների շահութաբերությունն ավելացել է ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին զուտ մասհանումների նվազման և ոչ տոկոսային ծախսերի հարաբերական տնտեսման արդյունքում: Նախորդ տարվա համեմատությամբ զուտ մասհանումների և ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը նվազել է 0.3 տոկոսային կետով, իսկ ոչ տոկոսային ծախսերը՝ 0.2 տոկոսային կետով:

Ըստ ակտիվների շահութաբերության (RoA) քվարտիլային վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ նախորդ տարվա համեմատությամբ նվազել է բանկերի միջև շահութաբերության ցրվածությունը: Ըստ ակտիվների շահութաբերության՝ միջքվարտիլային միջակայքը նվազել է 0.4 տոկոսային կետով և կազմել 1.2%: Միջքվարտիլային միջակայքը հիմնականում նվազել է 3-րդ քվարտիլի և մեդիանի տարբերության 0.3 տոկոսային կետով և 1-ին քվարտիլի և մեդիանի 0.1 տոկոսային կետով նվազման հաշվին: Արդյունքում՝ 3-րդ քվարտիլի և մեդիանի տարբերությունը և մեդիանի և 1-ին քվարտիլի տարբերությունը կազմել են համապատասխանաբար՝ 0.8% և 0.4 % (նախորդ տարի՝ 1.1% և 0.5%):

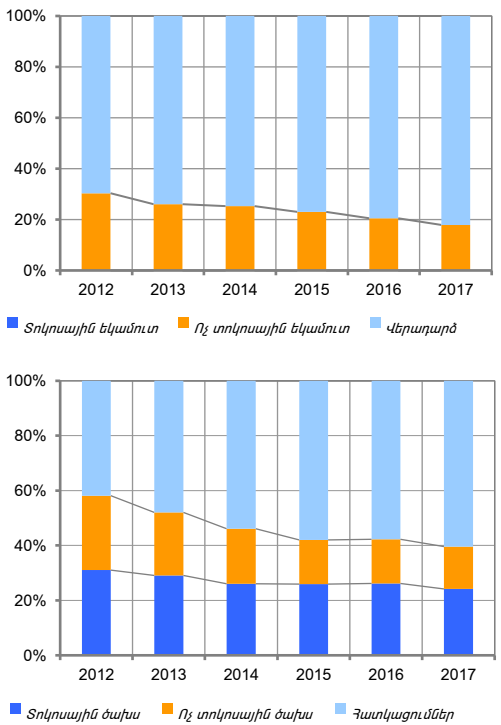
Բանկային համակարգի եկամուտների և ծախսերի կառուցվածքը

2017 թվականին բանկային համակարգի համախառն եկամուտներն ավելացել են 16.1%-ով, իսկ համախառն ծախսերը՝ 15.2%-ով: Համախառն եկամուտների կազմում տոկոսային եկամուտներն ավելացել են 9.0%-ով, ոչ տոկոսային եկամուտները՝ 5.6%-ով, իսկ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներից վերադարձը՝ 24.9%-ով: Համախառն ծախսերի կազմում տոկոսային ծախսերն ավելացել են 6.6%-ով, ոչ տոկոսային ծախսերը՝ 10.6%-ով, իսկ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին հատկացումները՝ 20.4%-ով:

Բանկային համակարգի տոկոսային եկամուտների աճը հիմնականում պայմանավորվել է տնտեսությանը տրամադրված վարկերից ստացած եկամուտների աճով, ընդ որում՝ վերջիններիս տեսակարար կշիռն ընդհանուր տոկոսային եկամուտներում կազմել է 78.8% (նախորդ տարի՝ 80.8%):

Գրաֆիկ 14

Բանկային համակարգի եկամուտների և ծախսերի կառուցվածքը

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Ոչ տոկոսային եկամուտների կազմում հիմնականում աճել են միջնորդավճարներից և ՀՀ պետական գանձապետական արժեթղթերից ստացվող եկամուտները: Ոչ տոկոսային եկամուտներում մեծ տեսակարար կշիռ ունեն միջնորդավճարներից ստացվող եկամուտները, ստացված տույժերն ու տուգանքները և արտարժույթի առուվաճառքից ստացված եկամուտները, համապատասխանաբար՝ 47.3%, 18.6% և 17.0% (նախորդ տարի՝ 43.6%, 24.8% և 16.7%):

Տոկոսային ծախսերը հիմնականում աճել են ժամկետային ավանդների տոկոսային վճարների հաշվին: Ընդհանուր տոկոսային ծախսերում մեծ տեսակարար կշիռ ունեն ժամկետային ավանդների և առևտրային բանկերից ու այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված միջոցների դիմաց տոկոսավճարների գծով ծախսերը, համապատասխանաբար՝ 57.7% և 21.5% (նախորդ տարի՝ 55.8% և 21.8%):

Ոչ տոկոսային ծախսերում մեծ տեսակարար կշիռ ունեն աշխատավարձի գծով ծախսերը՝ 46.2% (նախորդ տարի՝ 47.4%):

ԲԱՆԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐԸ

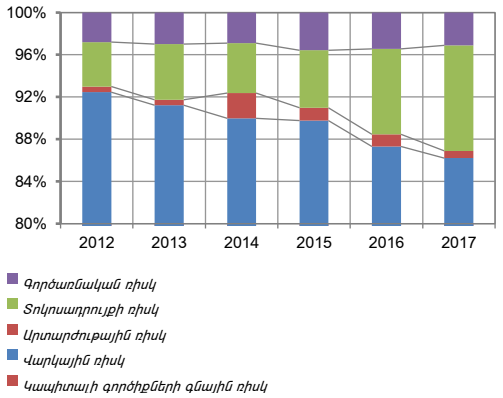
2017 թվականին բանկային համակարգի ռիսկերը պահպանվել են կառավարելի շրջանակներում, և ֆինանսական կայունությունը վտանգող ռիսկեր չեն դիտարկվել: Տարվա ընթացքում առևտրային բանկերում ընդհանուր կապիտալի համարժեքության և իրացվելիության նորմատիվային ցուցանիշները գտնվել են պահանջվող նվազագույն սահմանաչափից կրկնակի բարձր մակարդակում:

Աղյուսակ 6. Առևտրային բանկերի նորմատիվային ցուցանիշները

Նորմատիվային ցուցանիշ	31.12.16	31.12.17	Փոփոխություն	Նորմատիվային սահմանաչափ
Ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի համարժեքություն	20.0%	18.6%	-1.4%	≥ 12%
Ընդհանուր իրացվելիություն	32.5%	32.1%	-0.4%	≥ 15%
Ընթացիկ իրացվելիություն	170.8%	141.7%	-29.1%	≥ 60%
Մեկ խոշոր փոխառուի գծով ռիսկ	19.9%	18.7%	-1.2%	≤ 20%
Բոլոր խոշոր փոխառուների գծով ռիսկ	129.0%	141.7%	+12.7%	≤ 500%
Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկ	4.0%	3.3%	-0.7%	≤ 5%
Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկ	11.2%	9.2%	-2.0%	≤ 20%

Գրաֆիկ 15

Առևտրային բանկերի՝ ռիսկով կշռված ակտիվների կառուցվածքը

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

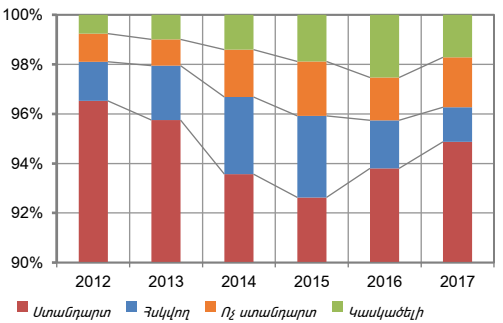
Վարկային ռիսկ

ՀՀ բանկային համակարգում վարկային ռիսկը շարունակում է դիտարկվել որպես կարևորագույն ռիսկ: Առևտրային բանկերի՝ ռիսկով կշռված ակտիվներում վարկային ռիսկի մասնաբաժինը կազմել է 85.8% (նախորդ տարի՝ 86.8%): Այս համատեքստում վարկային ռիսկի պատշաճ կառավարումը խիստ կարևորվում է բանկային համակարգի կայունության ապահովման տեսանկյունից:

Տարվա ընթացքում բարելավվել է բանկերի վարկային պորտֆելի վերադարձելիությունը: Ըստ վարկային ներդրումների ռիսկայնության՝ չաշխատող վարկերը և դեբիտորական պարտքերը հաշվետու տարում նվազել են 8.8%-ով (14.5 մլրդ դրամով) և կազմել 151.2 մլրդ դրամ, իսկ ստանդարտ վարկերը և դեբիտորական պարտքերն ավելացել են 11.7%-ով (292.4 մլրդ դրամով)

Գրաֆիկ 16

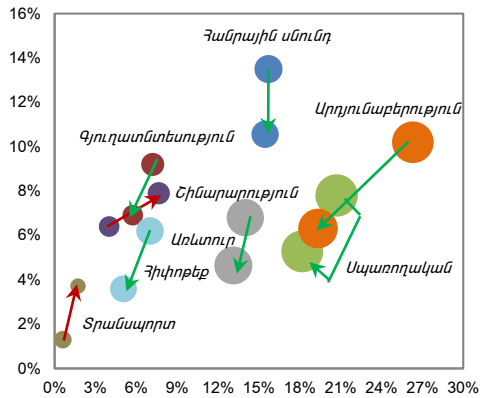
Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի կառուցվածքը ըստ ռիսկի դասերի

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Գրաֆիկ 17

Ըստ տնտեսության ճյուղերի՝ վարկային պորտֆելի որակի փոփոխությունը 2016-2017 թթ.[6]

Ճյուղի չաշխատող վարկերի տեսակարար կշիռը ընդհանուր չաշխատող վարկերում (Contribution)

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

և կազմել 2 տրլն 801.6 մլրդ դրամ: Արդյունքում՝ չաշխատող վարկերի և դեբիտորական պարտքերի (հսկվող, ոչ ստանդարտ, կասկածելի վարկային ռիսկի դասի վարկեր և դեբիտորական պարտքեր) տեսակարար կշիռը ընդհանուր վարկերում և դեբիտորական պարտքերում նվազել է 1.1 տոկոսային կետով և տարեվերջին կազմել 5.1%:

Ըստ ռիսկայնության դասերի՝ ընդհանուր վարկերում և դեբիտորական պարտքերում հսկվող, ոչ ստանդարտ և կասկածելի վարկերի և դեբիտորական պարտքերի տեսակարար կշիռները կազմել են համապատասխանաբար՝ 1.4%, 2.0% և 1.7% (31.12.2016 թ. դրությամբ՝ 1.9%, 1.8%, 2.5%):

Ըստ տնտեսության ճյուղերի՝ չաշխատող վարկերի և դեբիտորական պարտքերի տեսակարար կշիռն առավել բարձր է հանրային սննդի ու սպասարկման այլ ոլորտների և գյուղատնտեսության վարկերում. համապատասխանաբար՝ 10.6% և 6.9%:

Ըստ ռեզիդենտության՝ չաշխատող վարկերի և դեբիտորական պարտքերի 98.3%-ը տարեվերջին բաժին է ընկել ռեզիդենտներին, իսկ 1.7%-ը՝ ոչ ռեզիդենտներին (31.12.2016 թ. դրությամբ՝ 98.5%-ը և 1.5%-ը):

Զուտ չաշխատող վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի և նորմատիվային ընդհանուր կապիտալի հարաբերակցության ցուցանիշը նախորդ տարվա համեմատությամբ նվազել է 1.8 տոկոսային կետով և կազմել 10.3%[7]:

Զուտ չաշխատող վարկերի և դեբիտորական պարտքերի նույնիսկ ամբողջական դուրսգրման սցենարի դեպքում (անտեսելով գրավադրված գույքի արժեքը) բանկային համակարգի կապիտալի համարժեքության նորմատիվային ցուցանիշը կլինի պահանջվող նվազագույն սահմանաչափից բարձր՝ 16.2%[8]:

[6] Գրաֆիկում շրջանակների տրամագիծը ուղիղ համեմատական է բանկային համակարգի ընդհանուր վարկային պորտֆելում տնտեսության համապատասխան ճյուղի վարկային ներդրումների տեսակարար կշռին: Շրջանակների միջև սլաքի ուղղությունը և մեծությունը ներկայացնում են 2016 -2017 թթ. ընթացքում տվյալ ճյուղի չաշխատող վարկերի տեսակարար կշռի փոփոխությունը:

[7] Զուտ չաշխատող վարկերը և դեբիտորական պարտքերը հաշվարկվել են որպես չաշխատող վարկերի և դեբիտորական պարտքերի համախառն հաշվեկշռային մեծության և ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստի մեծության տարբերություն:

[8] Ծածկույթ չունեցող չաշխատող վարկերը և դեբիտորական պարտքերը սահմանվում են որպես չաշխատող վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի և ձևավորված հնարավոր կորուստների պահուստի տարբերություն:

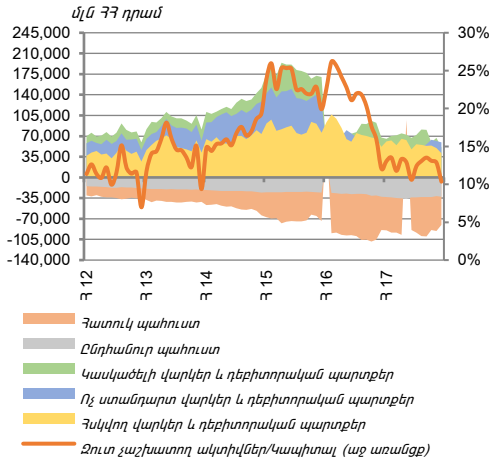
Աղյուսակ 7. Վարկային ռիսկի գնահատման սթրես-սցենարներ [10]

31.12.2017 թ.	Դիտարկվող սթրես-սցենարներ		
	Միաժամանակ հսկվող, ոչ ստանդարտ և կասկածելի դասերի վարկերի 25%-ի դասակարգում անհուսալի վարկերի	Կասկածելի դասի վարկերի 75%-ի դասակարգում անհուսալի դասի վարկերի	Ստանդարտ դասի վարկերի 30%-ի դասակարգում հսկվող դասի վարկերի
Բանկային համակարգի վնասի մեծությունը	25.2 մլրդ դրամ կամ համակարգի նորմատիվային կապիտալի 3.7%-ը	14.8 մլրդ դրամ կամ համակարգի նորմատիվային կապիտալի 2.2%-ը	76.6 մլրդ դրամ կամ համակարգի նորմատիվային կապիտալի 11.2%-ը
Բանկային համակարգի ընդհանուր կապիտալի համարժեքությունը սթրես-սցենարի դրսևորման դեպքում	18.0%	18.2%	16.8%

Վարկային ռիսկի գնահատման սթրես-թեստերի [11] արդյունքները տարեսկզբի նույն սթրես-թեստերի արդյունքների համեմատ որոշակիորեն բարելավվել են՝ պայմանավորված վարկային պորտֆելում չաշխատող վարկերի և դեբիտորական պարտքերի տեսակարար կշռի նվազմամբ:

Գրաֆիկ 18

Չաշխատող վարկերի և դեբիտորական պարտքերի գծով ձևավորված հնարավոր կորուստների պահուստները [9]

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Արտարժութային ռիսկ

2017 թվականի ընթացքում ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ ՀՀ դրամի միջին տարեկան փոխարժեքը արժեզրկվել է 0.46%-ով, իսկ տարեսկզբի նկատմամբ գրեթե չի փոխվել: Արտարժույթների նկատմամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի տատանումների հետևանքով արտարժույթի վերագնահատման արդյունքում բանկային համակարգն ունեցել է 2.6 մլրդ դրամի օգուտ, իսկ արտարժույթի առուվաճառքի գործառնություններից և ածանցյալ գործիքներով գործարքներից՝ 15.4 մլրդ դրամի զուտ եկամուտ: Արտարժույթի

[9] Անհուսալի վարկային ռիսկի դաս ունեցող ակտիվները և դրանց գծով ձևավորված հնարավոր կորուստների պահուստը չեն ներկայացվել գրաֆիկում: Անհուսալի ճանաչված ակտիվների գծով բանկերը ձևավորում են 100%-ի չափով հնարավոր կորուստների պահուստ և դուրսգրում հաշվեկշռից:

[10] Հաշվետվությունում ներկայացված այս և հաջորդ սթրես-սցենարները չեն կանխատեսում այս կամ այն ռիսկերի դրսևորումը, այլ նպատակ ունեն բացահայտելու ֆինանսական համակարգի թույլ կողմերը, գնահատելու վերջինիս կողմից ռիսկերը չեզոքացնելու ունակությունը:

[11] Սթրես-սցենարները կառուցված են բանկերի վարկերի անփոփոխ ծավալների և գրավադրված գույքի անտեսման ենթադրությունների պայմաններում (ըստ որոնց՝ վարկերն անհուսալի դասակարգվելու սցենարում դրանց դիմաց գրավադրված անշարժ գույքի օտարման հնարավորությունը չի դիտարկվում):

ռիսկի գնահատման VAR (Value at risk) մեթոդաբանությամբ կատարված հաշվարկները ցույց են տալիս, որ բանկային համակարգի արտարժույթի վերագնահատման արդյունքում տասնօրյա հնարավոր վնասը 95% հավանականությամբ չի գերազանցի 278 մլն դրամը:

Աղյուսակ 8. Արտարժութային ռիսկի գնահատման սթրես-սցենարներ

31.12.2017 թ.	Դիտարկվող սթրես-սցենարներ		
	ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ ՀՀ դրամի յուրաքանչյուր 5%-ով արժևորման (արժեզրկման) դեպքում օգուտ (վնաս)	Եվրոյի նկատմամբ ՀՀ դրամի յուրաքանչյուր 5%-ով արժևորման (արժեզրկման) դեպքում օգուտ (վնաս)	Տասնօրյա հնարավոր առավելագույն վնասը՝ գնահատված VaR մոդելով
Բանկային համակարգի օգուտը (վնասը) արտարժույթի վերագնահատման արդյունքում	536 մլն դրամ կամ նորմատիվային կապիտալի 0.08%-ը (536 մլն դրամ)	29 մլն դրամ կամ նորմատիվային կապիտալի 0.004%-ը (29 մլն դրամ)	278 մլն դրամ կամ նորմատիվային կապիտալի 0.04 %-ը

Արտարժութային ռիսկի գնահատման սթրես-թեստերում[12] դիտարկվող հնարավոր վատթարագույն սթրեսային սցենարների դրսևորման դեպքում արտարժութային բաց դիրքի հետևանքով բանկային համակարգի հնարավոր կորուստները նշանակալի չեն, իսկ ֆինանսական կայունության խոցելիության վրա դրանց ազդեցությունը թույլ է:

Իրացվելիության ռիսկ

Բանկային համակարգի իրացվելիությունը շարունակում է պահպանվել բարձր մակարդակում. բոլոր բանկերում այն զգալիորեն գերազանցում է պահանջվող նորմատիվային սահմանաչափը՝ փաստելով բանկային համակարգի բարձր իրացվելիության մասին: 2017 թվականին առևտրային բանկերի ընդհանուր և ընթացիկ իրացվելիության նորմատիվային ցուցանիշները կազմել են համապատասխանաբար՝ 32.1% և 141.7% (նվազագույն սահմանաչափերը՝ 15% և 60%):

[12] Դիտարկվող սթրես-սցենարներով և VaR մոդելով (չի համարվում սթրես-սցենար, քանզի VaR-ի հաշվարկում հաշվի են առնվում արտարժույթների փոխարժեքների պատմական շարքերը) գնահատված կորուստների հիմքում 30.06.2017 թ. դրությամբ բանկերի արտարժութային դիրքերն են:

Բանկային համակարգի պարտավորությունների կենտրոնացվածության տեսանկյունից՝ հաշվետու տարում խոշոր պարտավորությունների տեսակարար կշիռը նվազել է 6.0 տոկոսային կետով և կազմել 12.9%[13]:

Վարկային պորտֆելի ֆինանսավորման ավանդային աղբյուրների կայունության տեսանկյունից արձանագրվել է ռիսկերի որոշակի նվազում. վարկերի և ավանդների հարաբերակցության ցուցանիշը նվազել է 4.2 տոկոսային կետով և կազմել 102.1%[14]:

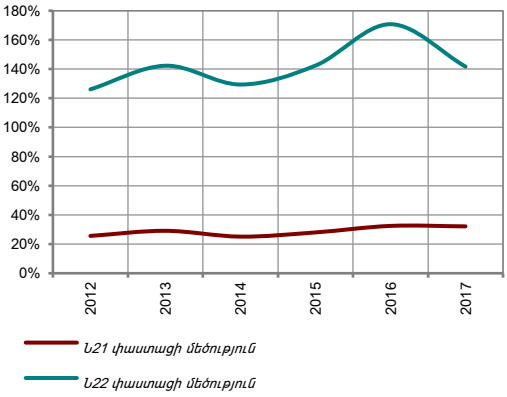
Աղյուսակ 9. Իրացվելիության ռիսկի գնահատման սթրես-սցենարներ

31.12.2017 թ.	Դիտարկվող սթրես-սցենարներ		
	Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի մարում	Ցպահանջ միջոցների 25%-ի մարում	Ցպահանջ միջոցների և ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի մարում
Բանկային համակարգի բարձր իրացվելի ակտիվներ/ընդհանուր ակտիվներ	26.6%	28.1%	21.8%
Բանկային համակարգի բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ	108.1%	155.4%	110.8%

2017 թ. սկզբին իրականացված իրացվելիության սթրես-թեստի արդյունքների համեմատությամբ տարեվերջին սթրես-թեստի արդյունքները գրեթե չեն փոփոխվել: Դիտարկվող վատագույն սթրեսային սցենարներում բոլոր բանկերում բարձր իրացվելի ակտիվները բավարար են դրամական միջոցների սիմուլացվող արտահոսքը ծածկելու համար: Այս առումով, ֆինանսական կայունությունը խոցող իրացվելիության ռիսկի դրսևորման հավանականությունը գնահատվում է բավականին ցածր:

Գրաֆիկ 19

Առևտրային բանկերի ընդհանուր և ընթացիկ իրացվելիության նորմատիվային ցուցանիշների շարժը

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

[13] *Այն բոլոր միջոցների հանրագումարը, որոնք առանձին վերցրած գերազանցում են բանկի ընդհանուր պարտավորությունների 5% սահմանաչափը՝ առանց հաշվի առնելու փոխկապվածությունը:*

[14] *Վարկերի և ավանդների հարաբերակցության ցուցանիշի հաշվարկում վարկերը ներառում են տնտեսության իրական հատվածին տրամադրված վարկերը, իսկ ավանդները՝ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ներգրաված միջոցները:*

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը ՀՀ բանկային համակարգում շարունակում է գնահատվել բավականին ցածր: Տարեսկզբի համեմատությամբ բանկային համակարգի շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների տեսակարար կշիռն ընդհանուր ակտիվներում աճել է 1.0 տոկոսային կետով և տարեվերջին կազմել 9.7%:

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից բանկային համակարգն ունեցել է 5.7 մլրդ դրամի զուտ եկամուտ (ընդհանուր նորմատիվային կապիտալի 0.8%-ը):

Գրաֆիկ 20

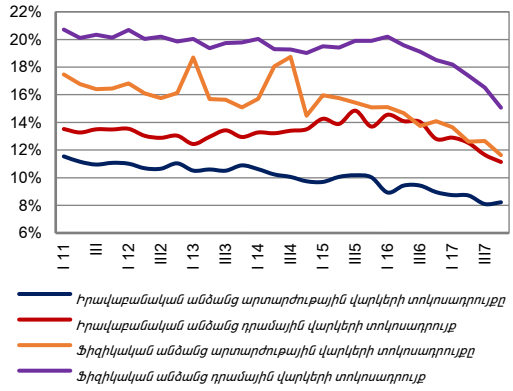
Առևտրային բանկերի վարկերի և ավանդների հարաբերակցության ցուցանիշի շարժը

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Գրաֆիկ 21

Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրամադրված վարկերի տոկոսադրույքները

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Աղյուսակ 10. Անշարժ գույքի գների փոփոխության սթրես-սցենարներ

Անշարժ գույքի 30%-ով արժեզրկման սցենար	31.12.2017թ.
Բանկային համակարգի վնասը՝ պայմանավորված բանկի սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքի վերագնահատմամբ *(գնային ռիսկ)*	9.4 մլրդ դրամ (կամ բանկային համակարգի կապիտալի 1.4%-ը)
Բանկային համակարգի վնասը՝ պայմանավորված սթրես-սցենարի դրսևորման դեպքում խոցելի վարկային պորտֆելի[15] 30%-ի չվերադարձմամբ (հաշվի առնելով այդ վարկերի դիմաց գրավադրված գույքի՝ արժեզրկված գնով իրացումը) *(վարկային ռիսկ)*	28.3 մլրդ դրամ (կամ բանկային համակարգի կապիտալի 4.2%-ը)
Բանկային համակարգի վնասը՝ պայմանավորված սթրես-սցենարի դրսևորման դեպքում խոցելի վարկային պորտֆելի 100%-ով չվերադարձմամբ (հաշվի առնելով այդ վարկերի դիմաց գրավադրված գույքի՝ արժեզրկված գնով իրացումը) *(վարկային ռիսկ)*	94.4 մլրդ դրամ (կամ բանկային համակարգի կապիտալի 13.9%-ը)

Անշարժ գույքի 30%-ով արժեզրկման սթրես-սցենարի դրսևորման դեպքում անշարժ գույքի գներից բխող վարկային ռիսկի հետևանքով բանկերի հնարավոր առավելագույն կորուստները տարեսկզբի համեմատությամբ աճել են՝ հիմնականում պայմանավորված բանկային համակարգում անշարժ գույքի գրավով ապահովված վարկային պորտֆելի ընդլայնմամբ: Այդուհանդերձ, ելնելով վերջին մի քանի տարիների զարգացումների ներքո անշարժ գույքի գների չափավոր տատանողականության դրսևորման միտումներից, անշարժ գույքի գներից բխող վարկային ռիսկի ազդեցությունը ֆինանսական կայունության վրա գնահատվում է բավականին թույլ:

[15] Խոցելի վարկային պորտֆելը բանկի այն վարկերի մնացորդների հանրագումարի մեծությունն է, որոնց մնացորդային մեծությունները գերազանցում են դրանց դիմաց գրավադրված անշարժ գույքի 30%-ով արժեզրկված արժեքները:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

ԿԲ-ի կողմից վարվող խթանող դրամավարկային քաղաքականությունը, ֆինանսական կազմակերպությունների միջև մրցակցությունն ու բանկային համակարգում առկա իրացվելիությունը շարունակել են նպաստել առևտրային բանկերի կողմից տրամադրված միջոցների տոկոսադրույքների նվազմանը: Ընդորում, առավել արտահայտված է եղել դրամային վարկերի տոկոսադրույքների նվազումը:

2017 թվականին բանկային համակարգում տոկոսադրույքի ռիսկը պահպանվել է ցածր մակարդակում: Ակտիվների և պասիվների կառավարման ներքո առևտրային բանկերը շարունակել են կիրառել ըստ մարման ժամկետային խմբերի խիստ սահմանաչափեր, որի պարագայում ակտիվների և պարտավորությունների ներկա արժեքների միջին ժամկետայնության (դյուրացիա) ճեղքվածքը տատանվում է 6-12 ամսվա շրջանակներում: Այս տեսանկյունից՝ շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների դեպքում անմիջական կորուստների ազդեցությունը բանկերի ֆինանսական վիճակի վրա գնահատվում է թույլ:

Աղյուսակ 11. Տոկոսադրույքի ռիսկի գնահատման սթրես-սցենարներ

31.12.2017 թ.	Դիտարկվող սթրես-սցենարներ	
	Շուկայական տոկոսադրույքների 2 տոկոսային կետով ևվազման (աճի) ազդեցությունը կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա՝ գնահատված *դյուրացիայի մեթոդով*	Շուկայական տոկոսադրույքների 2 տոկոսային կետով ևվազման (աճի) դեպքում առաջիկա երեք ամսվա զուտ տոկոսային եկամտի՝ սպասվող եկամտից շեղում՝ գնահատված *տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մեթոդով*
Բանկային համակարգի օգուտ/վնաս	-22.5 մլրդ դրամ կամ բանկային համակարգի կապիտալի 3.3%-ը (22.5 մլրդ դրամ կամ բանկային համակարգի կապիտալի 3.3%-ը)	-92 մլն դրամ կամ բանկային համակարգի կապիտալի 0.01%-ը (92 մլն դրամ կամ բանկային համակարգի կապիտալի 0.01%-ը)

Տոկոսադրույքի ռիսկի գնահատման վատատեսական սթրես-թեստի արդյունքների համաձայն՝ շուկայական տոկոսադրույքի փոփոխությունների դեպքում առևտրային բանկերի հնարավոր

կորուստները ընդհանուր կապիտալի նկատմամբ տատանվում են միջինը 3.25%-ի շրջանակում: Այս համատեքստում բանկային համակարգում շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների հետևանքով հնարավոր կորուստները նշանակալի չեն, և դրանց ազդեցությունը ֆինանսական կայունության վրա գնահատվում է բավականին թույլ:

ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

ՀՀ տարածքում գործող վարկային ընկերություններ

2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ տարածքում գործել են երեսունհինգ վարկային կազմակերպություններ, որոնցից երեքը լիզինգային կազմակերպություններ են, մեկը՝ վարկային միություն, քսանինը՝ ունիվերսալ և երկուսը՝ վերաֆինանսավորում իրականացնող վարկային կազմակերպություններ: Տարվա ընթացքում վարկային կազմակերպությունների մասնաճյուղերի քանակն ավելացել է 36-ով և տարեվերջին հասել 205-ի:

Կենտրոնացվածությունը ՀՀ վարկային կազմակերպություններում

Աղյուսակ 12. Վարկային կազմակերպությունների կենտրոնացվածության մակարդակը (%)

Նորմատիվային ցուցանիշ	31.12.16	31.12.17
Ընդհանուր ակտիվներ		
ԿԳ 4	57.1	56.9
ԿԳ 10	80.5	80.0
Ընդհանուր պարտավորություններ		
ԿԳ 4	51.8	45.7
ԿԳ 10	79.9	76.2
Ընդհանուր կապիտալ		
ԿԳ 4	75.9	78.5
ԿԳ 10	89.4	91.4
Ցնտեսությանը տրամադրված վարկերը (ներառյալ՝ լիզինգ, ֆակտորինգ)		
ԿԳ 4	54.4	50.9
ԿԳ 10	84.6	77.9

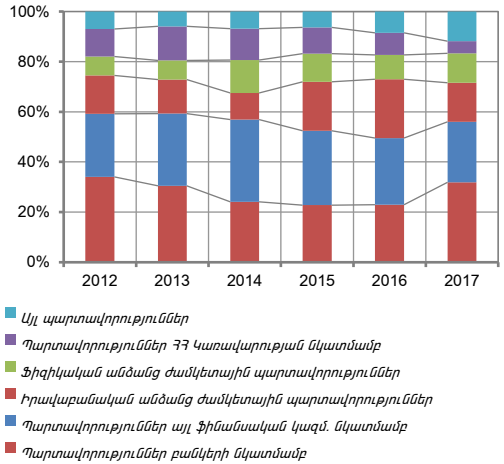
Վարկային կազմակերպությունների միջև կենտրոնացվածությունը նվազել է գրեթե բոլոր հաշվեկշռային ցուցանիշների մասով՝ բացառությամբ ընդհանուր կապիտալի:

Տարբեր ամփոփ ցուցանիշների Հերֆինդալ-Հիրշմանի կենտրոնացվածության գործակիցը հիմնականում տատանվում է 700-ից 1000-ի միջակայքում (բացառությամբ ընդհանուր կապիտալի)՝ փաստելով թույլ կենտրոնացվածության մասին:

Հաշվետու տարվա ընթացքում խոշոր և մանր վարկային կազմակերպությունների միջև գրեթե բոլոր ցուցանիշների գծով արձանագրվել է բևեռացվածության նվազում:

Գրաֆիկ 22

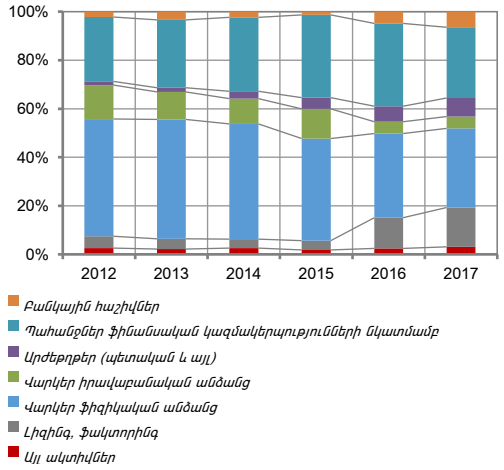
Վարկային կազմակերպությունների պարտավորությունների կառուցվածքը

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Գրաֆիկ 23

Վարկային կազմակերպությունների ակտիվների կառուցվածքը

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿՏԻՎՆԵՐԸ, ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ, ԿԱՊԻՏԱԼԸ ԵՎ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Վարկային կազմակերպությունների կապիտալը

Վարկային կազմակերպությունների ընդհանուր կապիտալը տարվա ընթացքում ավելացել է 41.4%-ով և կազմել 257.4 մլրդ դրամ: Ընդհանուր կապիտալի աճը հիմնականում պայմանավորվել է ընթացիկ ժամանակաշրջանի շահույթի և կանոնադրական հիմնադրամի աճով:

Վարկային կազմակերպությունների կանոնադրական կապիտալում ոչ ռեզիդենտների փայամասնակցության տեսակարար կշիռը հաշվետու տարում նվազել է 1.3 տոկոսային կետով՝ տարեվերջին կազմելով 6.7%: Ոչ ռեզիդենտների փայամասնակցությամբ 13 վարկային կազմակերպություններից 6-ը ամբողջությամբ օտարերկրյա մասնակցությամբ ընկերություններ են, որոնց տեսակարար կշիռը վարկային կազմակերպությունների ընդհանուր ակտիվներում կազմել է 12.1% (31.12.2016 թ. դրությամբ՝ 13.1%):

Վարկային կազմակերպությունների պարտավորությունները

Վարկային կազմակերպությունների պարտավորություններն ավելացել են 3.5%-ով և կազմել 217.4 մլրդ դրամ:

Իրավաբանական անձանց նկատմամբ պարտավորությունները նվազել են 30.8%-ով և կազմել 34.0 մլրդ դրամ, իսկ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ պարտավորություններն ավելացել են 25.0%-ով և կազմել 25.6 մլրդ դրամ:

Վարկային կազմակերպությունների ակտիվները

Վարկային կազմակերպությունների ընդհանուր ակտիվները տարվա ընթացքում ավելացել են 21.1%-ով և տարեվերջին կազմել 474.8 մլրդ դրամ: Գործող կազմակերպություններից 27-ում տարեվերջին արձանագրվել է ակտիվների աճ:

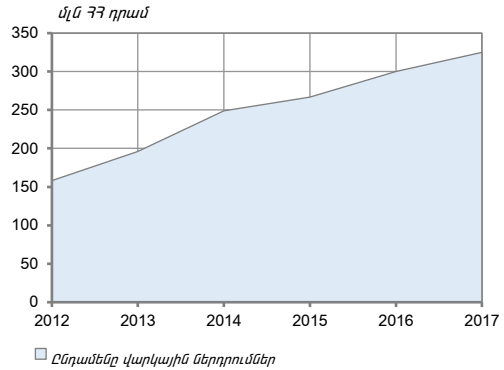
Ակտիվների կազմում հիմնականում ավելացել են բանկային հաշիվները՝ 60.8%-ով և կազմել 30.6 մլրդ դրամ, արժեթղթերը (պետական և այլ)՝ 45.7%-ով և կազմել 36.5 մլրդ դրամ, լիզինգը և ֆակտորինգը՝ 54.7%-ով և կազմել 76.9 մլրդ դրամ, տնտեսությանը տրամադրված վարկերը՝ 14.8%-ով և կազմել 178.0 մլրդ դրամ:

Վարկավորման աճ արձանագրվել է տնտեսության գրեթե բոլոր ոլորտներում՝ բացառությամբ արդյունաբերության ոլորտին տրամադրված վարկերի:

Վարկային կազմակերպությունների չաշխատող (հսկվող, ոչ ստանդարտ և կասկածելի դասերի) ակտիվների տեսակարար կշիռը տարվա ընթացքում նվազել է 1.4 տոկոսային կետով և տարեվերջին կազմել 3.2%: Չաշխատող ակտիվների տեսակարար կշիռը համեմատաբար բարձր է սպառողական, գյուղատնտեսության, տրանսպորտի և կապի ոլորտներին տրամադրված վարկերում. համապատասխանաբար՝ 13.5%, 9.3% և 5.9%:

Գրաֆիկ 24

Վարկային կազմակերպությունների վարկային ներդրումները

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Վարկային կազմակերպությունների ֆինանսական արդյունքները

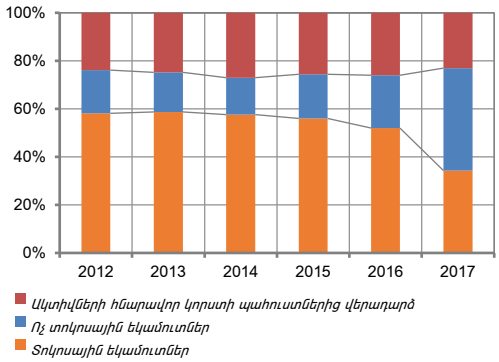
Վարկային կազմակերպությունների վերահսկողական հաշվետվությունների հիման վրա հաշվարկված զուտ շահույթի մեծությունը 2017 թվականին կազմել է 52.5 մլրդ դրամ[16], ընդ որում՝ շահույթով են աշխատել 31, իսկ վնասով՝ 4 վարկային կազմակերպություններ: Շահույթով աշխատած վարկային կազմակերպությունների ընդհանուր զուտ շահույթի մեծությունը 52.7 մլրդ դրամ է:

Վարկային կազմակերպությունների հաշվետու տարվա շահութաբերությունն ըստ ակտիվների (RoA) կազմել է 12.1%, իսկ ըստ կապիտալի (RoE)՝ 24.6%:

[16] Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն՝ վարկային կազմակերպությունների շահույթը 2017 թվականին կազմել է 51.7 մլրդ դրամ: ԿԲ ներկայացվող հաշվետվությունների և ՖՀՄՍ հիմնական տարբերությունը ստանդարտ ակտիվների գծով 1%-ի չափով ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին հատկացումներ կատարելն է:

Գրաֆիկ 25

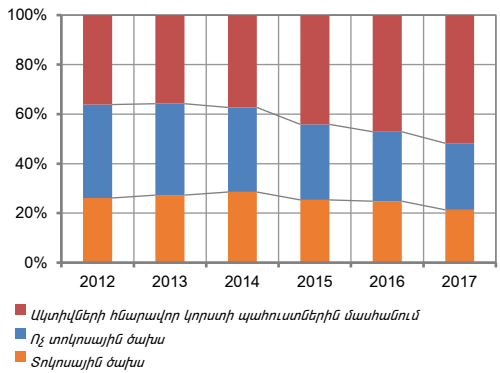
Վարկային կազմակերպությունների եկամուտների և ծախսերի կառուցվածքը

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Գրաֆիկ 26

Վարկային կազմակերպությունների եկամուտների և ծախսերի կառուցվածքը

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

2017 թվականին վարկային կազմակերպությունների զուտ շահույթը, հաշվարկված ըստ ՖՀՄՍ-ի, կազմել է 51.7 մլրդ դրամ, շահութաբերությունն ըստ ակտիվների (RoA)՝ 10.7%, իսկ ըստ կապիտալի (RoE)՝ 21.3%:

Վարկային կազմակերպությունների տոկոսային եկամուտներն ավելացել են 1.8%-ով՝ հիմնականում պայմանավորված առևտրային բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված միջոցներից ստացված զուտ եկամուտների աճով: Ընդհանուր տոկոսային եկամուտների կազմում մեծ տեսակարար կշիռ ունեն տնտեսությանը տրամադրված վարկերից և առևտրային բանկերում, այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված միջոցներից ստացված եկամուտները՝ համապատասխանաբար՝ 65.9% և 24.0% (նախորդ տարի՝ 68.2% և 22.7%):

Ոչ տոկոսային եկամուտներն ավելացել են 197.9%-ով՝ հիմնականում պայմանավորված ֆակտորինգից ստացված զուտ եկամուտների աճով: Ոչ տոկոսային եկամուտներում մեծ տեսակարար կշիռ ունեն ֆակտորինգից ստացված եկամուտները՝ 73.1% (նախորդ տարի՝ 32.7%):

Տոկոսային ծախսերն ավելացել են 0.7%-ով՝ հիմնականում պայմանավորված վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց վճարված տոկոսային ծախսերի աճով: Տոկոսային ծախսերում մեծ տեսակարար կշիռ ունեն առևտրային բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված միջոցների և ժամկետային փոխառությունների դիմաց վճարվելիք տոկոսները. համապատասխանաբար՝ 41.9% և 30.5% (նախորդ տարի՝ 44.6% և 30.6%):

Ոչ տոկոսային ծախսերն ավելացել են 12.7%-ով՝ հիմնականում պայմանավորված հաշվարկված աշխատավարձի, դրան հավասարեցված այլ վճարումների և այլ ոչ տոկոսային ծախսերի աճով: Ոչ տոկոսային ծախսերում մեծ տեսակարար կշիռ ունեն հաշվարկված աշխատավարձի, դրան հավասարեցված այլ վճարումների և այլ ոչ տոկոսային ծախսերի դիմաց վճարվելիք տոկոսները. համապատասխանաբար՝ 54.3% և 13.8% (նախորդ տարի՝ 57.1% և 11.4%):

ՀՀ տարածքում գործող ապահովագրական ընկերություններ

31.12.2017 թ. դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ապահովագրական գործունեության լիցենզիա են ունեցել 7 ապահովագրական ընկերություններ՝ 29 մասնաճյուղերով: Բոլոր ապահովագրական ընկերություններն իրականացրել են ոչ կյանքի ապահովագրություն:

Ապահովագրական ընկերությունների ակտիվությունը բնութագրող ապահովագրավճարներ/ՀՆԱ ցուցանիշը 31.12.2017 թվականին կազմել է 0.63%՝ 31.12.2016 թ. համեմատ նվազելով 0.02 տոկոսային կետով[17]: Բնակչության մեկ շնչին բաժին ընկնող ապահովագրավճարների մեծությունը 2017 թ. կազմել է 11.8 հազար դրամ (2016 թ.՝ 11.1 հազար դրամ):

Կենտրոնացվածությունը ՀՀ ապահովագրական համակարգում

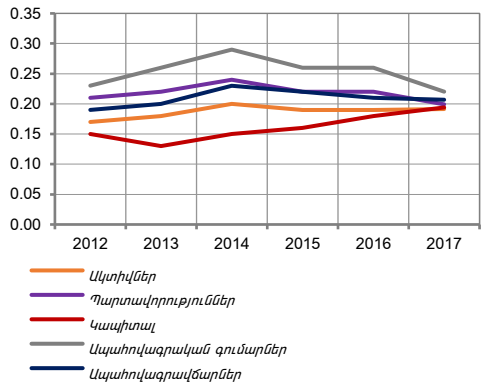
Ապահովագրական համակարգի կենտրոնացվածությունը բնութագրող Հերֆինդալ-Հիրշմանի գործակիցը, ըստ հիմնական ցուցանիշների, 2017 թվականին փոփոխությունների չի ենթարկվել՝ բացառությամբ ըստ ապահովագրական գումարների և պարտավորությունների կենտրոնացվածության գործակիցների, որոնք ունեցել են նվազման միտում, և ըստ կապիտալի կենտրոնացվածության գործակցի, որն ունեցել է աճի միտում:

Աղյուսակ 13. Կենտրոնացվածության Հերֆինդալ-Հիրշմանի գործակիցը

	31.12.15	31.12.16	31.12.17
Ակտիվներ	0.19	0.19	0.19
Պարտավորություններ	0.22	0.22	0.20
Կապիտալ	0.16	0.18	0.19
Ապահովագրական գումարներ	0.26	0.26	0.22
Ապահովագրավճարներ	0.22	0.21	0.21

Գրաֆիկ 27

Կենտրոնացվածության Հերֆինդալ-Հիրշմանի ինդեքս

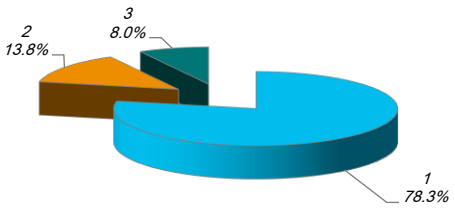
Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

[17] *2016 թ. տվյալներով՝ զարգացած արդյունաբերական երկրներում ոչ կյանքի ապահովագրության գծով «ապահովագրավճարներ / ՀՆԱ» ցուցանիշը միջինում կազմել է 3.6%, զարգացող երկրներում՝ 1.5% (աղբյուրը՝ Swiss Re, Sigma, No 3/2017, մայիս, 2017):*

Գրաֆիկ 28

Ապահովագրական համակարգի ընդհանուր կապիտալի կառուցվածքը

31.12.2017 թ.

1. Կանոնադրական կապիտալ,
2. Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթ,
3. Ընդհանուր կապիտալի այլ տարրեր

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Աղյուսակ 14. Ապահովագրական համակարգի կենտրոնացվածության մակարդակը (%)

	31.12.15	31.12.16	31.12.17
Ակտիվներ			
ԿԳ 2 (խոշորագույն **երկու** ընկերությունների ակտիվների տեսակարար կշիռն ընդհանուր համակարգի ակտիվներում)	53	55	54
ԿԳ 5 (խոշորագույն **հինգ** ընկերությունների ակտիվների տեսակարար կշիռն ընդհանուր համակարգի ակտիվներում)	86	86	86
Պարտավորություններ			
ԿԳ 2	60	59	55
ԿԳ 5	94	93	91
Կապիտալ			
ԿԳ 2	44	49	52
ԿԳ 5	83	85	85
Ապահովագրական գումարներ			
ԿԳ 2	68	68	59
ԿԳ 5	95	95	94
Ապահովագրավճարներ			
ԿԳ 2	59	56	54
ԿԳ 5	94	95	94

Աղյուսակ 15-ում ներկայացված ապահովագրական ընկերությունների միջև բևեռացվածությունը նախորդ տարվա համեմատ հիմնականում ունեցել է նվազման միտում: Խոշորագույն երկու (ԿԳ 2) և հինգ (ԿԳ 5) ընկերությունների պարտավորությունների, ապահովագրական գումարների և ապահովագրավճարների կենտրոնացվածությունը նվազել է: Խոշորագույն երկու (ԿԳ 2) ընկերությունների կապիտալի բևեռացվածությունը նախորդ տարվա համեմատ աճել է:

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԿԱՊԻՏԱԼ

Ապահովագրական համակարգի ընդհանուր կապիտալը 2017 թվականին նվազել է 1.1%-ով՝ կազմելով 19.2 մլրդ դրամ: Կանոնադրական կապիտալը մնացել է անփոփոխ՝ 15.1 մլրդ դրամ: Կապիտալի նվազումը հիմնականում պայմանավորվել է չբաշխված շահույթի՝ 653.8 մլն դրամով նվազմամբ:

Ապահովագրական համակարգի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշում հաշվարկվող ռիսկով կշռված ակտիվների և վճարունակության պահանջվող մեծության տեսակարար կշիռները 2017 թ. վերջին կազմել են համապատասխանաբար՝ 38.0% և 62.0%: Ապահովագրական ընկերությունների կապիտալի համարժեքության նորմատիվը կազմել է 183.3% (պահանջվող նվազագույն սահմանաչափը՝ 100.0%):

31.12.2017 թ. դրությամբ ապահովագրական ընկերությունների կանոնադրական կապիտալում ոչ ռեզիդենտների փայամասնակցության տեսակարար կշիռը կազմել է 50.0%: Ոչ ռեզիդենտների փայամասնակցությամբ 3 ապահովագրական ընկերություններից մեկում ոչ ռեզիդենտների մասնակցությունը կազմել է 100%:

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԱԿՏԻՎՆԵՐ

Ապահովագրական ընկերությունների ակտիվները հաշվետու տարում աճել են 6.1%-ով (2.8 մլրդ դրամով) և 31.12.2017 թ. դրությամբ կազմել են 49.5 մլրդ դրամ:

Հիմնականում աճել են հատուցումների գծով պահանջները՝ 1.0 մլրդ դրամով (որից 829.9 մլն դրամը պահանջներն են ուղիղ հատուցումների գծով): 2017 թ. ընթացքում զգալի ավելացել են նաև ուղղակի ապահովագրության գծով ստացվելիք գումարները՝ 806.3 մլն դրամով կամ 15.0%-ով:

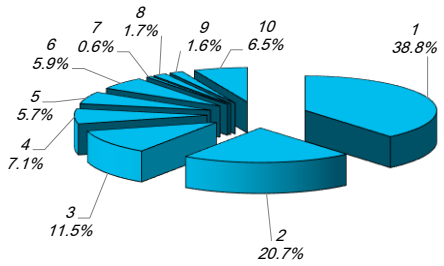
Տարեվերջի դրությամբ ապահովագրական համակարգի ակտիվների մեջ մեծ տեսակարար կշիռ են կազմել ավանդները բանկերում (37.1%), պետական արժեթղթերը (12.7%) և ապահովադիրներից ստացվելիք գումարներն ուղղակի ապահովագրության գծով (12.5%): Ավանդների 90.5%-ը բաժին է ընկել ռեզիդենտ բանկերում ներդրված ընթացիկ ավանդներին, իսկ 9.5%-ը՝ ռեզիդենտ բանկերում ներդրված ոչ ընթացիկ ավանդներին:

Ապահովագրական ընկերությունների ակտիվների միջին ժամկետայնությունը 1.1 տարի է: Մասնավորապես՝ ակտիվների հիմնական կշիռ կազմող ավանդների միջին ժամկետայնությունը 0.6 տարի է, պետական արժեթղթերի միջին ժամկետայնությունը՝ 3.5 տարի:

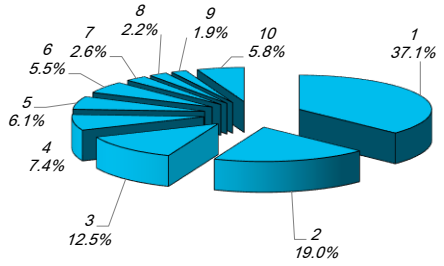
Գրաֆիկ 29

Ապահովագրական ընկերությունների ակտիվների կառուցվածքը

31.12.2016 թ.

31.12.2017 թ.

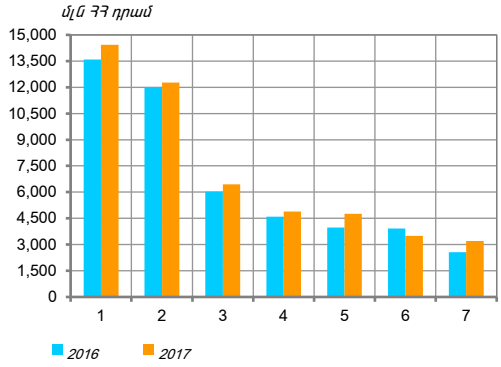

1. Ավանդներ բանկերում, 2. Պետական և ոչ պետական արժեթղթեր (այդ թվում՝ ռեպո համաձայնագրով վաճառված արժեթղթեր), 3. Ստացվելիք գումարներ ուղղակի ապահովագրության գծով, 4. Վերաապահովագրողի բաժինն ապահովագրական պահուստներում, 5. Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր և ապահովագրության գծով կանխավճարներ, 6. Հիմնական միջոցներ, 7. Հատուցումների գծով պահանջներ, 8. Կանխիկ դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ, 9. Հաշվարկված ստացվելիք տոկոսներ, 10. Այլ ակտիվներ

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Գրաֆիկ 30

Ապահովագրական ընկերությունների ակտիվների շարժը

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

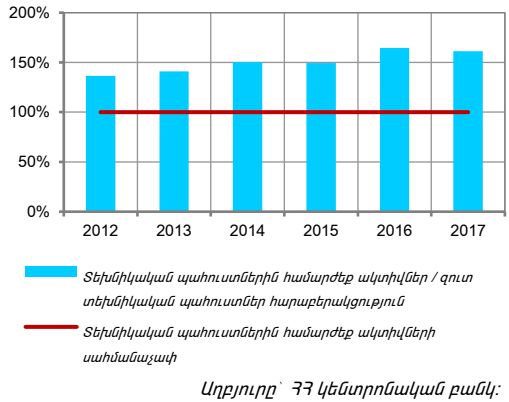
Ապահովագրական ընկերությունների ներդրումները հիմնականում տեղաբաշխված են ՀՀ դրամով: 31.12.2017 թ. արտարժութային ակտիվները կազմել են ընդհանուր ակտիվների 2.6%-ը կամ 1.3 մլրդ դրամ: Արտարժութային ակտիվները հիմնականում ավանդներն են ՀՀ բանկերում. 2017 թ. վերջին կազմել են 1.0 մլրդ դրամ կամ ընդհանուր ավանդների 5.3%-ը:

Ապահովագրական համակարգի ակտիվները հիմնականում տեղաբաշխված են բարձր իրացվելի ակտիվներում: 2017 թվականին ընկերությունների կողմից իրացվելիության նորմատիվի խախտում չի արձանագրվել:

Տեխնիկական պահուստներին համարժեք ակտիվները, 31.12.2017 թ. դրությամբ գերազանցել են զուտ տեխնիկական պահուստների[18] մեծությունը 61.3 տոկոսային կետով:

Գրաֆիկ 31

Ապահովագրական ընկերությունների տեխնիկական պահուստներին համարժեք ակտիվների դինամիկան

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ապահովագրական ընկերությունների պարտավորությունները 2017 թվականին ավելացել են 11.2%-ով կամ 3.1 մլրդ դրամով՝ տարեվերջին կազմելով 30.3 մլրդ դրամ: Պարտավորությունների հիմնական աճն ապահովել են տեխնիկական պահուստները (ավելացել են 11.0%-ով) և ուղղակի ապահովագրության գծով վճարվելիք հատուցումները (ավելացել են 586.1 մլն դրամով): Տեխնիկական պահուստների գերակշիռ մասը՝ (68.9%-ով) կազմել են չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստները (ՉԱՊ):

31.12.2017 թ. դրությամբ պարտավորությունների կազմում մեծ տեսակարար կշիռ են ունեցել տեխնիկական պահուստները (65.7%) և ռեպո համաձայնագրերը (8.2%):

[18] *Զուտ տեխնիկական պահուստները նվազեցված են վերաապահովագրողների մասնաբաժնով տեխնիկական պահուստներում:*

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ

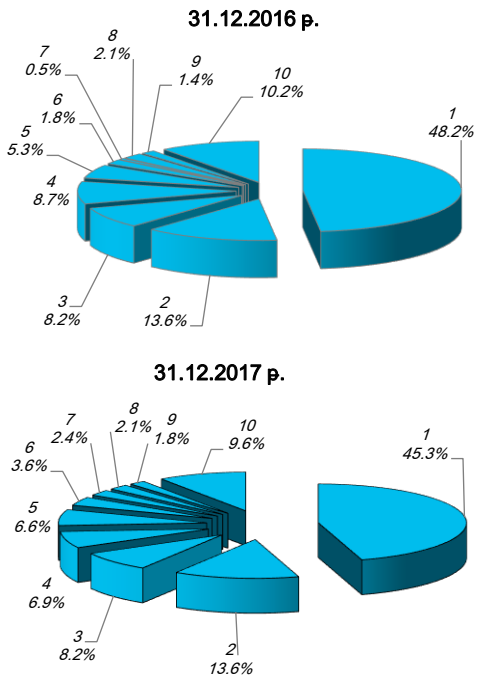
Ապահովագրական ընկերությունների վերահսկողական հաշվետվությունների հիման վրա հաշվարկված զուտ շահույթի մեծությունը 2017 թվականին կազմել է 2.0 մլրդ[19]: Ապահովագրական ընկերությունների շահութաբերությունն ըստ ակտիվների կազմել է 4.2%, շահութաբերությունն ըստ կապիտալի՝ 9.9%: Հարկ է նշել, որ 6 ապահովագրական ընկերություններ աշխատել են շահույթով, 1-ը՝ վնասով:

ՖՀՄՍ համաձայն՝ ապահովագրական ընկերությունների զուտ շահույթը 2017 թվականին կազմել է 1.6 մլրդ դրամ, շահութաբերությունն ըստ ակտիվների՝ 3.4%, շահութաբերությունն ըստ կապիտալի՝ 7.1%:

2017 թվականին ապահովագրական ընկերությունների կողմից հաշվեգրված ապահովագրավճարների մեծությունը կազմել է 35.3 մլրդ դրամ (2016 թվականին՝ 33.1 մլրդ դրամ): Հաշվեգրված ապահովագրավճարների 54.4%-ը բաժին է ընկել ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրությանը, իսկ 10.2%-ը՝ առողջության ապահովագրությանը:

Գրաֆիկ 32

Ապահովագրական ընկերությունների պարտավորությունների կառուցվածքը

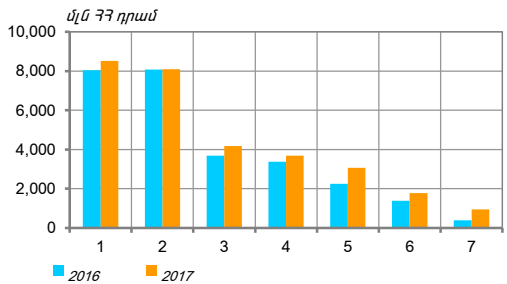

1. Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ, 2. Պահանջների պահուստներ, 3. Ռեպո համաձայնագրեր, 4. Այլ տեխնիկական պահուստներ, 5.Վերաապահովագրողներին փոխանցվելիք ապահովագրավճարներ, 6. Ներգրավված փոխառություններ և վարկեր, 7. Վճարվելիք հատուցումներ, 8. Ստացված կանխավճարներ ապահովագրության գծով, 9. Վճարվելիք գումարներ միջնորդներին, 10. Այլ պարտավորություններ

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Գրաֆիկ 33

Ապահովագրական ընկերությունների պարտավորությունների շարժը

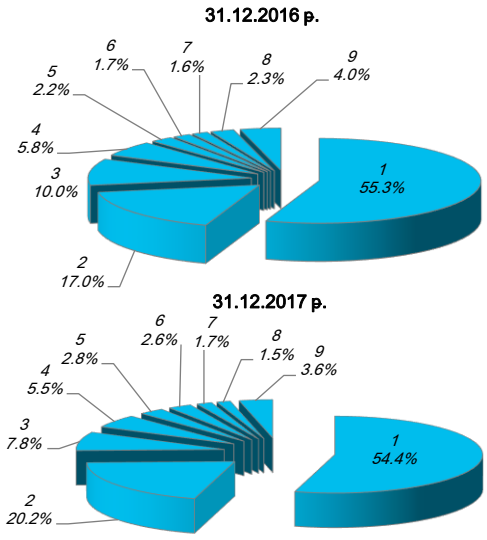

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

[19] *ՖՀՄՍ համաձայն՝ ապահովագրական ընկերությունների շահույթը 2017 թվականին կազմել է 1.6 մլրդ դրամ: ԿԲ ներկայացվող հաշվետվությունների և ՖՀՄՍ-ի հիմնական տարբերությունը հաշվասարակշռման պահուստի հակադարձումից եկամուտներն են:*

Գրաֆիկ 34

Ապահովագրական համակարգի հաշվեգրված ապահովագրավճարների կառուցվածքը

1. Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ԱՊՊԱ), 2. Առողջության, 3. Հրդեհից և բնական աղետներից, 4. Ցամաքային տրանսպորտի, 5. Փոխադրվող գույքի (բեռների), 6. Դժբախտ պատահարներից, 7. Աբակցության, 8. Ընդհանուր պատասխանատվության, 9. Ապահովագրության այլ դասեր

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Տարվա ընթացքում հաշվեգրված ապահովագրավճարների աճ է արձանագրվել հիմնականում հետևյալ դասերի գծով՝ առողջության, ԱՊՊԱ և դժբախտ պատահարներից ապահովագրության՝ համապատասխանաբար 1.5 մլրդ դրամով (26.5%-ով), 848.7 մլն դրամով (4.6%-ով) և 332.6 մլն դրամով (57.9%-ով): Նշանակալի աճ է արձանագրվել նաև վարկի ապահովագրության գծով՝ հաշվեգրված ապահովագրավճարների մեծությունը աճել է 26.8 մլն դրամով կամ 218.1%-ով: Նվազել են հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրության գծով հաշվեգրված ապահովագրավճարները՝ 17.0%-ով կամ 564.5 մլն դրամով, և պատասխանատվության ապահովագրության գծով հաշվեգրված ապահովագրավճարները՝ 31.5%-ով կամ 243.9 մլն դրամով:

Ապահովագրական ընկերությունների կողմից հաշվեգրված հատուցումների մեծությունը 2017 թ. կազմել է 18.0 մլրդ դրամ (2016 թվականին՝ 14.2 մլրդ դրամ): Հաշվեգրված ապահովագրական հատուցումների 64.9%-ը բաժին է ընկել ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրությանը, իսկ 22.4%-ը՝ առողջության ապահովագրությանը:

Տարվա ընթացքում հաշվեգրված հատուցումների աճ է արձանագրվել հիմնականում ԱՊՊԱ և առողջության ապահովագրության գծով՝ համապատասխանաբար 2.9 մլրդ դրամ կամ 32.7% և 609.3 մլն դրամ կամ 17.8%: Նշանակալի աճ է արձանագրվել նաև վարկի ապահովագրության դասի գծով՝ հաշվեգրված հատուցումների մեծությունը կազմել է 240.0 մլն դրամ: Նվազել են ֆինանսական վնասների ապահովագրության գծով հաշվեգրված հատուցումները՝ 42.5%-ով կամ 178.1 մլն դրամով:

Ապահովագրական ընկերությունների եկամուտների կառուցվածքում մեծ կշիռ են կազմել վաստակած ապահովագրավճարները՝ 84.2%: Տոկոսային և ոչ տոկոսային եկամուտները կազմել են ընդհանուր եկամուտների 9.7%-ը: Ապահովագրության գծով այլ եկամուտները կազմել են ընդհանուր եկամուտների 6.1%-ը: Ապահովագրության գծով այլ եկամուտների գերակշիռ մասը սուբրոգացիայի հետևանքով առաջացած պահանջներն են:

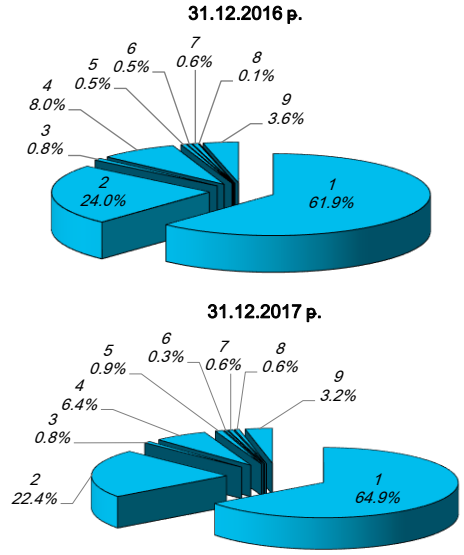
Ծախսերի կառուցվածքում մեծ կշիռ են կազմել ապահովագրական հատուցումները և զուտ տեխնիկական պահուստները՝ 52.4%: Տոկոսային և ոչ տոկոսային ծախսերը կազմել են ընդհանուր ծախսերի 28.1%-ը: Ապահովագրության գծով այլ ծախսերը կազմել են ընդհանուր ծախսերի 19.6%-ը: Ապահովագրության գծով այլ ծախսերի գերակշիռ մասը ապահովագրական գործակալներին տրվող միջնորդավճարների գծով զուտ ծախսերն են:

Ապահովագրական ընկերությունների տոկոսային եկամուտների մեծությունը կազմել է 3.3 մլրդ դրամ: Տոկոսային եկամուտների 64.0%-ը բաժին է ընկել բանկերում ներդրված ընթացիկ ավանդների և բանկերին տրամադրված ընթացիկ փոխառությունների գծով տոկոսային եկամուտներին: Տոկոսային եկամուտների 30.6%-ը բաժին է ընկել ընթացիկ և ոչ ընթացիկ արժեթղթերի գծով տոկոսային եկամուտներին: Տարվա ընթացքում ընկերությունների ոչ տոկոսային ծախսերի մեծությունը կազմել է 8.5 մլրդ դրամ՝ նախորդ տարվա համեմատ աճելով 7.5%-ով: Ոչ տոկոսային ծախսերի 53.3%-ը բաժին է ընկել ապահովագրական ընկերությունների անձնակազմի գծով ծախսերին:

Ապահովագրական համակարգի վնասաբերության ցուցանիշի մեծությունը կազմել է 58.5%[20]՝ նախորդ տարվա համեմատ աճելով 7.6 տոկոսային կետով, իսկ ծախսատարության ցուցանիշը նախորդ տարվա համեմատ աճել է 0.1 տոկոսային կետով և տարեվերջի դրությամբ կազմել 29.9%[21]:

Գրաֆիկ 35

Ապահովագրական համակարգի հաշվեգրված հատուցումների կառուցվածքը

1. Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ԱՊՊԱ), 2. Առողջության, 3. Հրդեհից և բնական աղետներից, 4. Ցամաքային տրանսպորտի, 5. Փոխադրվող գույքի (բեռների), 6. Դժբախտ պատահարներից, 7. Աջակցության, 8. Ընդհանուր պատասխանատվության, 9. Ապահովագրության այլ դասեր

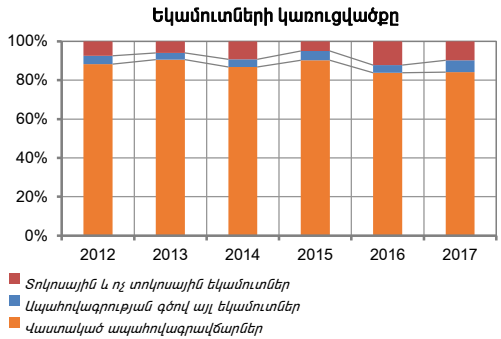
Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

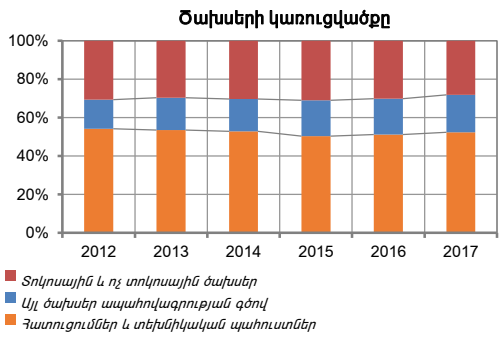
[20] *Վնասաբերության ցուցանիշը հաշվարկվել է հետևյալ բանաձևով՝ (զուտ հաշվեգրված հատուցումներ + զուտ հատկացումներ տեխնիկական պահուստներին (բացառությամբ ՉԱՊ) + այլ գործառնական ծախսեր ապահովագրության գծով) / (զուտ վաստակած ապահովագրավճարներ - դադարեցված պայմանագրերի գծով հետվերադարձվող գումարներ):*

[21] *Ծախսատարության ցուցանիշը հաշվարկվել է հետևյալ բանաձևով՝ ոչ տոկոսային ծախսեր / (զուտ վաստակած ապահովագրավճարներ - դադարեցված պայմանագրերի գծով հետվերադարձվող գումարներ):*

Գրաֆիկ 36

Ապահովագրական համակարգի եկամուտների և ծախսերի կառուցվածքը

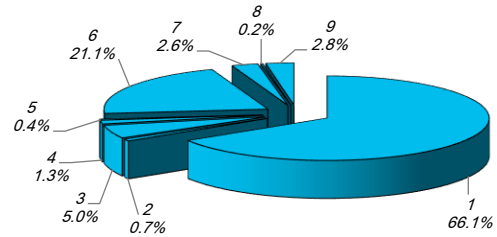

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Գրաֆիկ 37

31.12.2017 թ. դրությամբ գործող ապահովագրության պայմանագրերի կառուցվածքը

1. Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ԱՊՊԱ), 2. Առողջության, 3. Հրդեհից և բնական աղետներից, 4. Ցամաքային տրանսպորտի, 5. Փոխադրվող գույքի (բեռների), 6. Դժբախտ պատահարներից, 7. Աջակցության, 8. Ընդհանուր պատասխանատվության, 9. Ապահովագրության այլ դասեր

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՂ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԵՐ ԵՎ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐ

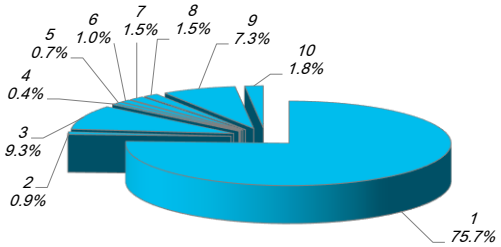
Հաշվետու տարվա վերջի դրությամբ գործող ապահովագրության պայմանագրերի քանակը կազմել է 693.7 հազար, ինչը 9.5%-ով ավելի է 31.12.2016 թ. դրությամբ գործող ապահովագրության պայմանագրերի քանակից: Պայմանագրերի քանակի աճ է գրանցվել հիմնականում դժբախտ պատահարներից ապահովագրության գծով՝ 26.2%-ով (30.4 հազարով) և ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության (ԱՊՊԱ) գծով՝ 8.4%-ով (35.5 հազարով): Ավելացել են նաև հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրության պայմանագրերը 27.6%-ով (7.5 հազարով): Առողջության ապահովագրության և ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրության պայմանագրերը նվազել են համապատասխանաբար 50.4%-ով (4.9 հազարով) և 51.0%-ով (9.3 հազարով):

Ապահովագրական գումարները 2017 թվականի վերջի դրությամբ կազմել են 28.7 տրլն դրամ, ինչը մոտ 3 անգամ ավելի

է նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում գրանցված ցուցանիշից: Ապահովագրական գումարների կտրուկ աճը պայմանավորված է ԱՊՊԱ-ի սահմանաչափերի ավելացմամբ, ինչի հետևանքով ԱՊՊԱ-ի գծով ապահովագրական գումարները տարեվերջին կազմել են 21.7 տրլն դրամ՝ 2016 թ. 5.0 տրլն դրամի փոխարեն: Ապահովագրական գումարների աճը պայմանավորված է նաև օդանավերի (նաև՝ բեռնափոխադրող) օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրության գումարների աճով (496.7 մլրդ դրամով կամ 50.0%-ով): Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրության գումարներն ավելացել են 171.2 մլրդ դրամով կամ 6.9%-ով:

Գրաֆիկ 38

31.12.2017 թ. դրությամբ գործող ապահովագրության պայմանագրերով նախատեսված ապահովագրական գումարների կառուցվածքը

1. Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ԱՊՊԱ), 2. Առողջության, 3. Հրդեհից և բնական աղետներից, 4. Ցամաքային տրանսպորտի, 5. Փոխադրվող գույքի (բեռների), 6. Դժբախտ պատահարներից, 7. Աջակցության, 8. Ընդհանուր պատասխանատվության, 9. Օդանավերի և օդանավերի օգտագործումից բխող պատասխանատվության, 10. Ապահովագրության այլ դասեր

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍՏԱՆՁՆԱԾ ՌԻՍԿԵՐԻ ՎԵՐԱԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

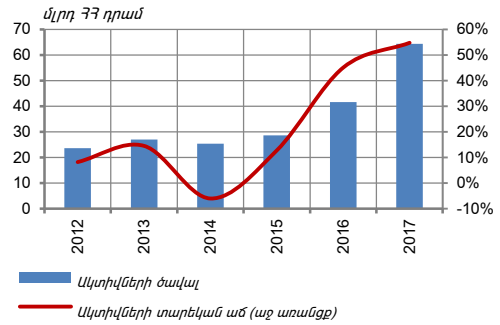
2017 թ. վերջի դրությամբ վերաապահովագրական գումարների մեծությունը կազմել է 5.3 տրլն դրամ կամ ապահովագրական ընկերությունների ստանձնած ռիսկերի 18.6%-ը: 2017 թվականի ընթացքում վերաապահովագրողներին փոխանցվող ապահովագրավճարների մեծությունը կազմել է 4.8 մլրդ դրամ կամ ապահովագրավճարների 13.5%-ը: Տարվա ընթացքում վերաապահովագրողներից ստացվող գումարների մեծությունն ապահովագրական հատուցումների գծով կազմել է 1.2 մլրդ դրամ կամ հաշվետու տարվա ընթացքում հաշվեգրված ապահովագրական հատուցումների 7.2%-ը:

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՇՈՒԿԱՅԻ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐ

31.12.2017 թ. դրությամբ ՀՀ արժեթղթերի շուկայում ներդրումային ծառայություններ են մատուցել 17 ՀՀ առևտրային բանկեր և 9 ներդրումային ընկերություններ:

Գրաֆիկ 39

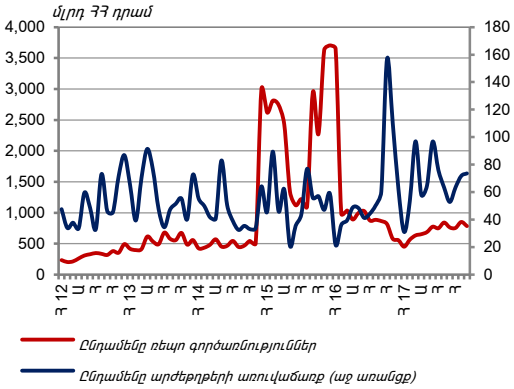
Ներդրումային ընկերությունների ակտիվների ծավալը և վերջիններիս աճի տեմպը 2012-2017թթ.

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Գրաֆիկ 40

2012-2017 թթ. ներդրումային ընկերությունների կողմից իրականացված արժեթղթերի առուվաճառքի և ռեպո գործառնությունների ծավալները

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Տարվա ընթացքում դրսևորվել է ներդրումային ընկերությունների պարտավորությունների և կապիտալի կենտրոնացվածության մակարդակի նվազման միտում:

Աղյուսակ 15. Կենտրոնացվածության Հերֆինդալ-Հիրշմանի գործակիցը

Ցուցանիշներ	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Ընդհանուր ակտիվներ	1900	2000	2100	1800	1800
Ընդհանուր պարտավորություններ	1900	2100	2200	1800	1700
Ընդհանուր կապիտալ	1900	1900	1800	1900	1700

Ներդրումային ընկերությունների ակտիվները նախորդ տարվա համեմատությամբ աճել են 54.8%-ով՝ կազմելով 64.3 մլրդ դրամ: Ընդհանուր կապիտալն ավելացել է 51.9%-ով՝ տարեվերջին կազմելով 9.8 մլրդ դրամ: 2017 թվականին ներդրումային ընկերությունների զուտ շահույթը կազմել է 2.5 մլրդ դրամ: Բոլոր ընկերությունները տարվա ընթացքում աշխատել են շահույթով:

ՀՀ արժեթղթերի շուկայում ներդրումային գործունեության շրջանակներում իրականացված գործառնությունների ընդհանուր ծավալը (ներառյալ ռեպո գործառնությունները՝ առանց ՀՀ ԿԲ-ի հետ գործառնությունների) աճել է 1.1%-ով և կազմել 7 տրլն 716 մլրդ դրամ:

ՀՀ արժեթղթերի շուկայում իրականացված ռեպո գործառնությունների ծավալը (առանց ՀՀ ԿԲ-ի հետ գործառնությունների) կազմել է արժեթղթերի շուկայի ընդհանուր շրջանառության 89.6%-ը: Նախորդ տարվա համեմատ ռեպո գործառնությունների ծավալը (առանց ՀՀ ԿԲ-ի հետ գործառնությունների) աճել է 23%-ով և կազմել 8 տրլն 508 մլրդ դրամ: Նախորդ տարվա համեմատ նվազել են ՀՀ ԿԲ-ի հետ ռեպո գործառնությունները:

Կնքված ռեպո գործառնությունները իրականացվել են պետական պարտատոմսերով, ընդ որում՝ 49.0%-ը կազմել են պետական միջնաժամկետ պարտատոմսերը, 50.9%-ը՝ երկարաժամկետ պարտատոմսերը, 0.1%-ը՝ կարճաժամկետ պարտատոմսերը:

Արժեթղթերի շուկայում ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձանց կողմից իրականացված արժեթղթերի առուվաճառքի գործառնություններում ևս գերակշռել են պետական արժեթղթերով իրականացվող գործառնությունները. կազմել են 627 մլրդ դրամ կամ ընդհանուր շրջանառության 78%-ը:

Նախորդ տարվա համեմատությամբ կորպորատիվ պարտատոմսերի առուվաճառքի գործառնությունների ծավալն ավելացել է 63.6 մլրդ դրամով և կազմել 99.6 մլրդ դրամ կամ ընդհանուր շրջանառության 12.4%-ը: Բաժնետոմսերով իրականացված գործառնությունների ծավալը նվազել է 81.7 մլրդ դրամով՝ կազմելով 75.8 մլրդ դրամ կամ արժեթղթերի առուվաճառքի գործառնությունների ընդհանուր ծավալի 9.5%-ը:

Ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձանց կողմից իրականացված արժեթղթերի առուվաճառքի ընդհանուր գործառնություններում բորսայական առուվաճառքի տեսակարար կշիռը կազմել է 12.3%:

2017 թվականին կարգավորվող շուկայում արժեթղթերով իրականացված գործառնությունների ծավալն աճել է 1.4%-ով (1.4 մլրդ դրամով) և կազմել 98.6 մլրդ դրամ:

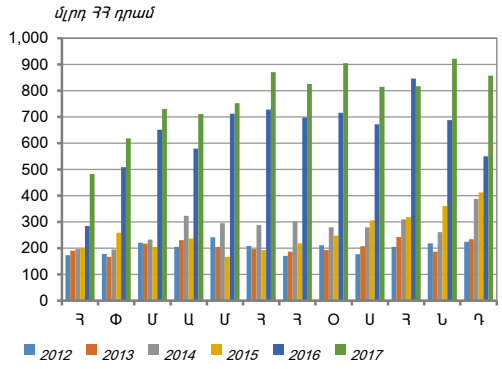
Կարգավորվող շուկայում պետական պարտատոմսերով առուվաճառքի գործառնությունները կազմել են ընդհանուր շրջանառության 66%-ը, կորպորատիվ արժեթղթերի առուվաճառքի գործառնությունները՝ 19%-ը, իսկ բաժնային արժեթղթերի առուվաճառքի գործառնությունները՝ 12%-ը:

31.12.2017 թ. դրությամբ, արժեթղթերի փաթեթի կառավարման շրջանակներում, ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձանց կողմից հավատարմագրային կառավարման վերցված միջոցների ծավալը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ ավելացել է 26.8%-ով և կազմել է 1 մլրդ 180 մլն դրամ:

31.12.2017 թ. դրությամբ ներդրումային ընկերությունների արժեթղթերի փաթեթի 97.7%-ը կազմել են ոչ բաժնային արժեթղթերը: Ըստ ձեռք բերված արժեթղթերի կարգավիճակի՝ փաթեթի 63.7%-ը ազատ կարգավիճակով արժեթղթերն են, 19.2%-ը՝ ռեպոյով ձեռք բերված արժեթղթերը, 16.4%-ը՝ հակադարձ ռեպոյով ձեռք բերված և գրավադրված արժեթղթերը:

Գրաֆիկ 41

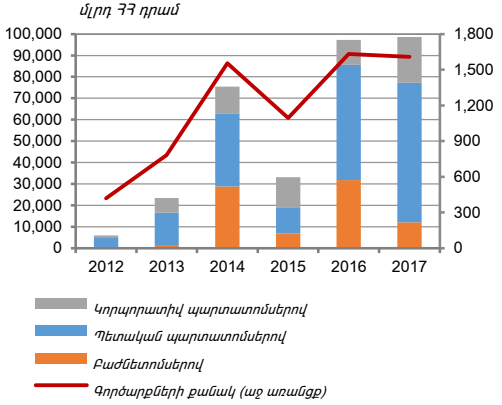
Ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձանց կողմից իրականացված արժեթղթերով գործառնությունների ծավալները (առանց Կենտրոնական բանկի գործառնությունների) 2012-2017թթ.

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Գրաֆիկ 42

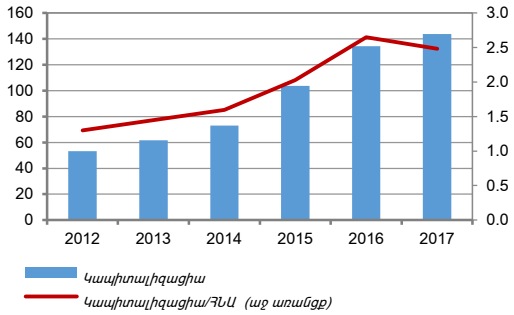
Կարգավորվող շուկայում իրականացված գործառնությունների կառուցվածքը 2012-2017 թթ.

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Գրաֆիկ 43

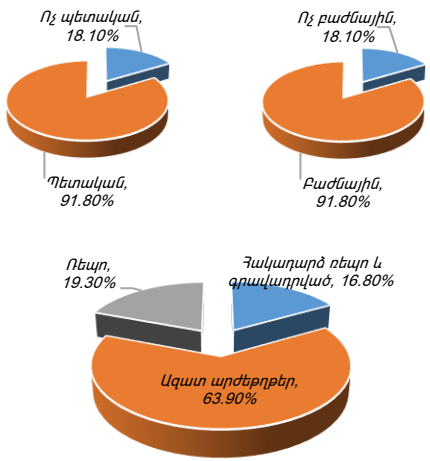
ՀՀ արժեթղթերի շուկայի կապիտալացման և կապիտալացում/ՀՆԱ ցուցանիշը

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Գրաֆիկ 44

Ներդրումային ծառայություն մատուցող անձանց արժեթղթերի փաթեթի կառուցվածքը 31.12.2017թ. դրությամբ

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

ՀՀ արժեթղթերի շուկայի կապիտալացման մակարդակը կազմել է 143.8 մլրդ դրամ, իսկ կապիտալացում/ՀՆԱ ցուցանիշը[22]՝ 2.5% (նախորդ տարվա համեմատ նվազել է 0.2 տոկոսային կետով):

31.12.2017 թ. դրությամբ Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայում վարվում են անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի 2444 ռեեստրներ, իսկ ՀԿԴ-ում արժեթղթերի հաշիվ ունեցող արժեթղթերի սեփականատերերի թիվը 105474 է:

Տարեվերջին կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված են եղել 20 հաշվետու թողարկողների 58 դասի/թողարկման արժեթղթեր, ընդ որում՝ թողարկողներից երկուսը թողարկել են ինչպես բաժնետոմսեր, այնպես էլ պարտատոմսեր: Հաշվետու թողարկողներից 10-ը թողարկել են 10 դասի բաժնետոմս, իսկ 13-ը՝ 48 պարտատոմս: Պարտատոմսերի 13 թողարկումներ արտարժութային են, որոնց կշիռը ընդհանուր ծավալում 67% է:

31.12.2017 թ. դրությամբ հաշվետու թողարկողների կողմից թողարկված բաժնետոմսերի ընդհանուր ծավալը անվանական արժեքով կազմել է 57.7 մլրդ դրամ, իսկ պարտատոմսերի ընդհանուր ծավալը՝ 92.2 մլրդ դրամ: Թողարկված պարտքային արժեթղթերի 92%-ը բաժին է ընկել 8 առևտրային բանկերի, իսկ 3 բանկերի մասնակցությունը բաժնային արժեթղթերում կազմել է 69%:

ՀՀ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

ՀՀ տարածքում գործող պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդեր

31.12.2017 թ. դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչների լիցենզիա են ունեցել 2 ներդրումային ֆոնդի կառավարիչներ: Յուրաքանչյուրը կառավարում է 3 պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդ:

[22] *Հաշվետու թողարկողների կողմից թողարկված հասարակ անվանական բաժնետոմսերի քանակի և դրանցով կնքված վերջին գործարքի գնի արտադրյալ:*

31.12.2017 թ. դրությամբ կենսաթոշակային ֆոնդերի զուտ ակտիվների արժեքը կազմել է 105.7 մլրդ դրամ: Տարեվերջի դրությամբ զուտ ակտիվների արժեք / ՀՆԱ հարաբերակցությունը կազմել է 1.9%: Կենսաթոշակային ֆոնդերի ներդրումների կենտրոնացվածության Հերֆինդալ-Հիրշմանի ցուցանիշը 2016 թ. համեմատ նվազել է և 31.12.2017 թ. դրությամբ կազմել 0.28:

2017 թ. վերջի դրությամբ կենսաթոշակային ֆոնդերի ակտիվ մասնակիցների թիվը 193 հազար է (նախորդ տարվա համեմատ ավելացել է 23 հազարով):

Աղյուսակ 16. Պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի զուտ ակտիվների արժեքը 31.12.2017 թ. դրությամբ (Net Asset Value - NAV)

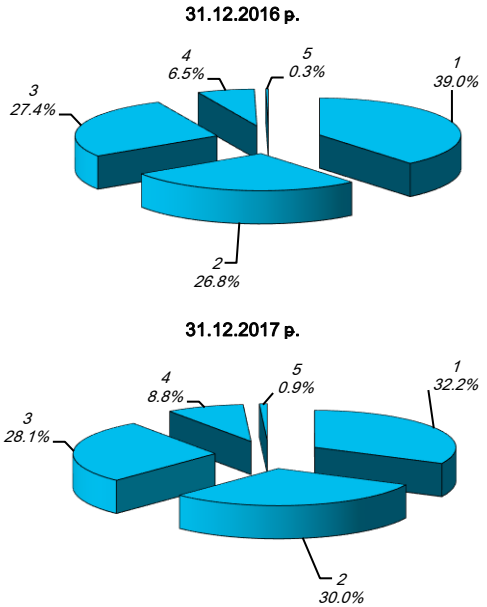
Կառավարչի անվանումը	Կենսաթոշակային ֆոնդի անվանումը	Զուտ ակտիվների արժեք *(NAV)*
Ամունդի Ակբա Ասեթ Մենեջմենթ Արմենիա ՓԲԸ	*Հավասարակշռված ֆոնդ*	1.3 մլն դրամ
	Պահպանողական ֆոնդ	*51.9 մլրդ դրամ*
	Կայուն եկամտային ֆոնդ	722 մլն դրամ
Ցե Կվադրատ Ամպեգա Ասեթ Մենեջմենթ Արմենիա ՍՊԸ	*Հավասարակշռված ֆոնդ*	708 մլն դրամ
	Պահպանողական ֆոնդ	50.8 մլրդ դրամ
	Կայուն եկամտային ֆոնդ	342 մլն դրամ

Կենսաթոշակային ֆոնդերի ներդրումները

2017 թ. ընթացքում, 2016 թ. համեմատությամբ, ֆոնդերի ներդրումների կառուցվածքում 2 տոկոսային կետով ավելացել են ներդրումները ոչ պետական պարտատոմսերում և կազմել ընդհանուր ակտիվների 9%-ը: Դրամական միջոցներում ու ավանդներում ներդրումներն ավելացել են 3 տոկոսային կետով և կազմել ընդհանուր ակտիվների 30%-ը, օտարերկրյա ներդրումային ֆոնդերի արժեթղթերում ներդրումներն ավելացել են 1 տոկոսային կետով: Նույն ժամանակահատվածում 7 տոկոսային կետով կրճատվել է պետական պարտատոմսերի տեսակարար կշիռը:

Գրաֆիկ 45

Կենսաթոշակային ֆոնդերի ներդրումների կառուցվածքը

1. ՀՀ պետական պարտատոմսեր, 2. Դրամական միջոցներ և ավանդներ, 3. Օտարերկրյա ներդրումային ֆոնդերի արժեթղթեր, 4. Այլ պարտատոմսեր, 5. Այլ ակտիվներ,

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Ֆոնդերի ակտիվների 32.1%-ը (33.9 մլրդ դրամը) կազմել են ներդրումները ՀՀ պետական պարտատոմսերում: ՀՀ պետական եվրոբոնդերում ներդրումները կազմել են 406 մլն դրամ: Ֆոնդերի ներդրում հանդիսացող պետական պարտատոմսերի միջին կշռված ժամկետայնությունը 8.8 տարի է, միջին կշռված եկամտաբերությունը (մինչև մարում)՝ 8.7%:

Ֆոնդերի արտարժութային ակտիվների տեսակարար կշիռը ներկայումս 33.3% է (35.2 մլրդ դրամ), որի գերակշիռ մասը (29.7 մլրդ դրամը) օտարերկրյա ներդրումային ֆոնդերի արժեթղթեր են:

Ֆոնդերի միջին եկամտաբերությունը 2017 թ. կազմել է 13.7%: 2014 թ. սկզբից կուտակային միջին եկամտաբերությունը չորս տարվա համար կազմել է 42.2% (6 ֆոնդերի 1 փայի միջին գինը ստեղծման պահի 1000 դրամից աճել է 422 դրամով և 31.12.2017 թ. կազմել 1422 դրամ):

Կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերը 31.12.2017 թ. դրությամբ ՀՀ տարածքում

31.12.2017 թ. դրությամբ ՀՀ տարածքում կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդերի կառավարիչների լիցենզիա ունեցել է 1 ներդրումային ֆոնդի կառավարիչ, որը կառավարում է 2 կամավոր կենսաթոշակային ֆոնդ և 1 ներդրումային ֆոնդ:

31.12.2017 թ. դրությամբ կենսաթոշակային ֆոնդերի զուտ ակտիվների արժեքը կազմել է 110.3 մլն դրամ, ներդրումային ֆոնդի զուտ ակտիվների արժեքը կազմել է 1 մլրդ դրամ:

ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

31.12.2017 թ. դրությամբ ՀՀ տարածքում գործել են 7 վճարահաշվարկային կազմակերպություններ, այդ թվում՝ 2 ընկերություն ունեն միայն դրամական փոխանցում իրականացնելու լիցենզիա, 4 ընկերություն՝ դրամական փոխանցում և վճարային գործիքների ու վճարահաշվարկային փաստաթղթերի պրոցեսինգ/քլիրինգ իրականացնելու լիցենզիա, 1 ընկերություն՝ միայն

վճարային գործիքների և վճարահաշվարկային փաստաթղթերի պրոցեսինգ/քլիրինգ իրականացնելու լիցենզիա, 4 ընկերություն՝ նաև էլեկտրոնային փող թողարկելու թույլտվություն:

2017 թ. վճարային գործիքների պրոցեսինգ/քլիրինգի և դրամական փոխանցման լիցենզիա ունեցող ընկերությունների ակտիվներն աճել են 101.7%-ով՝ տարեվերջին կազմելով 9.4 մլրդ դրամ, պարտավորություններն աճել են 109.2%-ով՝ կազմելով 7.2 մլրդ դրամ, իսկ կապիտալն աճել է 80.8%-ով՝ կազմելով 2.2 մլրդ դրամ: Միայն դրամական փոխանցում իրականացնող կազմակերպությունների ակտիվները և կապիտալը տարվա ընթացքում նվազել են համապատասխանաբար 13.6% և 19.5%-ով, իսկ պարտավորություններն աճել են 0.03%-ով՝ կազմելով համապատասխանաբար 22.1 մլրդ դրամ, 14.3 մլրդ դրամ և 7.8 մլրդ դրամ:

Վճարային գործիքների պրոցեսինգ/քլիրինգի և դրամական փոխանցման լիցենզիա ունեցող ընկերությունները հաշվետու տարում ապահովել են 671 մլն դրամ շահույթ, իսկ միայն դրամական փոխանցում իրականացնող ընկերությունները՝ 1.6 մլրդ դրամ:

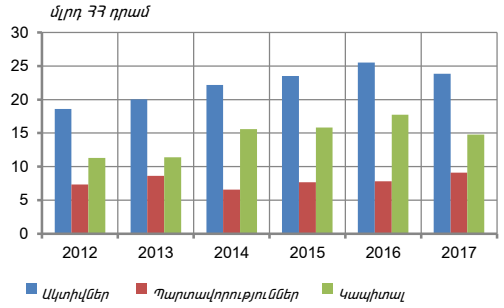
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ 6 վճարահաշվարկային կազմակերպություններ ավտոմատ ինքնասպասարկման տերմինալների և գրանցված մասնաճյուղերի միջոցով իրականացրել են կոմունալ վճարումների, հեռախոսի և բջջային կապի դիմաց վճարումների, վարկերի մարմանն ուղղված միջոցների, բյուջե ուղղված տուգանքների և պետական տուրքերի, ինտերնետային կապի ծառայությունների դիմաց վճարների ընդունում: Վճարահաշվարկային կազմակերպությունների կողմից իրականացված գործառնությունների ծավալը նախորդ տարվա համեմատ նվազել է 33%-ով՝ կազմելով 511.9 մլրդ դրամ:

Արտասահմանից Հայաստանի Հանրապետություն ուղղված վճարումները կատարվում են առևտրային բանկերի և դրամական փոխանցում իրականացնող կազմակերպությունների միջոցով: 2017 թ. դրամական փոխանցում իրականացնող կազմակերպությունների միջոցով Հայաստանի Հանրապետություն կատարվել է 14.5 մլրդ դրամի փոխանցում (նախորդ տարվա համեմատ աճել է 4.7 մլրդ դրամով): Միևնույն ժամանակ, նույն կազմակերպությունների կողմից արտասահման կատարվել է 1.9

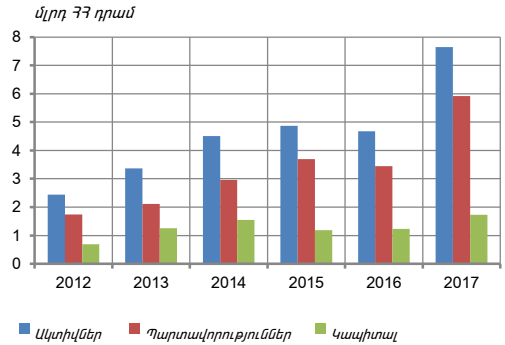
Գրաֆիկ 46

Վճարահաշվարկային կազմակերպությունների ֆինանսական վիճակը 2017 թ. ընթացքում

Միայն դրամական փոխանցում իրականացնող կազմակերպություններ

Վճարային գործիքների պրոցեսինգ/քլիրինգ և դրամական փոխանցում իրականացնող կազմակերպություններ

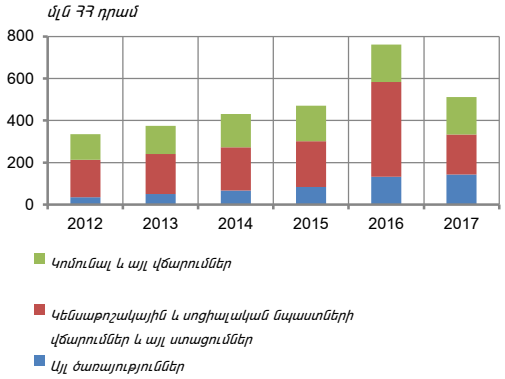
Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

մլրդ դրամի փոխանցում (2016 թ. համեմատ նվազել է 474 մլն դրամով):

«ԱրՔա» պրոցեսինգային կենտրոնը հաշվետու տարվա ընթացքում իրականացրել է 1 տրլն 954.1 մլրդ դրամ ծավալի քարտային գործառնություններ (2016 թ. համեմատ 45.3%-ով ավելի): Մասնավորապես՝ այլ պրոցեսինգային կենտրոնում գրանցված վճարային քարտերով իրականացվել է 133.5 մլրդ դրամ ծավալի գործառնության հավաստագրում (նախորդ տարվա համեմատ 49%-ով ավելի): «ԱրՔա» պրոցեսինգային կենտրոնում գրանցված վճարային քարտերով «ԱրՔա» համակարգից դուրս գրանցված սպասարկման կետերի միջոցով իրականացված գործառնությունների ծավալը (այդ թվում՝ նաև արտասահմանում) կազմել է 194.1 մլրդ դրամ (աճել է 6.2%-ով):

Գրաֆիկ 47

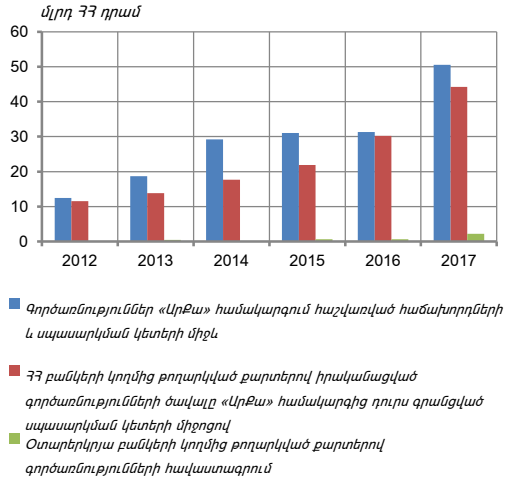
Վճարահաշվարկային կազմակերպությունների կողմից մատուցված ծառայությունների ծավալը

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Գրաֆիկ 48

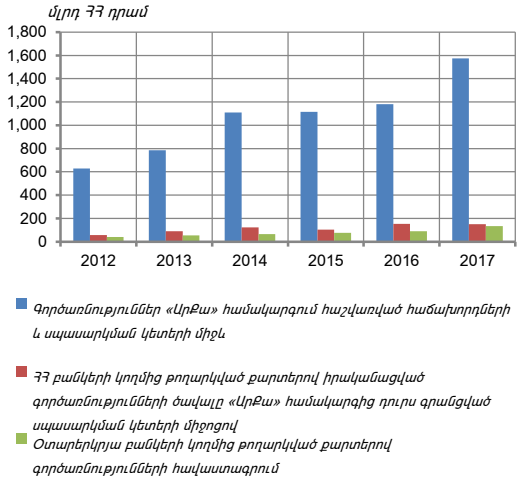
ԱրՔա համակարգի կողմից մատուցված վճարային ծառայությունները քարտերով, էլեկտրոնային փողերով

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Գրաֆիկ 49

Սպասարկման կետերում տեղադրված սարքավորումների միջոցով

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

ՀՀ վճարահաշվարկային բնագավառի հիմնական ցուցանիշները

2017 թ. ընթացքում ՀՀ տարածքում վճարային քարտերով իրականացվել է 1 տրլն 558.8 մլրդ դրամի գործառնություն: Քարտերով անկանխիկ վճարումների ծավալն ավելացել է 39%-ով և կազմել 288 մլրդ դրամ: Նշված անկանխիկ գործառնությունների ծավալում ինտերնետ միջավայրում իրականացված գործառնությունների ծավալը կազմել է 145.6 մլրդ դրամ (այդ թվում՝ էլեկտրոնային առևտուր՝ 87.6 մլրդ դրամ, քարտից քարտ փոխանցումներ՝ 41.8 մլրդ դրամ): Շրջանառության մեջ գտնվող քարտերի ընդհանուր քանակը նախորդ տարվա համեմատ ավելացել է 9.2%-ով և կազմել 1.7 մլն: Ընդ որում՝ քարտերով իրականացված անկանխիկ վճարումների (այդ թվում նաև ինտերնետ գործառնությունները) մասնաբաժինն ընդհանուր քարտային գործառնություններում 2016 թվականի համեմատ աճել է 3.6 տոկոսային կետով՝ կազմելով 18.5%:

Առևտրային բանկերի և դրամական փոխանցում իրականացնող կազմակերպությունների միջոցով ֆիզիկական անձանց ուղղված դրամական փոխանցումները նախորդ տարվա համեմատ նվազել են 17%-ով և կազմել 854.3 մլրդ դրամ (այդ թվում նաև ՍՎԻՖԹ-ի միջոցով), իսկ արտասահման կատարված փոխանցումների ծավալն աճել է 25.1%-ով և կազմել 467.7 մլրդ դրամ: Արդյունքում՝ զուտ ներհոսքը չի փոխվել և կազմել է 358.1 մլրդ դրամ:

ՀՀ ԿԲ ՎՃԱՐԱՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐ

Էլեկտրոնային վճարումների համակարգ

Էլեկտրոնային վճարումների համակարգով իրականացվում են միջբանկային դրամական փոխանցումներ և այլ համակարգերով (ԱՐՔԱ, բորսայական հարթակներ, Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա, պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների իրականացման համակարգ) կատարված գործառնությունների վերջնահաշվարկներ:

Էլեկտրոնային վճարումների համակարգով իրականացված միջբանկային դրամական փոխանցումների միջին օրական ծավալն աճել է 3.7%-ով՝ կազմելով 61.4 մլրդ դրամ, իսկ քանակը նվազել է 18.8%-ով՝ կազմելով 12.8 հազար: Արդյունքում՝ աճել է մեկ էլեկտրոնային փոխանցման միջին օրական ծավալը՝ կազմելով մոտ 4.8 մլն դրամ:

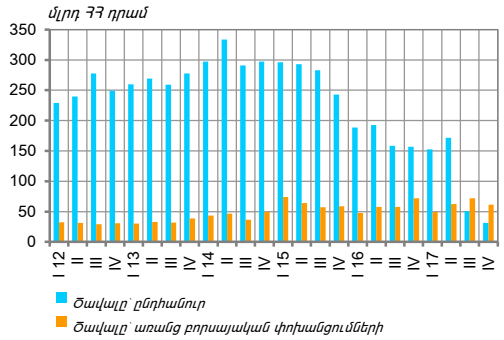
Էլեկտրոնային վճարումների համակարգով բորսայական գործառնությունների իրականացման հետ կապված միջին օրական դեպոնացումները տարվա ընթացքում նվազել են 42.5%-ով՝ կազմելով 99.9 մլրդ դրամ: Առևտրային բանկերի կողմից բորսայական գործառնությունների իրականացման հետ կապված փոխանցումների միջին ծավալը նվազել է 20.6%-ով՝ կազմելով 2.2 մլրդ դրամ:

Պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների իրականացման համակարգ

2017 թ. վերջի դրությամբ Պետական արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկների իրականացման համակարգին անդամակցել են ՀՀ տարածքում գործող 17 բանկեր, 2 ներդրումային ընկերություններ, Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամը, Կենսաթոշակային երաշխիքային ֆոնդի կառավարման հիմնադրամը, Զինծառայողների կյանքին կամ առողջությանը պատճառված վնասների հատուցման հիմնադրամը, Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիան, ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա

Գրաֆիկ 50

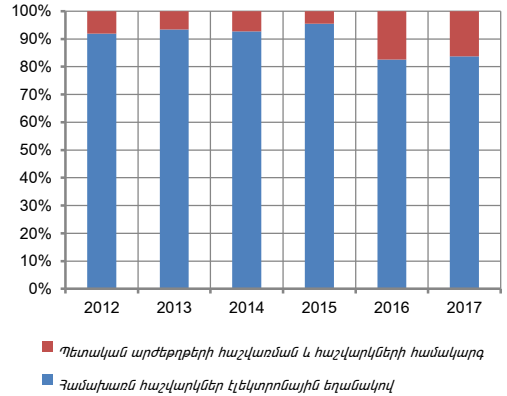
Էլեկտրոնային վճարումների համակարգով կատարված միջին օրական փոխանցումները

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Գրաֆիկ 51

ՀՀ կենտրոնական բանկի վճարային համակարգերով կատարված վճարումների (առանց բորսայական գործառնությունների) ծավալի կառուցվածքը

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

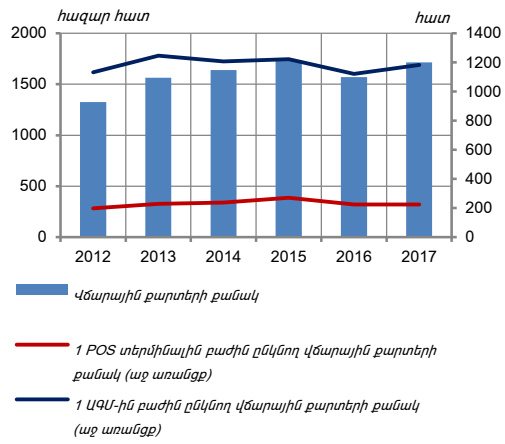
ֆոնդային բորսան, ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը (պետական պարտատոմսերի թողարկողի կարգավիճակով), ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկը:

ՎՃԱՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ

ՀՀ-ում անկանխիկ վճարումները կատարվում են վճարման հանձնարարականներով, պահանջագրերով, չեկերով, վճարային քարտերով և էլեկտրոնային փողերով: 2017 թվականին անկանխիկ վճարումների ծավալը կազմել է 24.5 տրլն դրամ, իսկ քանակը՝ 26.7 մլն: Վճարումների ծավալի գերակշիռ մասը՝ 98.9%-ը, բաժին է ընկել վճարման հանձնարարականներին, 1.1%-ը՝ քարտերով անկանխիկ գործառնություններին, իսկ մնացածը՝ չեկերին, պահանջագրերին և էլեկտրոնային փողերին: Վճարային գործիքների տարածվածության տեսանկյունից կարևորվում են վճարային քարտերը, որոնցով իրականացված անկանխիկ վճարումները կազմել են ընդհանուր անկանխիկ վճարումների քանակի 41%-ը:

Գրաֆիկ 52

Տրամադրված վճարային քարտեր

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

ՎՃԱՐԱՅԻՆ ՔԱՐՏԵՐ

31.12.2017 թ. դրությամբ հաճախորդներին վճարային քարտերի տրամադրումը կամ դրանց սպասարկումը իրականացվել է ՀՀ տարածքում գործող 15 առևտրային բանկերի կողմից: Ընդ որում՝ այդ բանկերից բոլորն էլ անդամակցում են «ArCa» քարտերով վճարումների միասնական համակարգին:

Հաշվետու տարում քարտերի սպասարկման նպատակով տեղադրված ավտոմատ գանձման մեքենաների քանակը տարեվերջի համեմատ ավելացել է 50-ով և կազմել է 1451: Առևտրային բանկերի կողմից տեղադրված POS-տերմինալների քանակը կազմել է 7670՝ նախորդ տարվա համեմատ 699-ով ավելի (այդ թվում՝ 784-ը տեղադրված է առևտրային բանկերի ստորաբաժանումներում):

Վճարային քարտերի քանակը 2017 թ. ավելացել է 9.2%-ով՝ կազմելով 1.7 մլն: Գործող «ArCa» քարտերի քանակը նախորդ տարվա համեմատ ավելացել է 8.7%-ով և կազմել 567 հազար: Միջազգային քարտային համակարգերի քարտերի քանակն ավելացել է 9.2%-ով, այդ թվում՝ «VISA»-ն՝ 3.7%-ով և կազմել 610 հազար, իսկ «MasterCard»-ը՝ 18.7%-ով և կազմել 494 հազար: Միջազգային այլ քարտերի քանակն ավելացել է 2.7%-ով՝ կազմելով 46 հազար:

Աղյուսակ 17. Քարտեր սպասարկող սարքավորումների միջոցով կատարված գործարքները (2017 թ.)

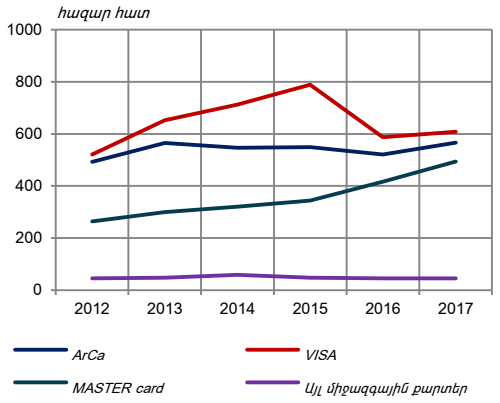
Սարքեր	Գործարքներ			
	ծավալը (մլն դրամ)	*քանակը*	***այդ թվում՝ «ArCa» քարտերով***	
			ծավալը (մլն դրամ)	*քանակը*
Ավտոմատ գանձման սարքերի միջոցով	1,137,832	23,109,613	282,397	6,277,661
այդ թվում՝ անկանխիկ	3,735	676,325	395	76,707
POS - տերմինալների/ հմպրինտերների միջոցով	275,421	5,692,109	56,399	770,528
այդ թվում՝ անկանխիկ	148,962	5,276,890	37,127	604,692
Ինտերնետ միջավայրում	145,619	6,236,195	12,644	1,070,581
Ընդամենը	1,558,871	35,037,917	351,440	8,118,770
այդ թվում՝ անկանխիկ	298,315	12,189,410	50,166	1,751,980

Առևտրային բանկերի կողմից տրամադրված (շրջանառության մեջ գտնվող) քարտերում «ArCa», «VISA», «MasterCard» քարտերի տեսակարար կշիռը կազմել է համապատասխանաբար 33%, 35% և 29%, իսկ մնացած 3%-ը կազմել են միջազգային այլ քարտային համակարգերի քարտերը, որոնցում ընդգրկված են նաև «HSBC debit» և «AmEx» քարտերը:

ՀՀ տարածքում վճարային քարտերով իրականացված գործառնությունների ընդհանուր ծավալը (ներառյալ՝ արտասահմանյան բանկերի կողմից թողարկված քարտերով գործառնությունները) ավելացել է 13.1%-ով՝ կազմելով 1.6 տրլն դրամ, իսկ քանակը՝ 17.2%-ով և կազմել 35 մլն: Ընդհանուր գործառնությունների ծավալի 23%-ը բաժին է ընկել «ArCa», 45%-ը՝ «VISA», 26%-ը՝ «MasterCard» և 6%-ը՝ այլ քարտերով իրականացված գործառնություններին: Հաշվետու տարում «ArCa» վճարային քարտերով իրականացված գործառնությունների ծավալը նվազել է 0.3%-ով՝ կազմելով 354.4 մլրդ դրամ, իսկ «VISA» և

Գրաֆիկ 53

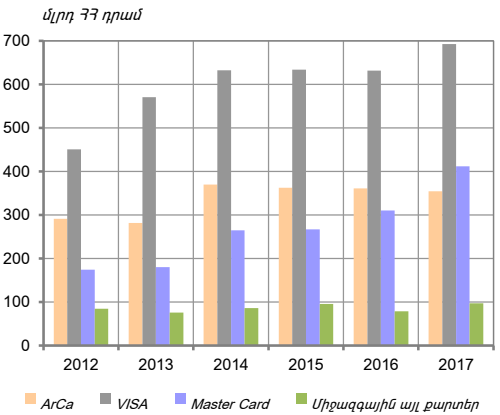
ՀՀ բանկերի կողմից վճարային քարտերի տրամադրման շարժը

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Գրաֆիկ 54

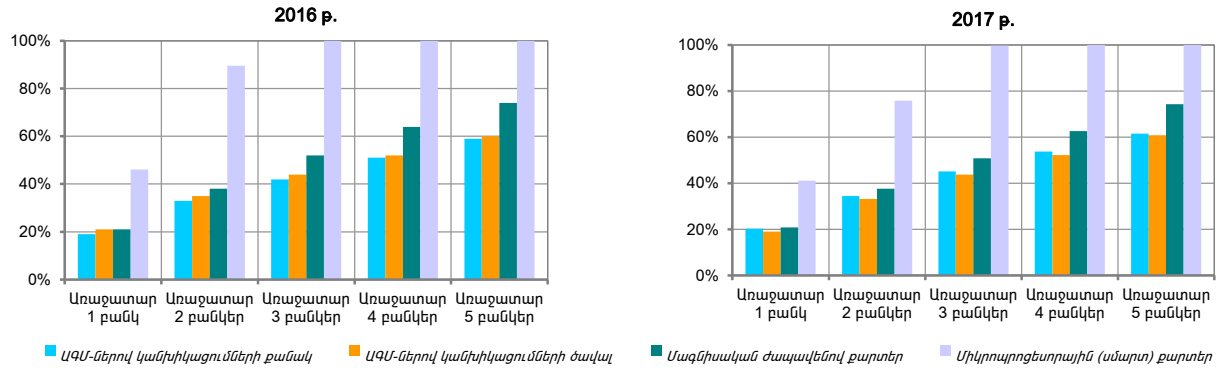
ՀՀ տարածքում վճարային քարտերով իրականացված գործառնությունները 2012 - 2017 թթ.

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Գրաֆիկ 55

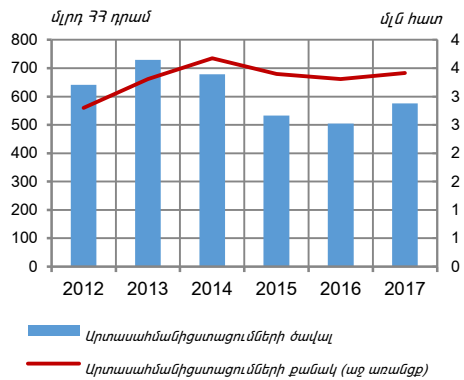
Ապահովագրական համակարգի եկամուտների և ծախսերի կառուցվածքը

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

Գրաֆիկ 56

Միջազգային դրամական փոխանցումների համակարգերով ֆիզիկական անձանց կողմից արտասահմանից ստացումներ

Աղբյուրը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկ:

«MasterCard» վճարային քարտերով իրականացված գործառնությունների ծավալները աճել են համապատասխանաբար 9.6%-ով և 32.6%-ով՝ կազմելով 692.4 մլրդ դրամ և 411.6 մլրդ դրամ: Միջազգային այլ քարտերով իրականացված գործառնությունների ծավալը աճել է 23%-ով և կազմել 96.6 մլրդ դրամ:

ՀՀ-ում գործող առևտրային բանկերի կողմից թողարկված «VISA» քարտերով արտասահմանում կատարված գործառնությունների ծավալն ավելացել է 35.9%-ով՝ կազմելով 73.8 մլրդ դրամ (քանակն ավելացել է 54.9%-ով և կազմել 1.4 մլն), «MasterCard»-ով կատարված գործառնությունների ծավալն ավելացել է 30.1%-ով՝ կազմելով 47.9 մլրդ դրամ (քանակն ավելացել է 48.1%-ով և կազմել 1.1 մլն), իսկ միջազգային այլ քարտերով կատարված գործառնությունների ծավալն ավելացել է 42%-ով և կազմել 6.8 մլրդ դրամ:

Հաշվետու տարվա ընթացքում նվազել են միկրոպրոցեսորային քարտերի տրամադրման կենտրոնացումները, որտեղ առաջատար երկու բանկի մասնաբաժինը նվազել է 14 տոկոսային կետով՝ կազմելով համակարգի 76%-ը: ԱԳՄ-ներով կանխիկացումների և մագնիսական ժապավենով քարտերի տրամադրման առումով առաջատար հինգ բանկերին բաժին է ընկնում համակարգի 60%-ից ավելին:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐ

Ֆիզիկական անձանց փոխանցումները, առանց բանկային հաշվի բացման, իրականացվում են ՀՀ տարածքում գործող առևտրային բանկերի և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից լիցենզավորված՝ դրամական փոխանցում իրականացնող կազմակերպությունների միջոցով:

31.12.2017 թ. դրությամբ ՀՀ տարածքում գործող առևտրային բանկերը հաճախորդներին դրամական փոխանցումների իրականացման ծառայություններ մատուցելու նպատակով անդամակցում են 11 միջազգային և 2 հայաստանյան համակարգերի:

Միջազգային դրամական փոխանցումների համակարգերին մասնակից առևտրային բանկերի և դրամական փոխանցում իրականացնող վճարահաշվարկային կազմակերպությունների միջոցով Հայաստանի Հանրապետություն փոխանցումների ծավալը 2017 թ. կազմել է 590.2 մլրդ դրամ (նախորդ տարվա համեմատ ավելացել է 14.7%-ով): Այս համակարգերով Հայաստանի Հանրապետություն կատարված մեկ փոխանցման միջին ծավալը կազմել է 161 հազար դրամ (նախորդ տարվա համեմատ ավելացել է 10%-ով):

Միջազգային փոխանցումների համակարգերով դրամական միջոցների զուտ ներհոսքը նախորդ տարվա համեմատ աճել է 19%-ով՝ կազմելով 479.7 մլրդ դրամ:

Առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվներով իրականացված փոխանցումներում ֆիզիկական անձանց ուղղված վճարումներն ավելացել են 16.1%-ով և կազմել 264.0 մլրդ դրամ. մեկ վճարման միջինը 2016 թ. համեմատ աճել է 7.9%-ով՝ կազմելով 3.6 մլն դրամ: Միաժամանակ, առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվներով ֆիզիկական անձանց փոխանցումներն արտասահման աճել են 34.8%-ով և կազմել 357.2 մլրդ դրամ: Արդյունքում՝ առևտրային բանկերի թղթակցային հաշիվներով ֆիզիկական անձանց փոխանցումներում դիտվում է 93.1 մլրդ դրամ ծավալի դրամական միջոցների զուտ արտահոսք:

ՀԵՌԱԿԱՌԱՎԱՐՎՈՂ ՍՊԱՍԱՐԿՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐ

Նորագույն տեխնոլոգիաներ ներդնելու միջոցով առևտրային բանկերը ընդլայնել և բարելավել են իրենց հաճախորդներին մատուցվող ծառայությունների ցանկը: Մի շարք առևտրային բանկերի կողմից ներդրվել են հեռակառավարվող սպասարկման համակարգեր՝ հնարավորություն տալով իրենց հաճախորդներին իրականացնելու բանկային հաշիվների հեռակառավարում: Հաճախորդները կարող են ներկայացնել հանձնարարականներ, ստանալ տեղեկատվություն բանկային հաշվի մնացորդի վերաբերյալ և իրականացնել այլ բանկային գործառնություններ՝ առանց բանկ այցելելու:

2017 թ. բանկային հեռակառավարվող սպասարկման համակարգերի միջոցով հաճախորդների նախաձեռնած ընդհանուր վճարումներն աճել են 36%-ով և կազմել 11.3 տրլն դրամ, իսկ քանակն ավելացել է 31%-ով՝ կազմելով 12.1 մլն: Նշված վճարումները հաճախորդների կողմից իրականացվել են բանկ-հաճախորդ համակարգերով (վճարումների ծավալը կազմել է 4.4 տրլն դրամ), ինտերնետ բանկինգ ծառայության միջոցով (վճարումների ծավալը կազմել է 6.6 տրլն դրամ), ինչպես նաև հեռախոսային բանկինգ ծառայության միջոցով (վճարումների ծավալը կազմել է 10.6 մլրդ դրամ): Հաճախորդների կողմից բանկ-հաճախորդ համակարգով և ինտերնետ բանկինգ ծառայության միջոցով իրականացված մեկ վճարման միջին գումարը կազմել է համապատասխանաբար 0.8 մլն դրամ և 1.1 մլն դրամ, իսկ հեռախոսային բանկինգի միջոցով՝ 0.1 մլն դրամ:

ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐԸ

Հայաստանի ֆինանսական համակարգի կայունության, զարգացման, վճարահաշվարկային համակարգի կատարելագործման քաղաքականության ներքո Կենտրոնական բանկը մշտապես արդիականացնում և կատարելագործում է ֆինանսական համակարգի կարգավորումն ու վերահսկողությունը:

ՀՀ ֆինանսական համակարգի կարգավորման և վերահսկողության զարգացման հեռանկարները

Բանկային ոլորտի կարգավորման դաշտում Բազել 3-ով նախատեսվող պահանջների ներդրման նպատակով 2017 թվականին կատարվել է փոփոխություն «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքում: Մասնավորապես՝ օրենքով տրվել է բուֆերների կիրառման, լևերիջի նորմատիվի, համակարգային նշանակություն ունեցող բանկերի նկատմամբ ավելի խիստ նորմատիվների սահմանման, ինչպես նաև հաճախորդի պարտավորության և եկամտի (DTI), պահանջի և գրավի (LTV) հարաբերակցությունների սահմանման հնարավորություն: Վերոնշյալ գործիքների կիրառելիությունը ապահովելու նպատակով նախատեսվում է համապատասխան ենթաօրենսդրական ակտերի մշակում: Աշխատանքներ են կատարվում նաև Բազել 3-ով սահմանված LCR և NSFR նորմատիվների ներդրման ուղղությամբ:

2017 թվականին իրականացվել են տարբեր ոլորտների և սոցիալական նշանակության ծրագրային վարկերի զարգացմանը նպատակաուղղված աշխատանքներ: Մասնավորապես՝ շարունակվել են ակտիվ աշխատանքները հիփոթեքային շուկայի զարգացման ուղղությամբ: Կշարունակվեն բնակելի անշարժ գույքի ձեռքբերման, բնակարանային էներգաարդյունավետության բարձրացման և միկրովարկերի ֆինանսավորման ծրագրի ներքո տրամադրվող վարկերի վերաֆինանսավորման աշխատանքները: Հիփոթեքային շուկայի հետագա զարգացման և ընդլայնման նպատակով իրականացվել են աշխատանքներ՝ ուղղված հիփոթեքային վարկերով ապահովված պարտատոմսերի թողարկմանը:

Շարունակվել է նաև «Երիտասարդ ընտանիքին մատչելի բնակարան» պետական նպատակային սոցիալական ծրագիրը, ինչպես նաև թիրախային այլ խմբերի համար նախատեսված սոցիալական ծրագրերի շրջանակում տրամադրված հիփոթեքային վարկերի վերաֆինանսավորումը: Նշված ծրագրերն ունեն շարունակական բնույթ, և առաջիկա տարիներին նախատեսվում է իրագործել նմանատիպ այլ ծրագրեր:

Ապահովագրական ոլորտի բարեփոխումների ներքո կշարունակեն ձեռնարկվել ինչպես ԱՊՊԱ, այնպես էլ ապահովագրության այլ տեսակների զարգացման քայլեր՝ մասնավորապես կյանքի, բժշկական և գյուղատնտեսական ռիսկերի ապահովագրության ներդրման հեռանկարների բացահայտման, ինչպես նաև ոլորտի հետագա զարգացմանն ուղղված աշխատանքների իրականացման նպատակով:

Կշարունակվեն աշխատանքները ֆինանսական տեխնոլոգիաների միջազգային փորձի ուսումնասիրության, ինչպես նաև դրանց հնարավոր զարգացումների և ռիսկերի բացահայտման ուղղությամբ:

Կենտրոնական բանկը կշարունակի կապիտալի շուկայի զարգացման աշխատանքները: Մասնավորապես՝ հաջորդ տարի նախատեսվում է ակտիվների արժեթղթավորման, ինչպես նաև ապահովված հիփոթեքային պարտատոմսերի շուկայի զարգացման նպատակով այդ ոլորտի օրենսդրության բարեփոխումների փաթեթի քննարկումը և հաստատումը:

Ֆինանսական շուկաների զարգացումները հանգեցրել են կանոնների վրա հիմնված վերահսկողական մոդելից ռիսկերի վրա հիմնված և ապագային միտված վերահսկողության մոտեցման ներդրմանը: Իրականացվող բարեփոխումներն ուղղված են վերահսկողական ռեսուրսների առավել օպտիմալ բաշխմանը և վերահսկողության գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը:

ՀՀ սպառողների շահերի պաշտպանության և այս ուղղությամբ վերահսկողության զարգացման հեռանկարները

Շարունակվելու են սպառողների շահերի պաշտպանության ոլորտի զարգացմանը նպաստող կարգավորման դաշտի փոփոխությունները:

Ֆինանսական կազմակերպությունների և ֆիզիկական անձ սպառողների հաղորդակցման գործնական հմտությունների, ինչպես նաև զարգացած և զարգացող երկրների փորձի ուսումնասիրության հիման վրա 2018 թ. կատարվելու են առցանց ծառայությունների հասանելիությունը մեծացնելու, ծառայությունների մատուցման և սպասարկման էլեկտրոնային մեթոդներ ներդնելու, եղած կարգավորումները լրամշակելու աշխատանքներ:

Իրականացվելու են վերլուծություններ թվային ֆինանսական ծառայությունների (ինտերնետ/մոբայլ բանկինգ և այլ) և անհատական տվյալների պաշտպանության վերաբերյալ:

2018 թվականին գնահատվելու է նաև սպառողների շահերի պաշտպանության նպատակով կարգավորման դաշտում ներդրված տարբեր գործիքների արդյունավետությունը և արդյունքների հիման վրա կատարվելու են համապատասխան շտկումներ:

Մշակվելու են նաեւ «Բնակարանային հիփոթեքային կրեդիտավորման մասին» ՀՀ օրենքից բխող նորմատիվ իրավական ակտեր, կատարվելու են համապատասխան փոփոխություններ սպառողների շահերի պաշտպանության գործող օրենսդրության մեջ:

Կշարունակվեն գործարար վարվելակերպի՝ ռիսկերի վրա հիմնված վերահսկողության կիրարկմանն ուղղված միջոցառումները:

Հետագա տարիներին շարունակվելու են «Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական կրթման ազգային ռազմավարության»՝ նախորդ տարիներին մեկնարկած ծրագրերը, այդ թվում՝ դպրոցներում ֆինանսական կրթման բաղադրիչի ինտեգրումը, գյուղական համայնքներում ֆինանսական կրթումը, ուսանողներին և երիտասարդներին անձնական ֆինանսների արդյունավետ կառավարման վերաբերյալ իրազեկումը: Մեկնարկելու են նաև ռազմավարությամբ սահմանված նոր թիրախային խմբերի համար ֆինանսական կրթման ծրագրերի մշակման և իրականացման աշխատանքները: Վերոնշյալ ծրագրերի և միջոցառումների ներդրման նպատակով շարունակվելու է ակտիվ համագործակցությունը մասնավոր և պետական կառույցների հետ:

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

Հավելված 1. ՀՀ տարածքում գործող բանկերի ամփոփ հաշվեկշռային ցուցանիշներ

Ակտիվներ

հազար ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	Արժույթ	31.12.14	31.12.15	31.12.16	Փոփոխությունը 31.12.16-31.12.15	31.03.17	Փոփոխությունը 31.03.17-31.12.16	30.06.17	Փոփոխությունը 30.06.17-31.03.17
Կանխիկ դրամական միջոցներ	Դ	63129297	66704719	62927868	-5.7%	52993062	-15.8%	56635993	6.9%
	Ա	50156380	63960449	57483961	-10.1%	66662133	16.0%	64972484	-2.5%
Թղթակցային հաշիվներ ԿԲ-ում և այլ պահանջներ ԿԲ նկատմամբ	Դ	334324590	324225627	325942801	0.5%	324824059	-0.3%	325657377	0.3%
	Ա	135944281	182845238	255785015	39.9%	204332323	-20.1%	170613287	-16.5%
Թղթակցային հաշիվներ բանկերում և այլ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	Դ	2827424	26456542	41354673	56.3%	56086834	35.6%	72639798	29.5%
	Ա	179414351	181144654	120944233	-33.2%	123028238	1.7%	164426910	33.6%
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	Դ	26773547	32468204	39730887	22.4%	50802124	27.9%	56722475	11.7%
	Ա	14718317	9951280	15464146	55.4%	16041990	3.7%	18262725	13.8%
Պետական արժեթղթեր		238875710	253329656	427552994	68.8%	432062873	1.1%	439939122	1.8%
Ռեպո համաձայնագրեր (առանց միջբանկային ռեպոների)	Դ	15222444	15495296	23391339	51.0%	30773982	31.6%	32266465	4.8%
	Ա	8566	2736	3064	12.0%	3620	18.1%		
Վարկեր իրավաբանական անձանց	Դ	179594561	188179078	318069245	69.0%	314375343	-1.2%	298911712	-4.9%
	Ա	1043240653	986798916	1097988400	11.3%	1109219493	1.0%	1140350358	2.8%
Վարկեր ֆիզիկական անձանց	Դ	474835742	434705440	451700598	3.9%	466603397	3.3%	487522594	4.5%
	Ա	296696349	302813167	285311011	-5.8%	282821834	-0.9%	283834114	0.4%
Վարկեր բանկի հետ կապված անձանց և աշխատակիցներին	Դ	22316703	49489002	53278488	7.7%	52736168	-1.0%	54262437	2.9%
	Ա	56743268	48823246	113152354	131.8%	88462980	-21.8%	88855261	0.4%
Ակտիվների հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստներ		-66765866	-75727235	-90375463	19.3%	-94707802	4.8%	-90932142	-4.0%
Հաշվարկված ստացվելիք տոկոսներ	Դ	13219065	18407180	21519788	16.9%	26749722	24.3%	27542137	3.0%
	Ա	39136645	48230560	55868810	15.8%	56278595	0.7%	57814681	2.7%
Հիմնական միջոցներ		88068668	87566810	95130809	8.6%	93835393	-1.4%	93337319	-0.5%
Այլ արժեթղթեր	Դ	23097052	27548444	27351688	-0.7%	27862660	1.9%	30252598	8.6%
	Ա	2171328	6156816	12451328	102.2%	10021604	-19.5%	12083860	20.6%
Լիզինգ, ֆակտորինգ (առանց միջբանկային լիզինգի և ֆակտորինգի)	Դ	14136326	11782909	12538244	6.4%	11667031	-6.9%	11421198	-2.1%
	Ա	12900283	16232697	7502210	-53.8%	6430258	-14.3%	6083800	-5.4%
Այլ ակտիվներ		150137056	149489380	162458658	8.7%	158311795	-2.6%	156973271	-0.8%
Հաշվեկշռային ընդհանուր ակտիվներ		**3410922738**	**3457080811**	**3994527150**	**15.5%**	**3968279710**	**-0.7%**	**4060449833**	**2.3%**

Ակտիվներ *հազար ՀՀ դրամ*

Ցուցանիշներ	Արժույթ	30.09.17	Փոփոխությունը 30.09.17-30.06.17	31.12.17	Փոփոխությունը 31.12.17-30.09.17	Փոփոխությունը 31.12.17-31.12.16	
Կանխիկ դրամական միջոցներ	Դ	53837690	-4.9%	69267383	28.7%	6339514	10.1%
	Ա	76376037	17.6%	62361373	-18.3%	4877411	8.5%
Թղթակցային հաշիվներ ԿԲ-ում և այլ պահանջներ ԿԲ նկատմամբ	Դ	340153348	4.5%	377683029	11.0%	51740228	15.9%
	Ա	156028277	-8.5%	177022473	13.5%	-78762542	-30.8%
Թղթակցային հաշիվներ բանկերում և այլ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	Դ	80060187	10.2%	54784329	-31.6%	13429656	32.5%
	Ա	193082023	17.4%	167516944	-13.2%	46572711	38.5%
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	Դ	60491733	6.6%	62585677	3.5%	22854790	57.5%
	Ա	20174293	10.5%	24107243	19.5%	8643097	55.9%
Պետական արժեթղթեր		464830366	5.7%	487979686	5.0%	60426692	14.1%
Ռեպո համաձայնագրեր (առանց միջբանկային ռեպոների)	Դ	25736804	-20.2%	24291856	-5.6%	900517	3.8%
	Ա			13220344		13217280	431373.4%
Վարկեր իրավաբանական անձանց	Դ	277209322	-7.3%	305098200	10.1%	-12971044	-4.1%
	Ա	1186627523	4.1%	1249632886	5.3%	151644486	13.8%
Վարկեր ֆիզիկական անձանց	Դ	501334157	2.8%	555489846	10.8%	103789248	23.0%
	Ա	278637883	-1.8%	285023914	2.3%	-287098	-0.1%
Վարկեր բանկի հետ կապված անձանց և աշխատակիցներին	Դ	56239116	3.6%	57407467	2.1%	4128979	7.7%
	Ա	57321585	-35.5%	64184969	12.0%	-48967385	-43.3%
Ակտիվների հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստներ		-101447679	11.6%	-82004610	-19.2%	8370853	-9.3%
Հաշվարկված ստացվելիք տոկոսներ	Դ	28197796	2.4%	28154579	-0.2%	6634791	30.8%
	Ա	55570045	-3.9%	48225308	-13.2%	-7643502	-13.7%
Հիմնական միջոցներ		94202712	0.9%	98354475	4.4%	3223665	3.4%
Այլ արժեթղթեր	Դ	39335420	30.0%	38121336	-3.1%	10769648	39.4%
	Ա	11738830	-2.9%	12504201	6.5%	52873	0.4%
Լիզինգ, ֆակտորինգ (առանց միջբանկային լիզինգի և ֆակտորինգի)	Դ	11305236	-1.0%	20066713	77.5%	7528469	60.0%
	Ա	6134005	0.8%	8437703	37.6%	935493	12.5%
Այլ ակտիվներ		151035932	-3.8%	154474134	2.3%	-7984524	-4.9%
Հաշվեկշռային ընդհանուր ակտիվներ		**4124212642**	**1.6%**	**4363991458**	**5.8%**	**369464308**	**9.2%**

Հավելված 1 *(շարունակություն)*

Պարտավորություններ

հազար ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ		Արժույթ	31.12.14	31.12.15	31.12.16	Փոփոխությունը 31.12.16-31.12.15	31.03.17	Փոփոխությունը 31.03.17-31.12.16	30.06.17	Փոփոխությունը 30.06.17-31.03.17
Բանկերի թղթակցային հաշիվները		Դ	2064130	2626454	8440341	221.4%	1873958	-77.8%	6669851	255.9%
		Ա	7291487	12466336	24145523	93.7%	11187175	-53.7%	4075423	-63.6%
Այլ պարտավորություններ բանկերի (ներառյալ՝ ԿԲ) և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		Դ	440243291	384250266	408535074	6.3%	368066049	-9.9%	367372626	-0.2%
		Ա	660639677	551584126	494640562	-10.3%	541969176	9.6%	476786966	-12.0%
Ցպահանջ պարտավորություններ իրավաբանական անձանց նկատմամբ		Դ	106655816	121027717	149711930	23.7%	118980367	-20.5%	122823186	3.2%
		Ա	181473699	207121949	290016447	40.0%	217349313	-25.1%	176755089	-18.7%
Ցպահանջ պարտավորություններ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		Դ	74461286	87644084	108067591	23.3%	80949037	-25.1%	90672047	12.0%
		Ա	109970677	134169937	134366873	0.1%	126337265	-6.0%	138942708	10.0%
Իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդներ		Դ	60004517	88871613	159645174	79.6%	124789668	-21.8%	143939543	15.3%
		Ա	212413365	193300401	251547964	30.1%	192220891	-23.6%	194009918	0.9%
Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներ		Դ	197932350	215736211	283050858	31.2%	223193794	-21.1%	232228599	4.0%
		Ա	661335644	741403154	801053009	8.0%	767662091	-4.2%	741709185	-3.4%
Պարտավորություններ ՀՀ Կառավարության նկատմամբ		Դ	48584207	42013865	38852734	-7.5%	38052061	-2.1%	41330909	8.6%
		Ա	6386159	4947020	4497586	-9.1%	4776847	6.2%	5129820	7.4%
Հաշվարկված վճարվելիք տոկոսներ		Դ	11836223	14255867	17432083	22.3%	16312569	-6.4%	17413925	6.8%
		Ա	18497078	20030336	24093966	20.3%	19783809	-17.9%	22460735	13.5%
Այլ պարտավորություններ		Դ	77577912	54079492	77059021	42.5%	47290872	-38.6%	48606089	2.8%
		Ա	64435402	67502141	65797417	-2.5%	62279477	-5.3%	76894606	23.5%
Հաշվեկշռային ընդհանուր պարտավորություններ			**2941802920**	**2943030970**	**3340954154**	**13.5%**	**2963074419**	**-11.3%**	**2907821225**	**-1.9%**
Փաստացի լրացված կանոնադրական հիմնադրամ			290107914	364121379	458005247	25.8%	366698639	-19.9%	382620883	4.3%
Գլխավոր պահուստ			27335184	30671613	31927022	4.1%	30679419	-3.9%	32211387	5.0%
Բանկի կողմից հետ գնված սեփական բաժնետոմսեր			0	0	0		0		-2568	
Չբաշխված շահույթ (վնաս)	Ընթացիկ ժամանակաշրջանի		21195062	-20356731	31659531	-255.5%	2903174	-90.8%	5704138	96.5%
	Նախորդ ժամանակաշրջանի		108335132	122137908	87913386	-28.0%	102214512	16.3%	97607284	-4.5%
Հաշվեկշռային ընդհանուր կապիտալ			**469119818**	**514049841**	**653590549**	**27.1%**	**529928154**	**-18.9%**	**547980660**	**3.4%**

Պարտավորություններ *հազար ՀՀ դրամ*

Ցուցանիշներ		Արժույթ	30.09.17	Փոփոխությունը 30.09.17-30.06.17		31.12.17	Փոփոխությունը 31.12.17-30.09.17		Փոփոխությունը 31.12.17-31.12.16	
Բանկերի թղթակցային հաշիվները		Դ	12099873	81.4%		2845202	-76.5%		-5595139	-66.3%
		Ա	9707523	138.2%		6633064	-31.7%		-17512459	-72.5%
Այլ պարտավորություններ բանկերի (ներառյալ՝ ԿԲ) և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		Դ	356166334	-3.1%		408786262	14.8%		251189	0.1%
		Ա	482733397	1.2%		501416502	3.9%		6775940	1.4%
Ցպահանջ պարտավորություններ իրավաբանական անձանց նկատմամբ		Դ	126359728	2.9%		192412677	52.3%		42700823	28.5%
		Ա	202387272	14.5%		299515471	48.0%		9514845	3.3%
Ցպահանջ պարտավորություններ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		Դ	93502584	3.1%		140115811	49.9%		32048226	29.7%
		Ա	128575013	-7.5%		168454022	31.0%		34087149	25.4%
Իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդներ		Դ	121905211	-15.3%		189203673	55.2%		29558498	18.5%
		Ա	225410817	16.2%		229765566	1.9%		-21782398	-8.7%
Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներ		Դ	254006931	9.4%		394555152	55.3%		111504294	39.4%
		Ա	763091317	2.9%		850231154	11.4%		49178145	6.1%
Պարտավորություններ ՀՀ Կառավարության նկատմամբ		Դ	40360157	-2.3%		32032952	-20.6%		-6819782	-17.6%
		Ա	4510905	-12.1%		3785570	-16.1%		-712016	-15.8%
Հաշվարկված վճարվելիք տոկոսներ		Դ	16523954	-5.1%		23194587	40.4%		5762504	33.1%
		Ա	19720688	-12.2%		21127431	7.1%		-2966535	-12.3%
Այլ պարտավորություններ		Դ	55036308	13.2%		88459718	60.7%		11392162	14.8%
		Ա	70540074	-8.3%		125989806	78.6%		60186855	91.5%
Հաշվեկշռային ընդհանուր պարտավորություններ			**2982638088**	**2.6%**		**3678524620**	**23.3%**		**337572301**	**10.1%**
Փաստացի լրացված կանոնադրական հիմնադրամ			391192740	2.2%		463716670	18.5%		5711423	1.2%
Գլխավոր պահուստ			32210655	0.0%		33386620	3.7%		1459598	4.6%
Բանկի կողմից հետ գնված սեփական բաժնետոմսեր			0			0				
Չբաշխված շահույթ (վնաս)	Ընթացիկ ժամանակաշրջանի		8429537	47.8%		40412056	379.4%		8752525	27.6%
	Նախորդ ժամանակաշրջանի		98722602	1.1%		93719676	-5.1%		5806290	6.6%
Հաշվեկշռային ընդհանուր կապիտալ			**570968010**	**4.2%**		**685466839**	**20.1%**		**31876289**	**4.9%**

Դ - ՀՀ դրամ *Ա – Արտարժույթ*

Հավելված 2. ՀՀ տարածքում գործող առևտրային բանկերի ամփոփ հաշվեկշռային ցուցանիշների կառուցվածքի միտումները *(%)*

Ակտիվներ

Ցուցանիշներ	Արժույթ	31.12.14	31.12.15	31.12.16	Փոփոխությունը 31.12.16-31.12.15	31.03.17	Փոփոխությունը 31.03.17-31.12.16	30.06.17	Փոփոխությունը 30.06.17-31.03.17	30.09.17	Փոփոխությունը 30.09.17-30.06.17	31.12.17	Փոփոխությունը 31.12.17-30.09.17	Փոփոխությունը 31.12.17-31.12.16
Կանխիկ դրամական միջոցներ	Դ	1.9	1.6	-0.4	1.3	-0.2	1.4	0.1	1.3	-0.1	1.6	0.3	0.0	1.9
	Ա	1.9	1.4	-0.4	1.7	0.2	1.6	-0.1	1.9	0.3	1.4	-0.4	0.0	1.9
Թղթակցային հաշիվներ ԿԲ-ում և այլ պահանջներ ԿԲ նկատմամբ	Դ	9.4	8.2	-1.2	8.2	0.0	8.0	-0.2	8.2	0.2	8.7	0.4	0.5	9.4
	Ա	5.3	6.4	1.1	5.1	-1.3	4.2	-0.9	3.8	-0.4	4.1	0.3	-2.3	5.3
Թղթակցային հաշիվներ բանկերում և այլ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	Դ	0.8	1.0	0.3	1.4	0.4	1.8	0.4	1.9	0.2	1.3	-0.7	0.2	0.8
	Ա	5.2	3.0	-2.2	3.1	0.1	4.0	0.9	4.7	0.6	3.8	-0.8	0.8	5.2
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	Դ	0.9	1.0	0.1	1.3	0.3	1.4	0.1	1.5	0.1	1.4	0.0	0.4	0.9
	Ա	0.3	0.4	0.1	0.4	0.0	0.4	0.0	0.5	0.0	0.6	0.1	0.2	0.3
Պետական արժեթղթեր		7.3	10.7	3.4	10.9	0.2	10.8	-0.1	11.3	0.4	11.2	-0.1	0.5	7.3
Ռեպո համաձայնագրեր (առանց միջբանկային ռեպոների)	Դ	0.4	0.6	0.1	0.8	0.2	0.8	0.0	0.6	-0.2	0.6	-0.1	0.0	0.4
	Ա	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3	0.3	0.3	0.0
Վարկեր իրավաբանական անձանց	Դ	5.4	8.0	2.5	7.9	0.0	7.4	-0.6	6.7	-0.6	7.0	0.3	-1.0	5.4
	Ա	28.5	27.5	-1.1	28.0	0.5	28.1	0.1	28.8	0.7	28.6	-0.1	1.1	28.5
Վարկեր ֆիզիկական անձանց	Դ	12.6	11.3	-1.3	11.8	0.5	12.0	0.2	12.2	0.1	12.7	0.6	1.4	12.6
	Ա	8.8	7.1	-1.6	7.1	0.0	7.0	-0.1	6.8	-0.2	6.5	-0.2	-0.6	8.8
Վարկեր բանկի հետ կապված անձանց և աշխատակիցներին	Դ	1.4	1.3	-0.1	1.3	0.0	1.3	0.0	1.4	0.0	1.3	0.0	0.0	1.4
	Ա	1.4	2.8	1.4	2.2	-0.6	2.2	0.0	1.4	-0.8	1.5	0.1	-1.4	1.4
Ակտիվների հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստներ		-2.2	-2.3	-0.1	-2.4	-0.1	-2.2	0.1	-2.5	-0.2	-1.9	0.6	0.4	-2.2
Հաշվարկված ստացվելիք տոկոսներ	Դ	0.5	0.5	0.0	0.7	0.1	0.7	0.0	0.7	0.0	0.6	0.0	0.1	0.5
	Ա	1.4	1.4	0.0	1.4	0.0	1.4	0.0	1.3	-0.1	1.1	-0.2	-0.3	1.4
Հիմնական միջոցներ		2.5	2.4	-0.2	2.4	0.0	2.3	-0.1	2.3	0.0	2.3	0.0	-0.1	2.5
Այլ արժեթղթեր	Դ	0.8	0.7	-0.1	0.7	0.0	0.7	0.0	1.0	0.2	0.9	-0.1	0.2	0.8
	Ա	0.2	0.3	0.1	0.3	-0.1	0.3	0.0	0.3	0.0	0.3	0.0	0.0	0.2
Լիզինգ, ֆակտորինգ (առանց միջբանկային լիզինգի և ֆակտորինգի)	Դ	0.3	0.3	0.0	0.3	0.0	0.3	0.0	0.3	0.0	0.5	0.2	0.1	0.3
	Ա	0.5	0.2	-0.3	0.2	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0	0.2	0.0	0.0	0.5
Այլ ակտիվներ		4.3	4.1	-0.3	4.0	-0.1	3.9	-0.1	3.7	-0.2	3.5	-0.1	-0.5	4.3
Հաշվեկշռային ընդհանուր ակտիվներ		**100.0**	**100.0**	**x**	**100.0**	**x**	**100.0**	**x**	**100.0**	**x**	**100.0**	**x**	**0.0**	**100.0**

Պասիվներ

Ցուցանիշներ		Արժույթ	31.12.14	31.12.15	31.12.16	Փոփոխությունը 31.12.16-31.12.15	31.03.17	Փոփոխությունը 31.03.17-31.12.16	30.06.17	Փոփոխությունը 30.06.17-31.03.17	30.09.17	Փոփոխությունը 30.09.17-30.06.17	31.12.17	Փոփոխությունը 31.12.17-30.09.17	Փոփոխությունը 31.12.17-31.12.16
Բանկերի թղթակցային հաշիվները		Դ	0.1	0.1	0.3	0.2	0.1	-0.2	0.2	0.2	0.4	0.2	0.3	-0.2	0.0
		Ա	0.2	0.4	0.7	0.3	0.4	-0.3	0.1	-0.2	0.3	0.2	0.7	0.4	0.0
Այլ պարտավորություններ բանկերի (ներառյալ՝ ԿԲ) և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		Դ	15.0	13.1	12.2	-0.8	12.4	0.2	12.6	0.2	11.9	-0.7	12.2	0.3	0.0
		Ա	22.5	18.7	14.8	-3.9	18.3	3.5	16.4	-1.9	16.2	-0.2	14.8	-1.4	0.0
Ցպահանջ պարտավորություններ իրավաբանական անձանց նկատմամբ		Դ	3.6	4.1	4.5	0.4	4.0	-0.5	4.2	0.2	4.2	0.0	4.5	0.2	0.0
		Ա	6.2	7.0	8.7	1.6	7.3	-1.3	6.1	-1.3	6.8	0.7	8.7	1.9	0.0
Ցպահանջ պարտավորություններ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		Դ	2.5	3.0	3.2	0.3	2.7	-0.5	3.1	0.4	3.1	0.0	3.2	0.1	0.0
		Ա	3.7	4.6	4.0	-0.5	4.3	0.2	4.8	0.5	4.3	-0.5	4.0	-0.3	0.0
Իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդներ		Դ	2.0	3.0	4.8	1.8	4.2	-0.6	5.0	0.7	4.1	-0.9	4.8	0.7	0.0
		Ա	7.2	6.6	7.5	1.0	6.5	-1.0	6.7	0.2	7.6	0.9	7.5	0.0	0.0
Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներ		Դ	6.7	7.3	8.5	1.1	7.5	-0.9	8.0	0.5	8.5	0.5	8.5	0.0	0.0
		Ա	22.5	25.2	24.0	-1.2	25.9	1.9	25.5	-0.4	25.6	0.1	24.0	-1.6	0.0
Պարտավորություններ ՀՀ Կառավարության նկատմամբ		Դ	1.7	1.4	1.2	-0.3	1.3	0.1	1.4	0.1	1.4	-0.1	1.2	-0.2	0.0
		Ա	0.2	0.2	0.1	0.0	0.2	0.0	0.2	0.0	0.2	0.0	0.1	0.0	0.0
Հաշվարկված վճարվելիք տոկոսներ		Դ	0.4	0.5	0.5	0.0	0.6	0.0	0.6	0.0	0.6	0.0	0.5	0.0	0.0
		Ա	0.6	0.7	0.7	0.0	0.7	-0.1	0.8	0.1	0.7	-0.1	0.7	0.1	0.0
Այլ պարտավորություններ		Դ	2.6	1.8	2.3	0.5	1.6	-0.7	1.7	0.1	1.8	0.2	2.3	0.5	0.0
		Ա	2.2	2.3	2.0	-0.3	2.1	0.1	2.6	0.5	2.4	-0.3	2.0	-0.4	0.0
Հաշվեկշռային ընդհանուր պարտավորություններ			**100.0**	**100.0**	**100.0**	**x**	**100.0**	**x**	**100.0**	**x**	**100.0**	**x**	**100.0**	**x**	**0.0**
Փաստացի լրացված կանոնադրական հիմնադրամ			61.8	70.8	70.1	-0.8	69.2	-0.9	69.8	0.6	68.5	-1.3	70.1	1.6	0.0
Գլխավոր պահուստ			5.8	6.0	4.9	-1.1	5.8	0.9	5.9	0.1	5.6	-0.2	4.9	-0.8	0.0
Բանկի կողմից հետ գնված սեփական բաժնետոմսեր			0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Չբաշխված շահույթ (վնաս)	Ընթացիկ ժամանակաշրջանի		4.5	-4.0	4.8	8.8	0.5	-4.3	1.0	0.5	1.5	0.4	4.8	3.4	0.0%
	Նախորդ ժամանակաշրջանի		23.1	23.8	13.5	-10.3	19.3	5.8	17.8	-1.5	17.3	-0.5	13.5	-3.8	0.0%
Հաշվեկշռային ընդհանուր կապիտալ			**100.0**	**100.0**	**100.0**	**x**	**100.0**	**x**	**100.0**	**x**	**100.0**	**x**	**100.0**	**x**	**0.0**

Դ - ՀՀ դրամ *Ա – Արտարժույթ*

Հավելված 3. ՀՀ տարածքում գործող առևտրային բանկերի նորմատիվային կապիտալի հաշիվների փոփոխությունը

հազար ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	Մեծությունը ժամանակաշրջանի սկզբին	Փոփոխություն ժամանակաշրջանի ընթացքում	Մեծությունը ժամանակաշրջանի վերջին
Ընդհանուր կապիտալ	666514438	17632904	684147342
Հիմնական կապիտալ	548397380	15854240	564251620
Կանոնադրական կապիտալ	451254213	5711424	456965637
Ծանուցում. Իրացված բաժնետոմսերի քանակ (հատ)	201468369	14498702	215967071
Գլխավոր պահուստ	31927024	1459595	33386619
Չբաշխված շահույթ	119474428	15463655	134938084
Հիմնական կապիտալից նվազեցվող գումարներ, այդ թվում՝	61009318	6780434	67789753
Երկարաժամկետ ստորադաս փոխատվություններ	-	-	-
Բանկի կողմից հետ գնված սեփական բաժնետոմսեր	-	-	-
Գրավի առարկայի տնօրինման արդյունքում բանկի սեփականությանն անցած բաժնետոմսեր ըստ Կանոնակարգ 2-ի 28.1-րդ կետի 2-րդ ենթակետի «ե» պարբերության	649378	-	649378
Ոչ նյութական ակտիվներ «բացի Կանոնակարգ 2-ով նախատեսված բացառությունների»	7573013	2048898	9621911
Այլ բանկերի, վարկային կազմակերպությունների և «Կանոնակարգ 2-ով նախատեսված այլ անձանց» կանոնադրական կապիտալներում ներդրումներ	1184361	1602693	2787054
Բանկային գործունեության համար չօգտագործվող նյութական ակտիվներ և դրանց վրա կատարված կապիտալ ներդրումներ	45150046	1354028	46504075
Բանկային գործունեության համար օգտագործվող նյութական ակտիվների և դրանց վրա կատարված կապիտալ ներդրումների հաշվեկշռային արժեքի, հիմնական կապիտալի հաշվեկշռային մեծության՝ Կանոնակարգ 2-ով նախատեսված սահմանաչափը գերազանցող մասը	-	-	-
Բանկի կողմից վարձակալված հիմնական միջոցների վրա կատարված կապիտալ ներդրումներ	4946376	1608596	6554972
Այլ առևտրային կազմակերպության կանոնադրական կապիտալում կատարված ներդրումներ՝ ըստ Կանոնակարգ 2-ի 28.1-րդ կետի	50210	-	50210
Հետաձգված հարկային ակտիվների և հետաձգված հարկային պարտավորությունների դրական տարբերություն	1455934	166219	1622153
Լրացուցիչ կապիտալ	118117058	1778664	119895722
Բանկի գործունեության համար անհրաժեշտ սեփական շենքերի և շինությունների վերագնահատման պահուստ	24373977	-247420	24126557
Հաշվեկշռի միավորման ընթացքում առաջացած արտարժութային տարբերությունների պահուստ	-	-	-
Բանկի կողմից ներգրավված երկարաժամկետ ստորադաս փոխառություններ	89123055	-11224161	77898894
Այլ պահուստներ «բացի Կանոնակարգ 2-ով նախատեսված բացառությունների»	17319631	10533058	27852689

Հավելված 4. ՀՀ բանկային համակարգի կանոնադրական կապիտալում ոչ ռեզիդենտների մասնակցությունը

Ցուցանիշներ	31.12.14	Փոփոխությունը 31.12.15-31.12.14	31.12.15	Փոփոխությունը 31.12.16-31.12.15	31.12.16	Փոփոխությունը 31.12.17-31.12.16	31.12.17
Կանոնադրական կապիտալը *(հազար ՀՀ դրամ)*	280139788	56689028	336828816	72210796	409039612	14684802	423724414
այդ թվում ոչ ռեզիդենտներ *(հազար ՀՀ դրամ)*	186355411	41575942	227931352	25819212	253750565	8034872	261785437
ոչ ռեզիդենտների տես. կշիռը *(%)*	66.52	1.1	67.67	-5.63	62.04	-0.25	61.78

Հավելված 5. ՀՀ տարածքում գործող բանկերի եկամուտները և ծախսերը

հազար ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	31.12.14	31.12.15	31.12.16	Փոփոխությունը 31.12.16-31.12.15	31.03.17	30.06.17	30.09.17	31.12.17	Փոփոխությունը 31.12.17-31.12.16
	1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
Թղթակցային հաշիվներից	148877	180034	107191	-40.5%	40579	93774	164831	237187	121.3%
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներից	443618	232405	742260	219.4%	357930	575393	904758	1171677	57.9%
Առևտրային բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված միջոցներից ստացված տոկոսներ	3930742	4090447	2951806	-27.8%	379535	842228	1468861	2233260	-24.3%
Տնտեսությանը տրված վարկերից	190308915	200647592	197863759	-1.4%	54099350	108187324	161675723	211971276	7.1%
Օվերդրաֆտից ստացված տոկոսներ	26366947	33711040	33878646	0.5%	8160242	16447454	24785050	33614416	-0.8%
Վարկային քարտերից ստացված տոկոսներ	20387398	22595886	20269021	-10.3%	5608430	10888893	16589290	22478081	10.9%
Պետական արժեթղթերից ստացված տոկոսներ	22483404	24767996	32115374	29.7%	10320913	20593078	31395458	42545729	32.5%
Ռեպո համաձայնագրերից	4618302	5242927	7394325	41.0%	1596577	3463497	5494017	7561837	2.3%
Այլ տոկոսային եկամուտներ	10124358	12406916	16714652	34.7%	4688858	9666565	14087862	18354722	9.8%
Ընդամենը տոկոսային եկամուտներ	**278812561**	**303875243**	**312037035**	**2.7%**	**85252414**	**170758206**	**256565851**	**340168185**	**9.0%**

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Թղթակցային հաշիվների դիմաց վճարված տոկոսներ	108472	174918	234528	34.1%	12150	32521	76752	148939	-36.5%
Բանկային հաշիվների ու ցպահանջ ավանդների դիմաց վճարված տոկոսներ	5071225	5028661	5184548	3.1%	1349499	2733887	4575226	6313237	21.8%
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկից ներգրավված միջոցների դիմաց վճարված տոկոսներ	12127587	25332772	10461283	-58.7%	1867249	3634540	5444708	7414642	-29.1%
Ռեպո համաձայնագրերի դիմաց	715111	615739	2846457	362.3%	556585	1247621	2015798	2824614	-0.8%
Առևտրային բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված միջոցների դիմաց վճարված տոկոսներ	27578902	41824858	42026954	0.5%	12606936	24071672	34382510	44126739	5.0%
Ժամկետային ավանդների դիմաց վճարված տոկոսներ	85514302	95608944	107650612	12.6%	30225435	60548455	90532532	118606200	10.2%
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված միջոցների դիմաց վճարված տոկոսներ	9522515	11432956	13328086	16.6%	3041244	6054830	8829676	12007156	-9.9%
Տոկոսային ծախսեր ավանդների ապահովագրության դիմաց	1757274	1956592	2701700	38.1%	840724	1886945	2882729	3930896	45.5%
Այլ տոկոսային ծախսեր	7450893	6697193	8394222	25.3%	2348583	4966742	7449984	10127457	20.6%
Ընդամենը տոկոսային ծախսեր	**149846281**	**188672633**	**192828390**	**2.2%**	**52848405**	**105177213**	**156189916**	**205499880**	**6.6%**
Զուտ տոկոսային եկամուտներ	***128966280***	***115202610***	***119208644***	***3.5%***	***32404009***	***65580993***	***100375935***	***134668305***	***13.0%***
Ստացված միջնորդավճարներ	37010981	39714112	41417659	4.3%	9904013	21260812	33376203	47446526	14.6%
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից ստացված եկամուտներ	1816802	2259269	2201813	-2.5%	588380	1175765	1653343	2321837	5.5%
Ածանցյալ գործիքներից զուտ եկամուտներ	-3643547	-1794400	302894	-116.9%	890991	-698197	-1496273	-1720884	-668.1%
Ֆակտորինգից ստացված զուտ եկամուտներ	3256751	3764833	4210941	11.8%	822831	1560397	2266591	3026749	-28.1%
Այլ կազմակերպություններում ներդրումներից ստացված եկամուտներ	9350	99045	15382	-84.5%	5055	26445	30953	88808	477.4%
Արժեթղթերի վաճառքից ստացված զուտ եկամուտներ	2626560	244654	661427	170.4%	-234282	79143	343186	1597733	141.6%
Արտարժույթի առուվաճառքից ստացված զուտ եկամուտներ	18170015	17580074	15884150	-9.6%	3410855	7214982	11782388	17090159	7.6%
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված դրական (բացասական) փոխարժեքային տարբերություն	3892454	2033954	648457	-68.1%	-385987	821671	1855419	2671720	312.0%
Հիմնական միջոցների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	-285216	72753	196321	169.8%	26186	-232748	-318377	-504284	-356.9%
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտներ	-56114	14132	-127075	-999.2%	-	41811	41811	77181	-160.7%
Ստացված տույժեր, տուգանքներ	15545798	23493079	23547814	0.2%	4530847	9281587	13921637	18670326	-20.7%
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտներ	3701689	5897148	6140557	4.1%	3222476	5325481	7011390	9702140	58.0%
Ընդամենը ոչ տոկոսային եկամուտներ	**82045523**	**93378653**	**95100339**	**1.8%**	**22781365**	**45857149**	**70468270**	**100468011**	**5.6%**
Հաշվարկված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ (տրված այլ փոխհատուցումներ և սոցիալական պահանջների ֆինանսավորում)	56016867	55505831	56303359	1.4%	14378177	29619132	43276119	60640754	7.7%
Գործուղման ծախսեր	708610	637280	718085	12.7%	125456	389832	604299	935700	30.3%

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Հատկացումներ Հայաստանի Հանրապետության սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին	10715	17682	18965	7.3%	4626	8633	12403	16502	-13.0%
Հարկեր, տուրքեր և այլ պարտադիր վճարներ	3420416	3559408	3122843	-12.3%	675417	1488388	2198091	3092119	-1.0%
Ամորտիզացիոն մասհանումներ	12157203	12540579	12086749	-3.6%	3056055	5973835	8826120	12672385	4.8%
Բանկի շենքի և այլ հիմնական միջոցների վարձակալության վճար	6708680	7250151	7488552	3.3%	1802785	3681210	5379122	7141476	-4.6%
Գովազդային, ներկայացուցչական ծախսեր	4538785	4111988	4114002	0.0%	816241	1896699	2897204	4519060	9.8%
Գրասենյակային և տպագրական ծախսեր	1160953	1177061	1063386	-9.7%	213399	454262	690022	1010904	-4.9%
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	1263534	1453101	1249550	-14.0%	287401	563770	816893	1300827	4.1%
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	1817746	2142987	2140509	-0.1%	479841	1081098	1691287	2346001	9.6%
Տրանսպորտային ծախսեր	702603	594379	532033	-10.5%	121861	263943	401459	564385	6.1%
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	2059874	2029718	1878332	-7.5%	436889	918405	1366939	1882989	0.2%
Վճարված տույժեր, տուգանքներ	97167	347392	89645	-74.2%	11466	37017	56764	125250	39.7%
Ուսուցման ծախսեր	447066	234039	172739	-26.2%	24494	140201	189039	290907	68.4%
Այլ ոչ տոկոսային ծախսեր	23579650	25417847	27685549	8.9%	6535925	14629712	25500582	34683403	25.3%
Ընդամենը ոչ տոկոսային ծախսեր	**114689869**	**117019443**	**118664297**	**1.4%**	**28970033**	**61146137**	**93906344**	**131222662**	**10.6%**
Զուտ ոչ տոկոսային եկամուտներ	***-32644346***	***-23640790***	***-23563958***	***-0.3%***	***-6188668***	***-15288988***	***-23438074***	***-30754651***	***30.5%***
Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի հնաոավոր կորուստների ընդհանուր պահուստին	42611434	40000220	55018286	37.5%	25321135	51621456	71532660	89922959	63.4%
Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների հատուկ պահուստին	259306538	373179588	363148909	-2.7%	119914528	222415780	317286609	411577302	13.3%
Արժեթղթերի հնարավոր կորուստների պահուստին	45195	118504	265048	123.7%	149448	187985	468764	770588	190.7%
Բանկային երաշխիքների և այլ պայմանական պարտավորությունների պահուստներին	7593758	7738212	7983534	3.2%	1766605	4696454	7513300	11064117	38.6%
Ընդամենը հատկացումներ	**309556925**	**421036524**	**426415776**	**1.3%**	**147151716**	**278921675**	**396801333**	**513334966**	**20.4%**
Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների ընդհանուր պահուստից	59408025	47201958	58232230	23.4%	23696539	51151371	72255980	91875479	57.8%
Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների հատուկ պահուստից	176227477	258173626	303704374	17.6%	105513301	199053998	278731998	358844408	18.2%
Արժեթղթերի հնարավոր կորուստների պահուստից	61331	65816	46889	-28.8%	81155	99676	152164	596916	1173.0%
Բանկային երաշխիքների և այլ պայմանական պարտավորությունների պահուստներից	7141123	7815686	7363280	-5.8%	1886049	3700218	5769825	9814030	33.3%
Ընդամենը վերադարձ	**242837956**	**313257086**	**369346773**	**17.9%**	**131177044**	**254005263**	**356909967**	**461130833**	**24.9%**
Զուտ մասհանումներ	***66718969***	***107779438***	***57069003***	***-47.1%***	***15974672***	***24916412***	***39891366***	***52204133***	***-8.5%***
Շահույթ մինչև հարկվելը	**29602965**	**-16217618**	**38575683**	**-337.9%**	**10240669**	**25375593**	**37046495**	**51709521**	**34.0%**
Շահութահարկ	8417381	4491227	6904856	53.7%	1700301	5260208	6930241	11490688	66.4%
Զուտ շահույթ	**21185584**	**-20708845**	**31670827**	**-252.9%**	**8540368**	**20115385**	**30116254**	**40218833**	**27.0%**
Հաշվարկված շահաբաժիններ	-	-	160050	-	-	-	-	-	100.0%
Չբաշխված շահույթ	**21185584**	**-20708845**	**31510777**	**-252.2%**	**8540368**	**20115385**	**30116254**	**40218833**	**27.6%**

Հավելված 6. ՀՀ բանկային համակարգի շահութաբերությունն ըստ ակտիվների և շահութաբերությունն ըստ կապիտալի

%

Ցուցանիշներ	2013	2014	2015	2016	2017
Շահութաբերությունն ըստ ակտիվների					
Բանկային համակարգ	1.4	0.7	-0.6	0.9	1.0
Նվազագույն (շահութաբեր բանկերի)	0.3	0.5	0.0	0.2	0.1
Առավելագույն (շահութաբեր բանկերի)	3.7	3.1	2.4	3.5	3.8
Շահութաբերությունն ըստ կապիտալի					
Բանկային համակարգ	9.1	4.5	-4.3	5.7	6.0
Նվազագույն (շահութաբեր բանկերի)	1.1	0.7	0.1	0.2	0.9
Առավելագույն (շահութաբեր բանկերի)	22.8	18.7	14.9	20.3	16.1

Հավելված 7. ՀՀ բանկային համակարգի վարկային ներդրումները

հազար ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	2015					
	Մինչև 1 տարի		1 տարուց ավելի		Ընդամենը	
	ՀՀ դրամ	արտարժ.	ՀՀ դրամ	արտարժ.	ՀՀ դրամ	արտարժ.
1. Ընդամենը վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր (2+3)	162118370	213870561	596529956	1189183517	758648326	1403054079
1.1. Ժամկետային ակտիվներ	139633510	188490813	558297949	1122205525	697931458	1310696338
այդ թվում՝ վարկեր	89367299	139248642	547898992	1117558135	637266290	1256806777
միջբանկային վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	25470421	35196031	500772	2418750	25971193	37614781
1.2. Երկարաձգված ակտիվներ	13730353	12813149	37058749	51608968	50789102	64422117
այդ թվում՝ վարկեր	6390843	8167746	22294089	51608968	28684932	59776714
միջբանկային վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	-	4645403	-	-	-	4645403
1.3. Ժամկետանց ակտիվներ	8754507	12566600		15369024	9927766	27935624
այդ թվում՝ վարկեր	8692857	12543355	1173259	15369024	9866116	27912379
միջբանկային վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	-	-	-	-	-	-
2. Ոչ ռեզիդենտներին տրված վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	46610975	66357493	-	-	46610975	66357493
2.1. Ժամկետային ակտիվներ	101246	25594591	31724199	35892499	31825445	61487090
2.2. Երկարաձգված ակտիվներ	4400	269183	14778080	3386250	14782480	3655433
2.3. Ժամկետանց ակտիվներ	3051	9863	-	1205107	3051	1214970
3. Ռեզիդենտներին տրված վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր ըստ ճյուղերի, այդ թվում՝	147386672	164242510	564650678	1172454076	712037350	1336696585
3.1. արդյունաբերություն	9054738	40822357	56885326	270749389	65940064	311571746
հանքագործական	3714567	13266327	5668736	26257460	9383303	39523787
էներգետիկա	2358481	15748694	19303970	104213684	21662451	119962378
սննդամթերք	1251849	6851791	18119670	76260683	19371519	83112474
թեթև	1296508	315690	3446342	12196188	4742850	12511878
քիմիական	-	77399	680307	7782117	680307	7859516
շինանյութերի	190501	1321711	3792049	19830419	3982550	21152130
թանկարժեք իրեր	-	14022	1445289	2555234	1445289	2569256
մետալուրգիա	-	1635827	-	4641578	-	6277405
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	35092	251882	1661117	3347906	1696209	3599788
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	207740	1339014	2767847	13664120	2975587	15003134
3.2. գյուղատնտեսություն	300386	11109212	38733869	79156197	39034255	90265409
3.3. շինարարություն	2112219	1863915	23918336	78682250	26030555	80546165
3.4. տրանսպորտ և կապ	8003476	605309	11928836	50531039	19932312	51136348
3.5. առևտուր	12909793	35405576	53898960	243271919	66808753	278677495
3.6. հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	618981	3836139	17187301	135429064	17806282	139265203
3.7. ֆինանսական հատված	55196552	43210672	1236512	11302904	56433064	54513576
3.8. սպառողական վարկեր	55726279	3176035	266398368	97777305	322124647	100953341
3.9. հիփոթեքային վարկեր	2352	50026	80877973	98036659	80880325	98086685
3.10. տնտեսության այլ ճյուղեր	3461895	24163269	13585198	107517349	17047092	131680618

Հավելված 7 *(շարունակություն)*

հազար ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	2016					
	Մինչև 1 տարի		1 տարուց ավելի		Ընդամենը	
	ՀՀ դրամ	արտարժ.	ՀՀ դրամ	արտարժ.	ՀՀ դրամ	արտարժ.
1. Ընդամենը վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր (2+3)	223877370	304298949	710981663	1222440202	934859033	1526739151
1.1. Ժամկետային ակտիվներ	180980466	285963457	671584601	1175792937	852565067	1461756394
այդ թվում՝ վարկեր	136758141	275166219	660691978	1173813558	797450119	1448979777
ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	23456608	5223210	249993	-	23706601	5223210
1.2. Երկարաձգված ակտիվներ	37413231	7604319	37840341	32464978	75253572	40069297
այդ թվում՝ վարկեր	3690237	2241489	23076226	31981038	26766463	34222527
ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	10831529	4166723	-	483940	10831529	4650663
1.3. Ժամկետանց ակտիվներ	5483673	10731173	1556721	14182287	7040394	24913460
այդ թվում՝ վարկեր	5421805	10728579	1556721	14182287	6978526	24910866
ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	-	-	-	-	-	-
2. Ոչ ռեզիդենտներին տրված վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	44678889	132425382	109577383	30090197	154256272	162515579
2.1. Ժամկետային ակտիվներ	29956110	110685148	109500628	46359014	139456738	157044162
2.2. Երկարաձգված ակտիվներ	604	817730	14774928	3416854	14775532	4234584
2.3. Ժամկետանց ակտիվներ	24002	31252	-	1205581	24002	1236833
3. Ռեզիդենտներին տրված վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր ըստ ճյուղերի, այդ թվում՝	179198481	171873567	601404280	1192350005	780602761	1364223572
3.1. արդյունաբերություն	4767709	68088580	58107126	290726181	62874835	358814761
հանքագործական	-	6467533	2167765	40631810	2167765	47099343
էներգետիկա	2775030	51626582	24470145	107137314	27245175	158763896
սննդի	1175122	4749550	19275721	75581233	20450843	80330783
թեթև	156021	640859	3364246	8150177	3520267	8791036
քիմիական	-	-	302975	13912892	302975	13912892
շինանյութերի	444677	730624	3347079	20686236	3791756	21416860
թանկարժեք իրերի	-	12098	1371222	1963093	1371222	1975191
մետալուրգիա	-	1847683	-	4423401	-	6271084
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	21608	485392	1385469	3414305	1407077	3899697
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	195251	1528259	2422504	14825720	2617755	16353979
3.2. գյուղատնտեսություն	504120	6967826	45208854	75785563	45712974	82753389
3.3. շինարարություն	4101445	3087855	9658423	85965218	13759868	89053073
3.4. տրանսպորտ և կապ	5477809	1942974	15574443	51701692	21052252	53644666
3.5. առևտուր	3845651	52985208	50423804	228563737	54269455	281548945
3.6. հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	1359627	146551	30552061	158237513	31911688	158384064
3.7. ֆինանսական հատված	69386945	14317646	3474191	9646160	72861136	23963806
3.8. սպառողական վարկեր	58531171	4020931	276413692	95257390	334944863	99278321
3.9. հիփոթեքային վարկեր	171177	87913	88834863	94594828	89006040	94682741
3.10. տնտեսության այլ ճյուղեր	31052827	20228083	23156823	101871723	54209650	122099806

Հավելված 7 *(շարունակություն)*

հազար ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	2017					
	Մինչև 1 տարի		1 տարուց ավելի		Ընդամենը	
	ՀՀ դրամ	արտարժ.	ՀՀ դրամ	արտարժ.	ՀՀ դրամ	արտարժ.
1. Ընդամենը վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր (2+3)	245739652	369731513	832460218	1325815444	1078199870	1695546957
1.1. Ժամկետային ակտիվներ	179518411	333080319	812030894	1294862050	991549305	1627942369
այդ թվում՝ վարկեր	102971733	269918203	799018428	1293083732	901990161	1563001935
ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	30418530	42460664	2200000	-	32618530	42460664
1.2. Երկարաձգված ակտիվներ	61147816	30196717	18553583	11356735	79701399	41553452
այդ թվում՝ վարկեր	13113719	17711539	11594781	10340125	24708500	28051664
ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	9008140	11594668	-	1016610	9008140	12611278
1.3. Ժամկետանց ակտիվներ	5073425	6454477	1875741	19596659	6949166	26051136
այդ թվում՝ վարկեր	5032445	6433839	1875741	19596659	6908186	26030498
ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	-	-	-	-	-	-
2. Ոչ ռեզիդենտներին տրված վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	20519807	100663142	43865482	36532227	64385289	137195369
2.1. Ժամկետային ակտիվներ	62055	70888356	64284614	50924728	64346669	121813084
2.2. Երկարաձգված ակտիվներ	32917	11855609	225	2193636	33142	14049245
2.3. Ժամկետանց ակտիվներ	5478	127061	-	1205979	5478	1333040
3. Ռեզիդենտներին տրված վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր ըստ ճյուղերի, այդ թվում՝	225219845	269068371	788594736	1289283217	1013814581	1558351588
3.1. արդյունաբերություն	9494106	59181483	71048218	315485920	80542324	374667403
հանքագործական	-	3686676	148701	62904210	148701	66590886
էներգետիկա	4233393	44393360	27311234	115469146	31544627	159862506
սննդի	3230616	8176995	18212992	82201712	21443608	90378707
թեթև	1047012	201714	3126582	8105593	4173594	8307307
քիմիական	1739	-	11309121	2263180	11310860	2263180
շինանյութերի	469291	1407345	4445051	20819413	4914342	22226758
թանկարժեք իրերի	1389	16154	1313976	1575964	1315365	1592118
մետալուրգիա	-	354845	10459	1090908	10459	1445753
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	24860	33888	1768451	1425404	1793311	1459292
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	485806	910506	3401651	19630390	3887457	20540896
3.2. գյուղատնտեսություն	1025656	6447593	52457001	63382215	53482657	69829808
3.3. շինարարություն	13058899	24432452	13061489	93225047	26120388	117657499
3.4. տրանսպորտ և կապ	3044133	1026876	10328334	54245722	13372467	55272598
3.5. առևտուր	7869300	77712095	58557611	275437261	66426911	353149356
3.6. հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	515435	1189359	46072202	169623484	46587637	170812843
3.7. ֆինանսական հատված	111600628	69921502	5723640	11350955	117324268	81272457
3.8. սպառողական վարկեր	53986450	4084076	353817290	99503544	407803740	103587620
3.9. հիփոթեքային վարկեր	17273	44824	111158067	97817028	111175340	97861852
3.10. տնտեսության այլ ճյուղեր	24607965	25028111	66370884	109212041	90978849	134240152

Հավելված 8. ՀՀ բանկային համակարգի վարկային ներդրումները

%

Ցուցանիշներ	2015					
	Մինչև 1 տարի		1 տարուց ավելի		Ընդամենը	
	ՀՀ դրամ	արտարժ.	ՀՀ դրամ	արտարժ.	ՀՀ դրամ	արտարժ.
1. Ընդամենը վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր (2+3)	7.5	9.9	27.6	55.0	35.1	64.9
1.1. Ժամկետային ակտիվներ	6.5	8.7	25.8	51.9	32.3	60.6
այդ թվում՝ վարկեր	4.1	6.4	25.3	51.7	29.5	58.1
միջբանկային վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	1.2	1.6	0.0	0.1	1.2	1.7
1.2. Երկարաձգված ակտիվներ	0.6	0.6	1.7	2.4	2.3	3.0
այդ թվում՝ վարկեր	0.3	0.4	1.0	2.4	1.3	2.8
միջբանկային վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	0.2
1.3. Ժամկետանց ակտիվներ	0.4	0.6	0.1	0.7	0.5	1.3
այդ թվում՝ վարկեր	0.4	0.6	0.1	0.7	0.5	1.3
միջբանկային վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2. Ոչ ռեզիդենտներին տրված վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	2.2	3.1	0.0	0.0	2.2	3.1
2.1. Ժամկետային ակտիվներ	0.0	1.2	1.5	1.7	1.5	2.8
2.2. Երկարաձգված ակտիվներ	0.0	0.0	0.7	0.2	0.7	0.2
2.3. Ժամկետանց ակտիվներ	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1
3. Ռեզիդենտներին տրված վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր ըստ ճյուղերի, այդ թվում՝	6.8	7.6	26.1	54.2	32.9	61.8
3.1. արդյունաբերություն	0.4	1.9	2.6	12.5	3.1	14.4
հանքագործական	0.2	0.6	0.3	1.2	0.4	1.8
էներգետիկա	0.1	0.7	0.9	4.8	1.0	5.5
սննդի	0.1	0.3	0.8	3.5	0.9	3.8
թեթև	0.1	0.0	0.2	0.6	0.2	0.6
քիմիական	0.0	0.0	0.0	0.4	0.0	0.4
շինանյութերի	0.0	0.1	0.2	0.9	0.2	1.0
թանկարժեք իրերի	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1
մետալուրգիա	0.0	0.1	0.0	0.2	0.0	0.3
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	0.0	0.0	0.1	0.2	0.1	0.2
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	0.0	0.1	0.1	0.6	0.1	0.7
3.2. գյուղատնտեսություն	0.0	0.5	1.8	3.7	1.8	4.2
3.3. շինարարություն	0.1	0.1	1.1	3.6	1.2	3.7
3.4. տրանսպորտ և կապ	0.4	0.0	0.6	2.3	0.9	2.4
3.5. առևտուր	0.6	1.6	2.5	11.3	3.1	12.9
3.6. հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	0.0	0.2	0.8	6.3	0.8	6.4
3.7. ֆինանսական հատված	2.6	2.0	0.1	0.5	2.6	2.5
3.8. սպառողական վարկեր	2.6	0.1	12.3	4.5	14.9	4.7
3.9. հիփոթեքային վարկեր	0.0	0.0	3.7	4.5	3.7	4.5
3.10. տնտեսության այլ ճյուղեր	0.2	1.1	0.6	5.0	0.8	6.1

Հավելված 8 *(շարունակություն)*

%

Ցուցանիշներ	2016					
	Մինչև 1 տարի		1 տարուց ավելի		Ընդամենը	
	ՀՀ դրամ	արտարժ.	ՀՀ դրամ	արտարժ.	ՀՀ դրամ	արտարժ.
1. Ընդամենը վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր (2+3)	9.1	12.4	28.9	49.7	38.0	62.0
1.1. Ժամկետային ակտիվներ	7.4	11.6	27.3	47.8	34.6	59.4
այդ թվում՝ վարկեր	5.6	11.2	26.8	47.7	32.4	58.9
միջբանկային վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	1.0	0.2	0.0	0.0	1.0	0.2
1.2. Երկարաձգված ակտիվներ	1.5	0.3	1.5	1.3	3.1	1.6
այդ թվում՝ վարկեր	0.1	0.1	0.9	1.3	1.1	1.4
միջբանկային վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	0.4	0.2	0.0	0.0	0.4	0.2
1.3. Ժամկետանց ակտիվներ	0.2	0.4	0.1	0.6	0.3	1.0
այդ թվում՝ վարկեր	0.2	0.4	0.1	0.6	0.3	1.0
միջբանկային վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2. Ոչ ռեզիդենտներին տրված վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	1.2	4.5	5.0	2.1	6.3	6.6
2.1. Ժամկետային ակտիվներ	1.2	4.5	4.4	1.9	5.7	6.4
2.2. Երկարաձգված ակտիվներ	0.0	0.0	0.6	0.1	0.6	0.2
2.3. Ժամկետանց ակտիվներ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1
3. Ռեզիդենտներին տրված վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր ըստ ճյուղերի, այդ թվում՝	7.3	7.0	24.4	48.4	31.7	55.4
3.1. արդյունաբերություն	0.2	2.8	2.4	11.8	2.6	14.6
հանքագործական	0.0	0.3	0.1	1.7	0.1	1.9
էներգետիկա	0.1	2.1	1.0	4.4	1.1	6.4
սննդի	0.0	0.2	0.8	3.1	0.8	3.3
թեթև	0.0	0.0	0.1	0.3	0.1	0.4
քիմիական	0.0	0.0	0.0	0.6	0.0	0.6
շինանյութերի	0.0	0.0	0.1	0.8	0.2	0.9
թանկարժեք իրերի	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1
մետալուրգիա	0.0	0.1	0.0	0.2	0.0	0.3
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.2
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	0.0	0.1	0.1	0.6	0.1	0.7
3.2. գյուղատնտեսություն	0.0	0.3	1.8	3.1	1.9	3.4
3.3. շինարարություն	0.2	0.1	0.4	3.5	0.6	3.6
3.4. տրանսպորտ և կապ	0.2	0.1	0.6	2.1	0.9	2.2
3.5. առևտուր	0.2	2.2	2.0	9.3	2.2	11.4
3.6. հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	0.1	0.0	1.2	6.4	1.3	6.4
3.7. ֆինանսական հատված	2.8	0.6	0.1	0.4	3.0	1.0
3.8. սպառողական վարկեր	2.4	0.2	11.2	3.9	13.6	4.0
3.9. հիփոթեքային վարկեր	0.0	0.0	3.6	3.8	3.6	3.8
3.10. տնտեսության այլ ճյուղեր	2.2	5.0	2.2	5.0	2.2	5.0

Հավելված 8 *(շարունակություն)*

%

Ցուցանիշներ	2017					
	Մինչև 1 տարի		1 տարուց ավելի		Ընդամենը	
	ՀՀ դրամ	արտարժ.	ՀՀ դրամ	արտարժ.	ՀՀ դրամ	արտարժ.
1. Ընդամենը վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր (2+3)	8.9	13.3	30.0	47.8	38.9	61.1
1.1. Ժամկետային ակտիվներ	6.5	12.0	29.3	46.7	35.7	58.7
այդ թվում՝ վարկեր	3.7	9.7	28.8	46.6	32.5	56.3
միջբանկային վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	1.1	1.5	0.1	0.0	1.2	1.5
1.2. Երկարաձգված ակտիվներ	2.2	1.1	0.7	0.4	2.9	1.5
այդ թվում՝ վարկեր	0.5	0.6	0.4	0.4	0.9	1.0
միջբանկային վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	0.3	0.4	0.0	0.0	0.3	0.5
1.3. Ժամկետանց ակտիվներ	0.2	0.2	0.1	0.7	0.3	0.9
այդ թվում՝ վարկեր	0.2	0.2	0.1	0.7	0.2	0.9
միջբանկային վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2. Ոչ ռեզիդենտներին տրված վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր	0.7	3.6	1.6	1.3	2.3	4.9
2.1. Ժամկետային ակտիվներ	0.0	2.6	2.3	1.8	2.3	4.4
2.2. Երկարաձգված ակտիվներ	0.0	0.4	0.0	0.1	0.0	0.5
2.3. Ժամկետանց ակտիվներ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3. Ռեզիդենտներին տրված վարկեր, ավանդներ, ֆակտորինգ, լիզինգ, ռեպո համաձայնագրեր ըստ ճյուղերի, այդ թվում՝	8.1	9.7	28.4	46.5	36.6	56.2
3.1. արդյունաբերություն	0.3	2.1	2.6	11.4	2.9	13.5
հանքագործական	0.0	0.1	0.0	2.3	0.0	2.4
էներգետիկա	0.2	1.6	1.0	4.2	1.1	5.8
սննդի	0.1	0.3	0.7	3.0	0.8	3.3
թեթև	0.0	0.0	0.1	0.3	0.2	0.3
քիմիական	0.0	0.0	0.4	0.1	0.4	0.1
շինանյութերի	0.0	0.1	0.2	0.8	0.2	0.8
թանկարժեք իրերի	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1
մետալուրգիա	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.1
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	0.0	0.0	0.1	0.7	0.1	0.7
3.2. գյուղատնտեսություն	0.0	0.2	1.9	2.3	1.9	2.5
3.3. շինարարություն	0.5	0.9	0.5	3.4	0.9	4.2
3.4. տրանսպորտ և կապ	0.1	0.0	0.4	2.0	0.5	2.0
3.5. առևտուր	0.3	2.8	2.1	9.9	2.4	12.7
3.6. հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	0.0	0.0	1.7	6.1	1.7	6.2
3.7. ֆինանսական հատված	4.0	2.5	0.2	0.4	4.2	2.9
3.8. սպառողական վարկեր	1.9	0.1	12.8	3.6	14.7	3.7
3.9. հիփոթեքային վարկեր	0.0	0.0	4.0	3.5	4.0	3.5
3.10. տնտեսության այլ ճյուղեր	0.9	0.9	2.4	3.9	3.3	4.8

Հավելված 9. Առևտրային բանկերի վարկային ներդրումների բաշխվածությունը

%

31.12.2017 թ. դրությամբ	Բանկ 1	Բանկ 2	Բանկ 3	Բանկ 4	Բանկ 5	Բանկ 6	Բանկ 7	Բանկ 8	Բանկ 9
Առևտրային բանկերի վարկային ներդրումների բաշխվածությունն ըստ տնտեսության ճյուղերի									
1. արդյունաբերություն	14.37	12.46	15.20	23.12	3.00	14.71	20.96	9.10	16.67
հանքագործական	0.66	0.15	1.86	12.38	-	0.00	0.00	0.16	0.00
էներգետիկա	6.73	9.90	7.41	4.73	-	7.48	8.99	5.19	2.54
սննդի	5.36	0.35	1.41	3.31	3.00	2.44	10.04	2.95	7.69
թեթև	0.05	1.77	0.59	0.40	-	0.65	0.55	0.25	1.95
քիմիական	0.63	0.02	0.04	-	-	-	-	0.02	0.09
շինանյութերի	0.90	0.12	3.16	2.17	-	0.07	0.57	0.44	2.21
թանկարժեք իրերի	-	-	0.29	0.01	-	0.01	0.44	0.03	0.27
մետալուրգիա	0.03	-	-	-	-	-	-	-	-
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	-		0.31	0.07	-	0.04	0.04	0.04	0.37
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	0.02	0.14	0.14	0.05	0.00	4.03	0.34	0.02	1.54
2. գյուղատնտեսություն	2.16	0.35	0.81	5.32	7.56	0.80	1.02	4.03	1.48
անասնապահություն	0.89	0.24	0.28	0.07	1.42	0.35		0.11	0.80
բուսաբուծություն	1.27	0.11	0.53	5.25	6.14	0.45	1.02	3.92	0.69
3. շինարարություն	13.91	0.29	6.42	5.50	-	5.52	3.41	3.42	1.62
4. տրանսպորտ և կապ	5.39	0.24	2.82	5.05	-	0.27	1.56	0.42	2.95
5. առևտուր	17.83	3.28	19.30	22.58	12.02	13.74	23.14	13.00	30.07
մեծածախ առևտուր	14.55	0.52	10.31	17.43	8.92	3.25	14.76	7.16	19.86
մանրածախ առևտուր	3.28	2.76	8.99	5.15	3.11	10.50	8.38	5.84	10.21
6. հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	10.22	0.91	9.10	14.28	5.81	9.79	11.62	6.91	5.77
7. ֆինանսական հատված	2.65	21.95	8.69	5.43	3.70	12.79	12.15	8.77	7.59
այդ թվում՝ ռեզիդենտ բանկեր	0.63	12.76	4.18	3.02	0.52	5.38	-	5.25	6.70
8. սպառողական վարկեր	12.18	30.42	17.66	7.65	53.00	33.83	12.64	28.58	28.46
9. հիփոթեքային վարկեր	3.30	3.99	12.71	7.00	8.04	5.46	9.60	18.16	4.37
10. տնտեսության այլ ճյուղեր	17.98	26.10	7.28	4.07	6.86	3.10	3.90	7.60	1.01
Ընդամենը ըստ առևտրային բանկերի	**100.00**	**100.00**	**100.00**	**100.00**	**100.00**	**100.00**	**100.00**	**100.00**	**100.00**
Ճյուղերի վարկավորման բաշխվածությունն ըստ առևտրային բանկերի									
1. արդյունաբերություն	10.16	2.01	4.40	19.75	0.90	3.81	3.01	2.96	6.76
հանքագործական	3.18	0.17	3.68	72.13	-	-	-	0.36	-
էներգետիկա	11.31	3.80	5.09	9.61	-	4.61	3.07	4.01	2.45
սննդի	15.41	0.23	1.66	11.49	3.65	2.57	5.87	3.90	12.70
թեթև	1.21	10.43	6.22	12.40	-	6.11	2.87	3.02	28.79
քիմիական	14.94	0.13	0.42	-	-	-	-	0.23	1.16
շինանյութերի	10.62	0.33	15.30	31.11	-	0.29	1.37	2.38	15.06
թանկարժեք իրերի	0.05	0.04	13.12	1.99	-	0.32	9.81	1.77	16.93
մետալուրգիա	5.72	-	-	0.72	-	-	-	-	-
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	0.09	-	12.38	8.11	-	1.41	0.75	1.60	21.24
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	0.30	0.44	0.74	0.74	-	19.46	0.91	0.12	11.62
2. գյուղատնտեսություն	5.62	0.21	0.87	16.78	8.34	0.76	0.54	4.84	2.22
անասնապահություն	7.12	0.44	0.92	0.65	4.82	1.03	-	0.41	3.67
բուսաբուծություն	4.91	0.10	0.84	24.54	10.03	0.63	0.80	6.98	1.52
3. շինարարություն	31.11	0.15	5.88	14.86	-	4.52	1.55	3.52	2.08
4. տրանսպորտ և կապ	25.27	0.25	5.41	28.59	-	0.46	1.49	0.90	7.94
5. առևտուր	13.66	0.58	6.05	20.92	3.90	3.86	3.60	4.59	13.23
մեծածախ առևտուր	17.81	0.15	5.17	25.79	4.62	1.46	3.67	4.04	13.96
մանրածախ առևտուր	6.72	1.30	7.54	12.77	2.69	7.89	3.49	5.51	12.01
6. հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	15.11	0.31	5.51	25.54	3.64	5.31	3.49	4.71	4.89
7. ֆինանսական հատված	4.29	8.13	5.76	10.64	2.53	7.59	4.00	6.53	7.06
այդ թվում՝ ռեզիդենտ բանկեր	2.03	9.45	5.54	11.82	0.72	6.39	-	7.83	12.46
8. սպառողական վարկեր	7.66	4.37	4.55	5.82	14.10	7.80	1.61	8.27	10.27
9. հիփոթեքային վարկեր	5.08	1.40	8.00	13.02	5.23	3.08	3.00	12.86	3.86
10. տնտեսության այլ ճյուղեր	25.68	8.52	4.25	7.02	4.15	1.62	1.13	5.00	0.83
Ընդամենը ըստ առևտրային բանկերի	**12.50**	**2.86**	**5.12**	**15.11**	**5.29**	**4.58**	**2.54**	**5.76**	**7.17**

%

31.12.2017 թ. դրությամբ	Բանկ 10	Բանկ 11	Բանկ 12	Բանկ 13	Բանկ 14	Բանկ 15	Բանկ 16	Բանկ 17	Ընդամենը ըստ ճյուղերի
Առևտրային բանկերի վարկային ներդրումների բաշխվածությունն ըստ տնտեսության ճյուղերի									
1. արդյունաբերություն	3.24	13.86	27.40	12.98	4.33	5.88	29.04	42.03	17.7
հանքագործական	-	0.00	0.00	0.02	0.01	0.38	3.34	0.00	2.6
էներգետիկա	-	13.79	3.23	5.67	2.06	0.01	19.53	11.67	7.4
սննդի	0.28	0.00	18.71	4.99	0.64	2.24	0.90	20.54	4.3
թեթև	1.22	0.01	0.20	0.38	0.54	0.64	0.03	2.08	0.5
քիմիական	-	-	-	0.01	0.01	0.02	2.84	-	0.5
շինանյութերի	1.13	0.02	-	1.31	0.03	0.23	0.02	5.57	1.1
թանկարժեք իրերի	-	-	-	0.06	-	1.27	-	0.09	0.1
մետալուրգիա	-	-	1.37	-	-	-	-	-	0.1
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	0.61	0.03	-	0.11	-	0.02	0.35	0.18	0.1
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	0.00	0.00	3.89	0.45	1.04	1.07	2.03	1.90	0.9
2. գյուղատնտեսություն	1.24	4.77	1.77	29.26	0.94	0.22	3.09	1.69	4.8
անասնապահություն	1.24	2.89	0.01	14.83	0.60	0.13	0.42	0.98	1.6
բուսաբուծություն	-	1.87	1.76	14.44	0.34	0.09	2.67	0.71	3.2
3. շինարարություն	4.71	1.64	5.74	1.27	1.42	7.88	7.26	6.30	5.6
4. տրանսպորտ և կապ	2.67	3.33	0.00	0.47	0.01	2.63	3.61	0.40	2.7
5. առևտուր	20.90	6.00	25.14	11.28	1.01	19.02	11.52	7.97	16.3
մեծածախ առևտուր	15.20	5.69	19.12	3.95	0.07	2.20	5.97	7.35	10.2
մանրածախ առևտուր	5.70	0.31	6.02	7.33	0.94	16.82	5.55	0.62	6.1
6. հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	2.07	6.64	7.46	2.60	0.09	4.31	10.96	6.70	8.5
7. ֆինանսական հատված	28.01	40.79	5.39	5.99	18.44	0.05	7.69	0.66	7.7
այդ թվում՝ ռեզիդենտ բանկեր	27.34	40.79	3.29	2.80	12.74	-	0.25	-	3.9
8. սպառողական վարկեր	7.23	3.36	7.21	28.52	8.25	45.71	14.34	3.54	19.9
9. հիփոթեքային վարկեր	28.41	19.54	13.48	6.13	9.93	8.94	7.79	10.08	8.1
10. տնտեսության այլ ճյուղեր	1.51	0.08	6.40	1.49	55.57	5.34	4.69	20.64	8.8
Ընդամենը ըստ բանկերի	**100.00**	**100.00**	**100.00**	**100.00**	**100.00**	**100.00**	**100.00**	**100.00**	**100.0**
Ճյուղերի վարկավորման բաշխվածությունն ըստ առևտրային բանկերի									
1. արդյունաբերություն	0.05	1.57	6.00	5.37	0.81	1.49	25.22	5.74	100.0
հանքագործական	-	-	-	0.06	0.01	0.65	19.77	-	100.0
էներգետիկա		3.73	1.68	5.58	0.91	0.01	40.34	3.79	100.0
սննդի	0.02	-	16.68	8.41	0.49	2.31	3.18	11.43	100.0
թեթև	0.70	0.05	1.56	5.68	3.68	5.95	0.95	10.38	100.0
քիմիական	-	-	-	0.11	0.09	0.15	82.77	-	100.0
շինանյութերի	0.30	0.04	-	9.07	0.10	0.99	0.27	12.78	100.0
թանկարժեք իրերի	-	-	-	3.82	-	50.28	-	1.86	100.0
մետալուրգիա	-	-	93.57	-	-	-	-	-	100.0
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	1.35	0.48	-	6.42	-	0.62	42.16	3.39	100.0
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	-	-	15.85	3.43	3.63	5.06	32.87	4.84	100.0
2. գյուղատնտեսություն	0.07	2.00	1.43	44.72	0.65	0.21	9.89	0.85	100.0
անասնապահություն	0.22	3.73	0.03	69.67	1.27	0.38	4.11	1.53	100.0
բուսաբուծություն	-	1.16	2.11	32.69	0.34	0.13	12.68	0.53	100.0
3. շինարարություն	0.23	0.59	3.98	1.66	0.84	6.32	19.97	2.73	100.0
4. տրանսպորտ և կապ	0.28	2.50	0.01	1.28	0.01	4.43	20.81	0.36	100.0
5. առևտուր	0.36	0.74	5.97	5.06	0.21	5.23	10.85	1.18	100.0
մեծածախ առևտուր	0.41	1.12	7.26	2.83	0.02	0.97	8.99	1.74	100.0
մանրածախ առևտուր	0.26	0.10	3.82	8.80	0.51	12.36	13.98	0.25	100.0
6. հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	0.07	1.58	3.42	2.25	0.04	2.29	19.93	1.92	100.0
7. ֆինանսական հատված	1.01	10.62	2.71	5.69	7.90	0.03	15.31	0.21	100.0
այդ թվում՝ ռեզիդենտ բանկեր	1.97	21.24	3.31	5.32	10.92	-	0.99	-	100.0
8. սպառողական վարկեր	0.10	0.34	1.40	10.51	1.37	10.31	11.09	0.43	100.0
9. հիփոթեքային վարկեր	0.97	4.83	6.42	5.53	4.04	4.93	14.74	3.00	100.0
10. տնտեսության այլ ճյուղեր	0.05	0.02	2.83	1.25	20.99	2.73	8.22	5.70	100.0
Ընդամենը ըստ բանկերի	**0.28**	**2.01**	**3.87**	**7.33**	**3.31**	**4.48**	**15.37**	**2.42**	**100.0**

Հավելված 10. ՀՀ տարածքում գործող առևտրային բանկերի չաշխատող և անհուսալի վարկային ներդրումները և դեբիտորական պարտքերը

հազար ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	Չաշխատող ակտիվներ		Հետհաշվեկշռային մնացորդ	
	ՀՀ դրամ	արտարժ.	ՀՀ դրամ	արտարժ.
2015				
Չաշխատող և հետհաշվեկշիռ դուրս գրված ակտիվներ (ընդամենը)	43982289	125890076	90973368	197384555
1. Ռեզիդենտների չաշխատող և հետհաշվեկշիռ դուրս գրված ակտիվներ (ընդամենը)	43947736	123762974	90738871	191679359
1.1. արդյունաբերություն	1396935	34916929	4189447	45462258
հանքագործություն	37972	102202	87187	168220
էներգետիկա	7193	7815331	16855	2487907
սննդի	669725	16329637	2758620	28743823
թեթև	257266	943667	601203	2443614
քիմիական	38767	18202	44105	7770
շինանյութերի	217369	2442014	272131	2425301
թանկարժեք իրերի	1295	116456	96245	1366796
մետալուրգիա	-	-	-	-
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	31996	245117	30719	2199759
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	135352	6904302	282383	5619068
1.2. գյուղատնտեսություն	3278555	11266256	2292774	26214514
1.3. շինարարություն	1101992	9776998	1734191	17775378
1.4. տրանսպորտ և կապ	1599627	1461794	393493	4341341
1.5. առևտուր	3110853	15436069	7912602	47229829
1.6. հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	2777900	19572433	1256282	5572264
1.7. ֆինանսական հատված	263683	19363	372629	732472
1.8. սպառողական վարկեր	25661206	11615470	56888532	16175082
1.9. հիփոթեքային վարկեր	3277853	8086868	6924843	11393383
1.10. տնտեսության այլ ճյուղեր	1479133	11610794	8774079	16782839
2. Ոչ ռեզիդենտների չաշխատող և հետհաշվեկշիռ դուրս գրված ակտիվներ (ընդամենը)	34553	2127102	234497	5705196
2016				
Չաշխատող և հետհաշվեկշիռ դուրս գրված ակտիվներ (ընդամենը)	39115373	126619265	120204633	234081983
1. Ռեզիդենտների չաշխատող և հետհաշվեկշիռ դուրս գրված ակտիվներ (ընդամենը)	38812476	124408296	119977985	224827677
1.1. արդյունաբերություն	4107870	38731384	3666300	53633157
հանքագործություն	6663	23272	130330	485696
էներգետիկա	310476	6552535	6188	2608813
սննդի	3131385	20045397	1918205	35671409
թեթև	115460	2484349	778662	2536767
քիմիական	574	670319	67664	21254

շինանյութերի	170860	3137714	406191	2039032
թանկարժեք իրերի	37814	108174	89013	1316824
մետալուրգիա	-	-	-	-
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	297032	424341	35279	1939453
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	37606	5285283	234769	7013908
1.2. գյուղատնտեսություն	2119537	9621624	4224968	28601910
1.3. շինարարություն	213736	6363144	2224582	18855865
1.4. տրանսպորտ և կապ	150995	823838	473248	5607642
1.5. առևտուր	2124153	20674666	9486816	52458053
1.6. հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	3120886	22523703	1371864	9881314
1.7. ֆինանսական հատված	626920	58317	375754	732916
1.8. սպառողական վարկեր	22016344	11804292	80281627	21214947
1.9. հիփոթեքային վարկեր	3286214	8114882	7673793	15447763
1.10. տնտեսության այլ ճյուղեր	1045821	5692448	10199033	18394112
2. Ոչ ռեզիդենտների չաշխատող և հետհաշվեկշիռ դուրս գրված ակտիվներ (ընդամենը)	302897	2210969	226648	9254306
2017				
Չաշխատող և հետհաշվեկշիռ դուրս գրված ակտիվներ (ընդամենը)	47279432	103933147	146095591	296414371
1. Ռեզիդենտների չաշխատող և հետհաշվեկշիռ դուրս գրված ակտիվներ (ընդամենը)	47222983	101417400	145797894	287309831
1.1. արդյունաբերություն	3668735	25056990	4373867	73656285
հանքագործություն	-	3171393	141111	560860
էներգետիկա	103202	653069	337804	4544056
սննդի	3443275	15328899	2143968	40166420
թեթև	38955	424378	789480	3524495
քիմիական	-	25054	41522	654596
շինանյութերի	65033	2204974	409611	12301305
թանկարժեք իրերի	9340	20438	175309	1372775
մետալուրգիա	-	-	-	-
մեքենաշինական և էլեկտրատեխնիկական	-	6001	31702	2014102
արդյունաբերության այլ ճյուղեր	8930	3222785	303360	8517676
1.2. գյուղատնտեսություն	1201730	7319678	4854671	33831038
1.3. շինարարություն	1541472	9816660	2435402	24057011
1.4. տրանսպորտ և կապ	134261	2415248	466124	6205622
1.5. առևտուր	1484007	18007786	8290645	63534355
1.6. հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	2565031	20391022	1682038	13024056
1.7. ֆինանսական հատված	595231	-	369563	765085
1.8. սպառողական վարկեր	20011075	6994737	101146047	29217927
1.9. հիփոթեքային վարկեր	2292643	5213937	8330061	18252972
1.10. տնտեսության այլ ճյուղեր	13728797	6201342	13849475	24765480
2. Ոչ ռեզիդենտների չաշխատող և հետհաշվեկշիռ դուրս գրված ակտիվներ (ընդամենը)	56449	2515747	297697	9104540

Հավելված 11. Վարկերի, դեբիտորական պարտքերի և վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների դիմաց հաշվարկվող պահուստների չափը

հազար ՀՀ դրամ

Վարկեր	Վարկային ներդրումներ	Տեսակարար կշիռ	Տրված վարկերի գծով պահուստ	
			մնացորդ	% ընդհանուրից
31.12.15				
1. Ստանդարտ	1974588819	92.24	23830092	1.21
2. Հսկվող	74967899	3.50	8549024	11.40
3. Ոչ ստանդարտ	48019755	2.24	11087687	23.09
4. Կասկածելի	43015768	2.01	27805250	64.64
Ընդամենը	**2140592241**	**100.00**	**71272054**	**3.33**

Վարկեր	Վարկային ներդրումներ	Տեսակարար կշիռ	Տրված վարկերի գծով պահուստ	
			մնացորդ	% ընդհանուրից
31.12.16				
1. Ստանդարտ	2261716532	93.31	29215745	1.29
2. Հսկվող	50774484	2.09	5714859	11.26
3. Ոչ ստանդարտ	45034068	1.86	10385212	23.06
4. Կասկածելի	66411023	2.74	39150704	58.95
Ընդամենը	**2423936107**	**100.00**	**84466520**	**3.48**

Վարկեր	Վարկային ներդրումներ	Տեսակարար կշիռ	Տրված վարկերի գծով պահուստ	
			մնացորդ	% ընդհանուրից
31.12.17				
1. Ստանդարտ	2530790322	94.52	29787932	1.18
2. Հսկվող	40706632	1.52	4778129	11.74
3. Ոչ ստանդարտ	58286013	2.18	13061135	22.41
4. Կասկածելի	47674633	1.78	27939416	58.60
Ընդամենը	**2677457601**	**100.00**	**75566612**	**2.82**

Դեբիտորական պարտքեր	Դեբիտորական պարտքեր	Տեսակարար կշիռ	Դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ	
			մնացորդ	% ընդհանուրից
31.12.15				
1. Ստանդարտ	160103744	97.64	1793283	1.12
2. Հսկվող	754642	0.46	81176	10.76
3. Ոչ ստանդարտ	2564565	1.56	593863	23.16
4. Կասկածելի	549739	0.34	321066	58.40
Ընդամենը	**163972690**	**100**	**2789388**	**1.70**

Դեբիտորական պարտքեր	Դեբիտորական պարտքեր	Տեսակարար կշիռ	Դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ	
			մնացորդ	% ընդհանուրից
31.12.16				
1. Ստանդարտ	247416905	98.60	3375171	1.36
2. Հսկվող	1094673	0.44	118331	10.81
3. Ոչ ստանդարտ	1109459	0.44	246734	22.24
4. Կասկածելի	1310934	0.52	814753	62.15
Ընդամենը	**250931971**	**100.00**	**4554989**	**1.82**

Դեբիտորական պարտքեր	Դեբիտորական պարտքեր	Տեսակարար կշիռ	Դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ	
			մնացորդ	% ընդհանուրից
31.12.17				
1. Ստանդարտ	270771165	98.35	3105165	1.15
2. Հսկվող	437683	0.16	47642	10.88
3. Ոչ ստանդարտ	1214182	0.44	254202	20.94
4. Կասկածելի	2893426	1.05	1704806	58.92
Ընդամենը	**275316456**	**100.00**	**5111815**	**1.86**

Հետհաշվեկշռային հոդվածներ	Հետհաշվեկշռային հոդվածներ	Տեսակարար կշիռ	Հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով պահուստ	
			մնացորդ	% ընդհանուրից
31.12.15				
1. Ստանդարտ	208402751	99.34	2125166	1.02
2. Հսկվող	797799	0.38	88451	11.09
3. Ոչ ստանդարտ	165540	0.08	36995	22.35
4. Կասկածելի	243334	0.12	185240	76.13
5. Անհուսալի	178914	0.09	178914	100.00
Ընդամենը	**209788338**	**100.00**	**2614766**	**1.25**

Հետհաշվեկշռային հոդվածներ	Հետհաշվեկշռային հոդվածներ	Տեսակարար կշիռ	Հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով պահուստ	
			մնացորդ	% ընդհանուրից
31.12.16				
1. Ստանդարտ	262392302	99.53	2809257	1.07
2. Հսկվող	581106	0.22	63709	10.96
3. Ոչ ստանդարտ	315221	0.12	69813	22.15
4. Կասկածելի	97446	0.04	52979	54.37
5. Անհուսալի	234786	0.09	234786	100.00
Ընդամենը	**263620861**	**100.00**	**3230544**	**1.23**

Հետհաշվեկշռային հոդվածներ	Հետհաշվեկշռային հոդվածներ	Տեսակարար կշիռ	Հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով պահուստ	
			մնացորդ	% ընդհանուրից
31.12.17				
1. Ստանդարտ	340748786	99.45	3489939	1.02
2. Հսկվող	300865	0.09	32854	10.92
3. Ոչ ստանդարտ	289399	0.08	67189	23.22
4. Կասկածելի	1027764	0.30	613548	59.70
5. Անհուսալի	277975	0.08	277975	100.00
Ընդամենը	**342644788**	**100.00**	**4481505**	**1.31**

Հավելված 12. ՀՀ տարածքում գործող առևտրային բանկերի հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ

%

Ցուցանիշներ	31.12.16	31.03.17	30.06.17	30.09.17	31.12.17
Ընդհանուր կապիտալի համարժեքություն	20.0	20.0	19.5	19.1	18.5
Ընդհանուր իրացվելիություն	32.5	32.0	32.2	32.2	32.1
Ընթացիկ իրացվելիություն	170.8	164.6	157.1	144.5	141.7
Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը [1]	16.2	15.7	16.6	16.6	17.3
Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը [1]	64.2	63.7	74.0	80.3	87.2
Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը [1]	3.5	3.2	3.1	3.6	3.2
Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը [1]	10.0	7.7	7.8	9.0	9.4

[1] Նշված ցուցանիշների համար ներկայացվել է մեդիանան:

Հավելված 13. ՀՀ տարածքում գործող վարկային կազմակերպությունների ամփոփ հաշվեկշռային ցուցանիշներ

Ցուցանիշներ			31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	Փոփոխություն 31.12.16-31.12.15	31.03.2017	Փոփոխություն 31.03.17-31.12.16
Ակտիվներ	Կանխիկ դրամական միջոցներ		1601651	2259945	2226128	-1.5%	2462557	10.6%
	Ընթացիկ հաշիվներ բանկերում		6249108	4193261	19061932	354.6%	19937842	4.6%
	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		81981836	105012660	133695346	27.3%	134986038	1.0%
	Պետական արժեթղթեր		2636979	5051455	5341476	5.7%	6143508	15.0%
	Վարկեր իրավաբանական անձանց		27971306	37655260	18900748	-49.8%	18793954	-0.6%
	Վարկեր ֆիզիկական անձանց		123789453	126797541	132251853	4.3%	135905337	2.8%
	Վարկեր՝ կապված անձանց և աշխատակիցներին		4029154	3038961	3911907	28.7%	4617211	18.0%
	Հիմնական միջոցներ		10053994	11831886	49692414	320.0%	70669266	42.2%
	Լիզինգ, ֆակտորինգ		4616986	4218105	4017355	-4.8%	3936147	-2.0%
	Այլ արժեթղթեր		5567236	9432176	19685799	108.7%	19889384	1.0%
	Այլ ակտիվներ		5707418	5186874	5256070	1.3%	5735369	9.1%
	Հաշվարկված ստացվելիք տոկոսներ		2111685	2744195	6976131	154.2%	12351818	77.1%
	Ակտիվների հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստներ		-7159927	-8794449	-9038460	2.8%	-9581787	6.0%
	Ընդհանուր ակտիվներ		**269156880**	**308627870**	**391978700**	**27.0%**	**425846642**	**8.6%**
Պարտավորություններ	Ցպահանջ պարտավորություններ		520731	29891	85999	187.7%	119068	38.5%
	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		90721813	92436374	104013903	12.5%	104283881	0.3%
	Ֆիզիկական անձանց ժամկետային պարտավորություններ		20935073	19890190	20403270	2.6%	20659583	1.3%
	Իրավաբանական անձանց ժամկետային պարտավորություններ [1]		36989793	52900100	67752424	28.1%	86807511	28.1%
	Վճարվելիք տոկոսներ		2843221	2918031	3231997	10.8%	2644604	-18.2%
	Այլ պարտավորություններ		7498109	8246187	14452395	75.3%	17930460	24.1%
	Ընդհանուր պարտավորություններ		**159508741**	**176420773**	**209939988**	**19.0%**	**232445108**	**10.7%**
Սեփական միջոցներ	Փաստացի լրացված կանոնադրական հիմնադրամ		86178554	104290268	136105889	30.5%	135760889	-0.3%
	այդ թվում՝ ոչ ռեզիդենտների փայամասնակցություն		19169490	10167970	10547228	4%	10802228	2%
	Գլխավոր պահուստ		2190620	2488214	3122434	25.5%	3133347	0.3%
	Վարկային կազմակերպությունների կողմից հետ գնված կապիտալ		-	-	-		-	
	Չբաշխված շահույթ (վնաս)	Ընթացիկ ժամանակաշրջանի	9861001	10318374	19239495	86.5%	11876609	-38.3%
		Նախորդ ժամանակաշրջանի	11580066	18114209	23014054	27.0%	42028964	82.6%
	Հաշվեկշռային ընդհանուր կապիտալ		**109648139**	**132207097**	**182038712**	**37.7%**	**193401534**	**6.2%**
	Ծանուցում. Ընդամենը վարկային կազմակերպությունների քանակ		**32**	**32**	**34**		**33**	

Ցուցանիշներ		30.06.2017	Փոփոխություն 30.06.17-31.03.17	30.09.2017	Փոփոխություն 30.09.17-30.06.17	31.12.2017	Փոփոխություն 31.12.17-30.09.17	Փոփոխություն 31.12.17-31.12.16
Ակտիվներ	Կանխիկ դրամական միջոցներ	2597843	5.5%	2841372	9.4%	2575576	-9.4%	15.7%
	Ընթացիկ հաշիվներ բանկերում	19852449	-0.4%	25415052	28.0%	30642993	20.6%	60.8%
	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	133946762	-0.8%	136213143	1.7%	138042978	1.3%	3.3%
	Պետական արժեթղթեր	7060470	14.9%	7343148	4.0%	10503106	43.0%	96.6%
	Վարկեր իրավաբանական անձանց	18353705	-2.3%	24705826	34.6%	23264553	-5.8%	23.1%
	Վարկեր ֆիզիկական անձանց	138079656	1.6%	137984232	-0.1%	150863265	9.3%	14.1%
	Վարկեր կապված անձանց և աշխատակիցներին	3801379	-17.7%	3314560	-12.8%	3889838	17.4%	-0.6%
	Հիմնական միջոցներ	71867344	1.7%	65274635	-9.2%	76871702	17.8%	54.7%
	Լիզինգ, ֆակտորինգ	4107145	4.3%	4157214	1.2%	4341047	4.4%	8.1%
	Այլ արժեթղթեր	20245507	1.8%	21028876	3.9%	25952584	23.4%	31.8%
	Այլ ակտիվներ	7411251	29.2%	11557306	55.9%	7581584	-34.4%	44.2%
	Հաշվարկված ստացվելիք տոկոսներ	12958311	4.9%	10567653	-18.4%	8975188	-15.1%	28.7%
	Ակտիվների հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստներ	-9299055	-3.0%	-9261315	-0.4%	-8753751	-5.5%	-3.1%
	Ընդհանուր ակտիվներ	**430982766**	**1.2%**	**441141702**	**2.4%**	**474750664**	**7.6%**	**21.1%**
Պարտավորություններ	Ցպահանջ պարտավորություններ	112181	-5.8%	125795	12.1%	129074	2.6%	50.1%
	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	104926991	0.6%	109103909	4.0%	121670881	11.5%	17.0%
	Ֆիզիկական անձանց ժամկետային պարտավորություններ	21653967	4.8%	23966773	10.7%	25479952	6.3%	24.9%
	Իրավաբանական անձանց ժամկետային պարտավորություններ[1]	77165611	-11.1%	54349395	-29.6%	44523995	-18.1%	-34.3%
	Վճարվելիք տոկոսներ	2490726	-5.8%	3412338	37.0%	3367390	-1.3%	4.2%
	Այլ պարտավորություններ	17298880	-3.5%	22972622	32.8%	22218496	-3.3%	53.7%
	Ընդհանուր պարտավորություններ	**223648356**	**-3.8%**	**213930831**	**-4.3%**	**217389789**	**1.6%**	**3.5%**
Կապիտալ	Փաստացի լրացված կանոնադրական հիմնադրամ	140961193	3.8%	150514713	6.8%	164623573	9.4%	21.0%
	այդ թվում՝ ոչ ռեզիդենտների փայամասնակցություն	10753160	0%	10601579	-1%	10601579	0%	1%
	Գլխավոր պահուստ	3769949	20.3%	3953687	4.9%	4006688	1.3%	28.3%
	Վարկային կազմակերպությունների կողմից հետ գնված կապիտալ	0		0		0		
	Չբաշխված շահույթ (վնաս) Ընթացիկ ժամանակաշրջանի	21685908	82.6%	35342515	63.0%	51324079	45.2%	166.8%
	Չբաշխված շահույթ (վնաս) Նախորդ ժամանակաշրջանի	40112501	-4.6%	36601902	-8.8%	36412918	-0.5%	58.2%
	Հաշվեկշռային ընդհանուր կապիտալ	**207334410**	**7.2%**	**227210870**	**9.6%**	**257360874**	**13.3%**	**41.4%**
	Ծանուցում. Ընդամենը վարկային կազմակերպությունների քանակ	**33**		**35**		**35**		

[1] *Ընդգրկված են նաև պարտավորությունները Կառավարության նկատմամբ:*

Հավելված 14. ՀՀ տարածքում գործող վարկային կազմակերպությունների ամփոփ հաշվեկշռային ցուցանիշների կառուցվածքի միտումները

%

Ցուցանիշներ		31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	Փոփոխություն 31.12.16-31.12.15	31.03.2017	Փոփոխություն 31.03.17-31.12.16
Ակտիվներ	Կանխիկ դրամական միջոցներ	0.6	0.7	0.6	-0.2	0.6	0.0
	Ընթացիկ հաշիվներ բանկերում	2.3	1.4	4.9	3.5	4.7	-0.2
	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	30.5	34.0	34.1	0.1	31.7	-2.4
	Պետական արժեթղթեր	1.0	1.6	1.4	-0.3	1.4	0.1
	Վարկեր իրավաբանական անձանց	10.4	12.2	4.8	-7.4	4.4	-0.4
	Վարկեր ֆիզիկական անձանց	46.0	41.1	33.7	-7.3	31.9	-1.8
	Վարկեր՝ կապված անձանց և աշխատակիցներին	1.5	1.0	1.0	0.0	1.1	0.1
	Հիմնական միջոցներ	3.7	3.8	12.7	8.8	16.6	3.9
	Լիզինգ, ֆակտորինգ	1.7	1.4	1.0	-0.3	0.9	-0.1
	Այլ արժեթղթեր	2.1	3.1	5.0	2.0	4.7	-0.4
	Այլ ակտիվներ	2.1	1.7	1.3	-0.3	1.3	0.0
	Հաշվարկված ստացվելիք տոկոսներ	0.8	0.9	1.8	0.9	2.9	1.1
	Ակտիվների հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստներ	-2.7	-2.8	-2.3	0.5	-2.3	0.1
	Ընդհանուր ակտիվներ	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**x**	**100.0**	**x**
Պարտավորություններ	Ցպահանջ պարտավորություններ	0.3	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0
	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	56.9	52.4	49.5	-2.9	44.9	-4.7
	Ֆիզիկական անձանց ժամկետային պարտավորություններ	13.1	11.3	9.7	-1.6	8.9	-0.8
	Իրավաբանական անձանց ժամկետային պարտավորություններ [1]	23.2	30.0	32.3	2.3	37.3	5.1
	Վճարվելիք տոկոսներ	1.8	1.7	1.5	-0.1	1.1	-0.4
	Այլ պարտավորություններ	4.7	4.7	6.9	2.2	7.7	0.8
	Ընդհանուր պարտավորություններ	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**x**	**100.0**	**x**
Կապիտալ	Փաստացի լրացված կանոնադրական հիմնադրամ	78.6	78.9	74.8	-4.1	70.2	-4.6
	այդ թվում՝ ոչ ռեզիդենտների փայամասնակցություն	17.5	7.7	5.8	-1.9	5.6	-0.2
	Գլխավոր պահուստ	2.0	1.9	1.7	-0.2	1.6	-0.1
	Վարկային կազմակերպությունների կողմից հետ գնված կապիտալ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Չբաշխված շահույթ (վնաս) Ընթացիկ ժամանակաշրջանի	9.0	7.8	10.6	2.8	6.1	-4.4%
	Չբաշխված շահույթ (վնաս) Նախորդ ժամանակաշրջանի	10.6	13.7	12.6	-1.1	21.7	9.1%
	Հաշվեկշռային ընդհանուր կապիտալ	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**x**	**100.0**	**x**

%

Ցուցանիշներ			30.06.17	Փոփոխություն 30.06.17 - 31.03.17	30.09.2017	Փոփոխություն 30.09.17 - 30.06.17	31.12.2017	Փոփոխություն 31.12.17 - 31.12.16
Ակտիվներ	Կանխիկ դրամական միջոցներ		0.6	0.0	0.6	0.0	0.5	-0.1
	Ընթացիկ հաշիվներ բանկերում		4.6	-0.1	5.8	1.2	6.5	0.7
	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		31.1	-0.6	30.9	-0.2	29.1	-1.8
	Պետական արժեթղթեր		1.6	0.2	1.7	0.0	2.2	0.5
	Վարկեր իրավաբանական անձանց		4.3	-0.2	5.6	1.3	4.9	-0.7
	Վարկեր ֆիզիկական անձանց		32.0	0.1	31.3	-0.8	31.8	0.5
	Վարկեր՝ կապված անձանց և աշխատակիցներին		0.9	-0.2	0.8	-0.1	0.8	0.1
	Հիմնական միջոցներ		16.7	0.1	14.8	-1.9	16.2	1.4
	Լիզինգ, ֆակտորինգ		1.0	0.0	0.9	0.0	0.9	0.0
	Այլ արժեթղթեր		4.7	0.0	4.8	0.1	5.5	0.7
	Այլ ակտիվներ		1.7	0.4	2.6	0.9	1.6	-1.0
	Հաշվարկված ստացվելիք տոկոսներ		3.0	0.1	2.4	-0.6	1.9	-0.5
	Ակտիվների հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստներ		-2.2	0.1	-2.1	0.1	-1.8	0.3
	Ընդհանուր ակտիվներ		**100.0**	**x**	**100.0**	**x**	**100.0**	**x**
Պարտավորություններ	Ցպահանջ պարտավորություններ		0.1	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0
	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		46.9	2.1	51.0	4.1	56.0	5.0
	Ֆիզիկական անձանց ժամկետային պարտավորություններ		9.7	0.8	11.2	1.5	11.7	0.5
	Իրավաբանական անձանց ժամկետային պարտավորություններ*		34.5	-2.8	25.4	-9.1	20.5	-4.9
	Վճարվելիք տոկոսներ		1.1	0.0	1.6	0.5	1.5	0.0
	Այլ պարտավորություններ		7.7	0.0	10.7	3.0	10.2	-0.5
	Ընդհանուր պարտավորություններ		**100.0**	**x**	**100.0**	**x**	**100.0**	**x**
Կապիտալ	Փաստացի լրացված կանոնադրական հիմնադրամ		68.0	-2.2	66.2	-1.7	64.0	-2.3
	այդ թվում՝ ոչ ռեզիդենտների փայամասնակցություն		5.2	-0.4	4.7	-0.5	4.1	-0.5
	Գլխավոր պահուստ		1.8	0.2	1.7	-0.1	1.6	-0.2
	Վարկային կազմակերպությունների կողմից հետ գնված կապիտալ		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	Չբաշխված շահույթ (վնաս)	Ընթացիկ ժամանակաշրջանի	10.5	4.3	15.6	5.1	19.9	4.4%
		Նախորդ ժամանակաշրջանի	19.3	-2.4	16.1	-3.2	14.1	-2.0%
	Հաշվեկշռային ընդհանուր կապիտալ		**100.0**	**x**	**100.0**	**x**	**100.0**	**x**

[1] Ընդգրկված են նաև պարտավորությունները Կառավարության նկատմամբ:

Հավելված 15. ՀՀ տարածքում գործող վարկային կազմակերպությունների եկամուտները և ծախսերը

հազար ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	31.12.14	31.12.15	31.12.16	Փոփոխություն 31.12.16 - 31.12.15	31.03.17	30.06.17	30.09.17	31.12.17	Փոփոխություն 31.12.17 - 31.12.16
Տոկոսային եկամուտներ	33023081	38429053	42710685	11%	10426590	21239245	32479480	43470697	1.8%
Տոկոսային ծախսեր	12882159	14184587	14867624	5%	3605654	7285221	11113477	14966030	0.7%
Զուտ տոկոսային եկամուտներ	20140922	24244466	27843062	15%	6820936	13954024	21366003	28504667	2.4%
Ոչ տոկոսային եկամուտներ	8793779	12628521	18169967	44%	12048990	24256522	39340031	54128192	197.9%
Ոչ տոկոսային ծախսեր	15400802	17111068	16739774	-2%	4118982	8595225	13305578	18871037	12.7%
Զուտ ոչ տոկոսային եկամուտներ	-6607023	-4482547	1430193	-132%	7930007	15661297	26034453	35257154	2365.2%
Հատկացումներ հնարավոր կորուստների պահուստին	16866807	24779238	28169984	14%	6843776	16840067	26325896	36313639	28.9%
Վերադարձ հնարավոր կորուստների պահուստից	15478059	17538511	21329929	22%	4708536	10553045	16974587	29195684	36.9%
Զուտ մասհանումներ	1388748	7240726	6840055	-6%	2135241	6287022	9351309	7117955	4.1%
Համախառն եկամուտներ	57294918	68596085	100271246	46%	27184115	56048812	87930827	126794573	26.5%
Համախառն ծախսեր	45149768	56074893	59777382	7%	14568412	32720513	49979595	70150706	17.4%
Շահույթ մինչև հարկվելը	12145150	12521192	22433200	79%	12615703	23328299	38049148	56643866	152.5%
Զուտ շահույթ	9861000	10331546	19231554	86%	11873074	21678314	35333830	52475736	172.9%

Հավելված 16. ՀՀ տարածքում գործող վարկային կազմակերպությունների վարկային ներդրումները

հազար ՀՀ դրամ

Ճյուղեր	31.12.14	31.12.15	31.12.16	Փոփոխություն 31.12.16 - 31.12.15	31.03.17	30.06.17	30.09.17	31.12.17	Փոփոխություն 31.12.17 - 31.12.16
Արդյունաբերություն	18440273	16818393	14020174	-16.6%	13111919	11836207	11688845	12463691	-11.1%
Գյուղատնտեսություն	50421744	53393140	51103664	-4.3%	53139325	51989093	48682141	52436608	2.6%
Շինարարություն	5054617	3493108	3012628	-13.8%	2978506	4473734	4190322	4218685	40.0%
Տրանսպորտ և կապ	7122593	1930353	1767866	-8.4%	1712851	1719592	1803756	1841487	4.2%
Առևտուր	25135710	22850822	20042883	-12.3%	19377805	19465835	19567516	21471429	7.1%
Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	4813917	4903110	4711345	-3.9%	4756782	4527119	4772684	4904985	4.1%
Ֆինանսական հատված	82575861	105496820	133909111	26.9%	135100330	133936863	136088500	137950768	3.0%
Սպառողական վարկեր (ներառյալ՝ հիփոթեքային)	28870603	30198660	38758707	28.3%	41248534	44219613	47355275	53864171	39.0%
Հիփոթեքային (բնակարանային) վարկեր	19008345	20567789	24154364	17.4%	24324463	25392526	26364551	28792639	19.2%
Այլ ճյուղեր	7471948	7625961	8807374	15.5%	9276317	7923331	7129439	7438004	-15.5%
Ընդամենը	**248915612**	**267278155**	**300288117**	**12.4%**	**305026832**	**305483912**	**307643029**	**325382467**	**8.4%**

Հավելված 17. ՀՀ տարածքում գործող վարկային կազմակերպությունների վարկային ներդրումների կառուցվածքն ըստ տնտեսության ճյուղերի

%

Ճյուղեր	31.12.14	31.12.15	31.12.16	Փոփոխություն 31.12.16 - 31.12.15	31.03.17	30.06.17	30.09.17	31.12.17	Փոփոխություն 31.12.17 - 31.12.16
Արդյունաբերություն	7.4	6.3	4.7	-1.6	4.3	3.9	3.8	3.8	-0.8
Գյուղատնտեսություն	20.3	20.0	17.0	-3.0	17.4	17.0	15.8	16.1	-0.9
Շինարարություն	2.0	1.3	1.0	-0.3	1.0	1.5	1.4	1.3	0.3
Տրանսպորտ և կապ	2.9	0.7	0.6	-0.1	0.6	0.6	0.6	0.6	0.0
Առևտուր	10.1	8.5	6.7	-1.9	6.4	6.4	6.4	6.6	-0.1
Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	1.9	1.8	1.6	-0.3	1.6	1.5	1.6	1.5	-0.1
Ֆինանսական հատված	33.2	39.5	44.6	5.1	44.3	43.8	44.2	42.4	-2.2
Սպառողական վարկեր (ներառյալ՝ հիփոթեքային)	11.6	11.3	12.9	1.6	13.5	14.5	15.4	16.6	3.6
Հիփոթեքային (բնակարանային) վարկեր	7.6	7.7	8.0	0.3	8.0	8.3	8.6	8.8	0.8
Այլ ճյուղեր	3.0	2.9	2.9	0.1	3.0	2.6	2.3	2.3	-0.6
Ընդամենը	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**x**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**x**

Հավելված 18. ՀՀ տարածքում գործող վարկային կազմակերպությունների վարկերի և դեբիտորական պարտքերի կառուցվածքն ըստ ռիսկի դասերի

հազար ՀՀ դրամ

Դաս	31.12.15	Տես. կշիռն ընդամենի մեջ	31.12.16	Տես. կշիռն ընդամենի մեջ	31.03.17	Տես. կշիռն ընդամենի մեջ	30.06.17	Տես. կշիռն ընդամենի մեջ	30.09.17	Տես. կշիռն ընդամենի մեջ	31.12.17	Տես. կշիռն ընդամենի մեջ
Ստանդարտ	238167863	94.9%	331053210	95.4%	362279211	95.6%	364926755	95.9%	364707412	95.9%	390390859	96.8%
Հսկվող	8192303	3.3%	8641292	2.5%	9741747	2.6%	8918027	2.3%	9535189	2.5%	7900039	2.0%
Ոչ ստանդարտ	2953898	1.2%	4383819	1.3%	4055653	1.1%	4373401	1.1%	3532736	0.9%	3104691	0.8%
Կասկածելի	1649738	0.7%	2808997	0.8%	2791053	0.7%	2348901	0.6%	2577163	0.7%	1908725	0.5%
Ընդամենը	**250963801**	**100%**	**346887319**	**100%**	**378867664**	**100%**	**380567084**	**100%**	**380352500**	**100%**	**403304314**	**100%**

Հավելված 19. Ներդրումային ընկերությունները 31.12.2017 թ. դրությամբ

1	«Ալֆասեքյուրիթիզ» ՍՊԸ
2	«Արմենբրոկ» ԲԲԸ
3	«Փրայմ կապիտալ» ՍՊԸ
4	«Ռենեսա» ՓԲԸ
5	«Կապիտալ Ինվեսթմընթս» ՓԲԸ
6	«Տոնտոն» ՍՊԸ
7	«Ֆյուչր կապիտալ մարկետ» ՍՊԸ
8	«Դիվիսա էյ էմ» ՓԲԸ
9	«Կուբ ինվեստ» ՓԲԸ

Հավելված 20. Ներդրումային ընկերությունների (արժեթղթերի շուկայի մասնագիտացված անձանց) ֆինանսական ցուցանիշները

մլն ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ընդամենը ակտիվներ	23609	27039	25411	28655	41571	64335
Ընդամենը պարտավորություններ	19811	21871	20482	24524	35101	54505
Ընդհանուր կապիտալ	3798	5168	4929	4131	6470	9830
Զուտ շահույթ	349	874	1083	164	1455	2538

Հավելված 21. Արժեթղթերի շուկայում ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձանց կողմից իրականացված գործառնությունների ծավալները [1]

մլն ՀՀ դրամ

Արժեթղթեր	2016 թվականին	2017												2017 թվականին
		Հ	Փ	Մ	Ա	Մ	Հ	Հ	Օ	Ս	Հ	Ն	Դ	
Բաժնետոմսեր	157514	2720	2835	1899	3248	4654	4731	5917	24477	6290	7807	2377	8859	75814
որից՝ կարգավորվող շուկայում	31839	2	558	486	813	273	61	12	7573	12	440	6	1820	12057
Պետական պարտատոմսեր	526664	25020	44224	91851	50746	58284	80968	59177	26529	33121	44259	57741	54681	626602
ՊԿՊ	73560	1618	582	48	1921	5966	1697	2131	813	96	47	0	0	14919
որից՝ կարգավորվող շուկայում	9021	0	0	0	0	2191	0	0	0	0	0	0	0	2191
ՊՄՊ	213001	19313	6287	48343	17236	30356	17244	17447	9124	29921	18901	10142	13643	237957
որից՝ կարգավորվող շուկայում	20328	206	72	9469	2169	1547	4385	575	3274	8688	841	989	1248	33461
ՊԵՊ	240103	4089	37355	43459	31590	21962	62026	39599	16592	3105	25310	47600	41038	373726
որից՝ կարգավորվող շուկայում	24449	0	245	3395	2991	783	2678	985	970	58	3093	9302	4947	29449
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	35981	3294	6530	3194	4168	1635	11046	10906	12383	13422	11374	11620	10058	99630
որից՝ կարգավորվող շուկայում	11482	298	3010	508	2307	716	2693	2574	2942	1401	332	1226	990	18996
Ընդամենը արժեթղթերով առուվաճառք	720159	31035	53589	96943	58163	64573	96745	76001	63389	52833	63439	71738	73599	802046
որից՝ կարգավորվող շուկայում	97239	507	3885	13858	8319	5549	9832	4225	14760	10489	5586	12081	9534	98623
Ռեպո համաձայնագրեր (առանց ԿԲ հետ գործառնությունների)	6913800	451383	565053	633254	653339	687747	774532	749406	841652	762593	754336	850658	784312	8508265
որից՝ կարգավորվող շուկայում	0	0	0	0	39	39	15	79	0	329	880	558	528	2468
Արժեթղթերի շուկայում ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձինք	28	28	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29
այդ թվում՝ ներդրումային ծառայություններ մատուցող բանկեր	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17
այդ թվում՝ ներդրումային ընկերություններ	8	8	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
այդ թվում՝ ներդրումային ֆոնդի կառավարիչ	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

[1] Ցուցանիշները հաշվարկված են ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձանց տվյալների ագրեգացման միջոցով, որի պատճառով էլ կարգավորվող շուկայի շրջանառության ծավալները տարբերվում են «Կարգավորվող շուկայում արժեթղթերով իրականացված գործառնությունները» աղյուսակում ներկայացված տվյալներից:

Հավելված 22. Կարգավորվող շուկայում կնքված գործարքները և դրանց կառուցվածքն ըստ գործիքների

մլն ՀՀ դրամ

Ժամանակաշրջան	Գործարքների քանակը	Բորսայում արժեթղթերի առուվաճառքի գործարքների ծավալը			
		բաժնետոմսերով	պետական պարտատոմսերով	կորպորատիվ պարտատոմսերով	Ընդամենը
2012	420	412	4183	417	5013
2013	765	1494	15101	5131	21727
2014	1531	28772	33766	10777	73316
2015	1093	6768	12082	14231	33081
2016	1631	31839	53798	11482	97119
2017	1537	12057	65101	18996	96155
Հունվար	46	2	206	298	507
Փետրվար	71	558	317	3010	3885
Մարտ	203	486	12864	508	13858
Ապրիլ	132	813	5160	2307	8279
Մայիս	115	273	4521	716	5510
Հունիս	143	61	7063	2693	9817
Հուլիս	82	12	1560	2574	4146
Օգոստոս	166	7573	4245	2942	14760
Սեպտեմբեր	179	12	8746	1401	10160
Հոկտեմբեր	88	440	3934	332	4706
Նոյեմբեր	139	6	10291	1226	11523
Դեկտեմբեր	173	1820	6195	990	9005

Հավելված 23. Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիայում ռեեստր վարող թողարկողների և արժեթղթերի սեփականատերերի թիվը

Ժամանակաշրջան	Սեփականատերերի թիվը (մարդ)
2012	88947
2013	107001
2014	105222
2015	105663
2016	108121
2017	105474

Հավելված 24. Ապահովագրական ընկերությունները 31.12.2017 թվականի դրությամբ

1	«Արմենիա Ինշուրանս» ապահովագրական ՍՊԸ
2	«Ինգո Արմենիա» ապահովագրական ՓԲԸ
3	«Հայաստանի արտահանման ապահովագրական գործակալություն» ապահովագրական ՓԲԸ
4	«Նաիրի Ինշուրանս» ապահովագրական ՍՊԸ
5	«Ռեսո» ապահովագրական ՓԲԸ
6	«Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ապահովագրական ՓԲԸ
7	«Սիլ Ինշուրանս» ապահովագրական ՓԲԸ

Հավելված 25. Ապահովագրական ընկերությունների հաշվեկշռային ցուցանիշներ

հազար ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ		31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
ԱԿՏԻՎՆԵՐ	Կանխիկ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	38321	30792	81037
	Բանկային հաշիվներ	957856	745329	1011738
	Ստացվելիք գումարներ ուղղակի ապահովագրության գծով, այդ թվում՝	4157786	5361908	6168218
	ապահովագրավճարներ	2858486	3956456	4937529
	այլ գումարներ	1299300	1405452	1230689
	Համաապահովագրողներից ստացվելիք գումարներ	-	-	-
	Վերաապահովագրողներից ստացվելիք գումարներ	68504	113696	259073
	Հատուցումների գծով պահանջներ, այդ թվում՝	229662	271307	1296981
	համաապահովագրողների նկատմամբ	-	-	829861
	վերաապահովագրողների նկատմամբ	229662	271307	467120
	Սուբռոգացիայի հետևանքով առաջացած պահանջներ	575652	573253	788811
	Ավանդներ բանկերում	14350607	18119615	18385516
	Ֆինանսական կազմակերպություններին տրամադրված փոխառություններ	-	50000	50000
	Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերին տրամադրված փոխառություններ	210921	236009	35869
	Իրավաբանական անձանց տրամադրված փոխառություններ	406309	61471	25750
	Ռեպո համաձայնագրով վաճառված արժեթղթեր	1539131	2374879	2648876
	Պետական արժեթղթեր (ներառյալ՝ ՀՀ ԿԲ կողմից թողարկված արժեթղթեր)	6000748	7114822	6276348
	Ոչ պետական արժեթղթեր	220674	153676	471453
	Մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթերի արժեզրկման կորուստների պահուստներ	-	-1511	-1511
	Ոչ ընթացիկ ներդրումներ այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում և այլ ոչ ընթացիկ պահանջներ նրանց նկատմամբ	-	-	-
	Ուղղակի ապահովագրության, համաապահովագրության, վերաապահովագրության գծով ստացվելիք գումարների, ներդրումների և փոխառությունների հնարավոր կորուստների պահուստներ	-619785	-680910	-763575
	Վերաապահովագրողի բաժինը ապահովագրական պահուստներում	2845052	3291022	3641744
	Հաշվարկված ստացվելիք տոկոսներ	488967	764863	930299
	Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր և ապահովագրության գծով կանխավճարներ	2582758	2639345	3002628
	Հիմնական միջոցներ	2882399	2758451	2733114
	Այլ ակտիվներ	4194685	2696908	2467995
	Ընդամենը ակտիվներ	**41130248**	**46674924**	**49510364**

Ցուցանիշներ		31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	Վճարվելիք հատուցումներ, այդ թվում՝	113311	131429	717545
	ուղղակի ապահովագրության գծով	113311	131429	717545
	համաապահովագրության գծով	-	-	-
	վերաապահովագրության ընդունած ռիսկերի գծով	-	-	-
	Վճարվելիք գումարներ միջնորդներին	340258	393928	535809
	Հետ վերադարձվող ապահովագրավճարներ	54531	80649	66548
	Համաապահովագրողներին փոխանցվելիք ապահովագրավճարներ	-	-	-
	Վերաապահովագրողներին փոխանցվելիք ապահովագրավճարներ	1167001	1436635	2004985
	Ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված փոխառություններ և ստացված վարկեր	683750	483940	784100
	Հաշվարկված վճարվելիք տոկոսներ	34312	31045	64356
	Ապահովագրական պահուստներ, այդ թվում՝	17278387	19185886	19895990
	չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ	11964722	13116472	13701701
	ապահովագրողին ներկայացված, սակայն դեռևս չկարգավորված վնասների պահուստ	2406353	2819028	3130147
	տեղի ունեցած, սակայն դեռևս ապահովագրողին չներկայացված վնասների պահուստ	888579	888592	988894
	մաթեմատիկական պահուստ	-	-	-
	այլ պահուստներ	2018732	2361794	2075248
	Ռեպո համաձայնագրեր	1457025	2219164	2471115
	Ստացված կանխավճարներ ապահովագրության գծով	727477	577296	649033
	Այլ պարտավորություններ	2491716	2669603	3076808
	Ընդամենը պարտավորություններ	**24347768**	**27209575**	**30266289**
ԿԱՊԻՏԱԼ	Կանոնադրական կապիտալ	15063606	15063606	15063606
	Գլխավոր պահուստ	808344	849911	965651
	Ընթացիկ ժամանակաշրջանի չբաշխված շահույթ/վնաս	1141562	3349961	1934194
	Նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթ/վնաս	-131086	-48005	713943
	Կապիտալի այլ տարրեր	-99946	249875	566681
	Ընդամենը կապիտալ	**16782481**	**19465349**	**19244075**

Հավելված 26. Ապահովագրական ընկերությունների եկամուտներ և ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	2015	2016	2017
Վաստակած ապահովագրավճարներ	**25556458**	**26708373**	**28565819**
Զուտ հաշվեգրված ապահովագրավճարներ	26512029	27223725	29224746
Հաշվեգրված ապահովագրավճարներ	31424518	33141215	35262809
Դադարեցված պայմանագրերի գծով հետ վերադարձվող ապահովագրավճարներ	1466151	1206413	1605974
Հաշվեգրված վերաապահովագրավճարներ	-3920602	-4790607	-4750807
Դադարեցված պայմանագրերի գծով ստացվելիք վերաապահովագրավճարներ	474264	79530	318719
Զուտ փոփոխություն չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստում	955571	515352	658927
Փոփոխություն չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստում	1140537	1151751	585231
Փոփոխություն չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստում վերաապահովագրողի մասնաբաժնում	-184966	-636399	73697
Այլ եկամուտներ ապահովագրական գործունեության գծով	**1333202**	**1254402**	**2056810**
Զուտ պարգևավճարներ վերաապահովագրողներից	367463	443678	467671
Այլ եկամուտներ	965738	810724	1589139
Ապահովագրական հատուցումներ	**12671057**	**12997741**	**16708373**
Համախառն մեծություն	13563805	14222355	18002653
Վերաապահովագրողի բաժինը	-892748	-1224613	-1294280
Հատկացումներ տեխնիկական պահուստներին	**-7819964**	**-8780867**	**-12764795**
Ներկայացված, սակայն չվճարված պահանջների պահուստ	-6693047	-8032716	-12352073
Համախառն մեծություն	-8175314	-9809634	-15091146
Վերաապահովագրողի բաժինը	1482266	1776917	2739072
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստ	-231810	-295726	-263932
Համախառն մեծություն	-326224	-350672	-328389
Վերաապահովագրողի բաժինը	94415	54946	64456
Այլ պահուստներ	-895107	-452425	-148790
Համախառն մեծություն	-900538	-463464	-161849
Վերաապահովագրողի բաժինը	5431	11039	13060
Վերադարձներ տեխնիկական պահուստներից	**7231909**	**7838193**	**13067950**
Ներկայացված, սակայն չվճարված պահանջների պահուստ	6682169	7452372	12449648
Համախառն մեծություն	7992226	9400710	14784704
Վերաապահովագրողի բաժինը	-1310057	-1948337	-2335055
Տեղի ունեցած, սակայն չներկայացված պահանջների պահուստ	416895	271040	173911
Համախառն մեծություն	743998	350686	235760
Վերաապահովագրողի բաժինը	-327103	-79645	-61848

Ցուցանիշներ	2015	2016	2017
Այլ պահուստներ	132844	114781	444391
Համախառն մեծություն	184891	124236	449392
Վերաապահովագրողի բաժինը	-52047	-9456	-5001
Այլ ծախսեր ապահովագրության գծով	**4932502**	**5102358**	**6131368**
Միջնորդավճարների գծով ծախսեր	4222378	4328985	4418297
Վերաապահովագրության փոխանցած ռիսկերի գծով միջնորդներին տրվող միջնորդավճարների գծով զուտ ծախսեր	69214	101197	113871
Կարգավորման ծախսեր	236034	252586	353683
Այլ գործառնական ծախսեր	404877	419591	1245517
Տոկոսային եկամուտներ	**3038617**	**3326389**	**3126496**
Տոկոսային եկամուտներ ֆին. կազմակերպություններում ներդրված ավանդների, դրանց տրամադրված փոխառությունների և նրանց հետ կնքված ռեպո համաձայնագրերի գծով	1980117	2322168	2158626
Տոկոսային եկամուտներ ֆիզիկական անձանց տրամադրված փոխառությունների գծով	3457	4561	3821
Տոկոսային եկամուտներ իրավաբանական անձանց տրամադրված փոխառությունների գծով	51708	25415	1867
Տոկոսային եկամուտներ պետական արժեթղթերից	685291	786653	805428
Տոկոսային եկամուտներ ոչ պետական արժեթղթերից	23485	19335	33260
Տոկոսային եկամուտներ ռեպո համաձայնագրով վաճառված արժեթղթերից	271976	155890	117491
Այլ տոկոսային եկամուտներ	22583	12368	6002
Տոկոսային ծախսեր	**507733**	**228170**	**246701**
Տոկոսային ծախսեր ֆին. կազմակերպություններից ներգրավված վարկերի, փոխառությունների և նրանց հետ կնքված ռեպո համաձայնագրերի դիմաց	507699	228170	246701
Այլ տոկոսային ծախսեր	34	0	0
Ոչ տոկոսային եկամուտներ	**-56058**	**905760**	**480894**
Զուտ եկամուտներ ակտիվների օտարումից (վաճառքից)	-100757	396416	241179
Ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից զուտ եկամուտներ	-35232	515830	201932
Արտարժույթի վերագնահատման արդյունքում զուտ եկամուտներ	38975	-29031	-11352
Այլ ոչ տոկոսային եկամուտներ	40956	22545	49135
Ոչ տոկոսային ծախսեր	**7614203**	**7949736**	**8548294**
Կառավարչական ծախսեր	6107370	6327069	7069359
Ուսուցման ծախսեր	22910	29912	31658
Հասարակական կապերի գծով ծախսեր	644881	761803	678528
Այլ ոչ տոկոսային ծախսեր	839042	830952	768749
Ակտիվների հնարավոր կորուստների (անհավաքագրելիության) պահուստին հատկացումներ (վերադարձ)	**1571234**	**352196**	**301306**
Շահույթ մինչև շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	**1987434**	**4622049**	**2597132**
Շահութահարկի գծով ծախս	**585712**	**855628**	**575038**
Շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	**1401723**	**3766421**	**2022093**
Շահաբաժիններ	**260163**	**416460**	**87900**
Չբաշխված շահույթ	**1141560**	**3349961**	**1934193**

Հավելված 27. Ապահովագրական ընկերությունների կարևորագույն ցուցանիշները՝ ըստ ապահովագրության դասերի

հազար ՀՀ դրամ

	Ոչ կյանքի ապահովագրության դասեր	Գործող պայմանագրերի պայմանագրային պահուստ 31/12/2017 (իսկ)	Գործող պայմանագրերի սպասվող միջին վճարումների ներկա արժեք 31/12/2017	Գործող պայմանագրերի վերապահովագրական գումարներ 31/12/2017	Տարեվերջից առ 31/12/2017 հաշվետվողական պահուստավորումներ	Տարեվերջից առ 31/12/2017 հաշվետվողած վերապահովագրավճարներ	2017 թվականի ընթացքում հաշվետվողած ապահովագրական հատուցումներ	Վերապահովագրողների բաժինը 2017 թվականի ընթացքում հաշվետվողած ապահովագրական հատուցումներում
1	Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	146288	276862892	103594355	906989	235432	51848	-
2	Առողջության ապահովագրություն	4818	264139609	69107517	7112600	232770	4025142	8908
3	Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	8959	102941321	52076443	1925602	620652	1155358	565825
4	Երկաթուղային տրանսպորտի ապահովագրություն	-	-	-	-	-	-	-
5	Օդանավերի ապահովագրություն	8	610146265	610431850	223662	156914	-	-
6	Ջրային փոխադրամիջոցների ապահովագրություն	-	-	-	-	-	-	-
7	Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	2521	194723281	173737185	979239	584052	162052	114102
8	Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	34432	2655287143	2023745953	2763361	1854840	141213	57358
9	Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	6728	246206447	154846137	374254	133337	68293	60433
10	Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	12241	206610341	5653231	93300	8765	34279	305
11	Օդանավերի (նաև՝ բեռնափոխադրող) օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	6	1490912300	1490912300	91418	52702	-	-
12	Ջրային փոխադրամիջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	-	-	-	-	-	-	-
13	Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	1350	415910913	396764269	529612	282161	99178	6631
14	Վարկի ապահովագրություն	121	2111021	1899919	39095	35185	240002	216001
15	Երաշխիքի տրամադրում	-	-	-	-	-	-	-
16	Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	25	68332343	67436145	462833	436341	241225	243412
17	Դատական և արտադատական ծախսերի ապահովագրություն	-	-	-	-	-	-	-
18	Աջակցության ապահովագրություն	17936	432133061	178466764	590383	117656	103724	21301
19	Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	458295	21716905610	-	19170458	-	11680336	-
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**693728**	**28683222547**	**5328672067**	**35262805**	**4750806**	**18002650**	**1294278**

Հավելված 28. Գրավատների ցուցանիշները

մլն ՀՀ դրամ

Ցուցանիշներ	Տրամադրված վարկերի ծավալը	Ներգրավված միջոցները	Գրավատների քանակը
31.12.2012	15103	9193	143
31.12.2013	14151	12209	148
31.12.2014	8389	10522	142
31.12.2015	8796	7636	151
31.12.2016	8432	7374	147
31.12.2017	7857	7534	133

Հավելված 29. Գրանցված վճարահաշվարկային կազմակերպությունները 31.12.2017 թ. դրությամբ

1	«Հայփոստ» ՓԲԸ
2	«Ի-Դրամ» ՍՊԸ
3	«Մոբի դրամ» ՓԲԸ
4	«Մանի տուն» ՍՊԸ
5	«Թել-Սել» ՓԲԸ
6	«Արմենիան Քարդ» ՓԲԸ
7	«ԻՋԻ ՓԵՅ» ՍՊԸ

Հավելված 30. Անկանխիկ վճարային գործիքներով բանկային համակարգում կատարված փոխանցումների ծավալը

մլն ՀՀ դրամ

Փոխանցումներ	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Թղթային վճարային հանձնարարականներով [1]	10568616	12103431	18297163	19605411	21961715	24193329
էլեկտրոնային վճարային հանձնարարականներով [1]	30292	24276	6994	11771	4622	8859
Չեկերով	0	0	0	0	0	0
Այլ դեբետային գործիքներով [2]	89745	105786	132217	165139	218525	298315
Քարտերով անկանխիկ գործառնություններ	12636209	14514310	20901828	22145375	22184862	24500503
Ընդամենը	**10568616**	**12103431**	**18297163**	**19605411**	**21961715**	**24193329**

Հավելված 31. Անկանխիկ վճարային գործիքներով բանկային համակարգում կատարված փոխանցումների քանակը

Փոխանցումներ	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Թղթային վճարային հանձնարարականներով [1]	8710110	9479553	9754949	11755269	13996725	15709378
էլեկտրոնային վճարային հանձնարարականներով [1]	12042	10750	3923	6434	2059	4558
Չեկերով	0	0	0	0	0	0
Այլ դեբետային գործիքներով [2]	2805023	3496610	4565205	6104910	8195997	12189410
Քարտերով անկանխիկ գործառնություններ	15171441	17012904	19255101	23130266	22194781	27903346
Ընդամենը	**8710110**	**9479553**	**9754949**	**11755269**	**13996725**	**15709378**

[1] Շահառուի բանկին/մասնաճյուղին ներկայացված հանձնարարականներ: Ընդգրկված չեն առևտրային բանկի ներբանկային փոխանցումները, բացառությամբ վերջիններիս հաճախորդների միջև իրականացված փոխանցումների:

[2] Պահանջագրեր և այլ դեբետային փոխանցումներ:

Հավելված 32. Միջազգային դրամական փոխանցումների համակարգերով կատարված փոխանցումները և ստացումները

Համակարգեր		2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ընդամենը փոխանցումներ	ծավալը (մլն ՀՀ դրամ)	79048	87164	100935	107220	109101	108581
	քանակը	172868	188700	227135	281243	328145	320576
Ընդամենը ստացումներ	ծավալը (մլն ՀՀ դրամ)	641427	729736	678153	532650	504572	575777
	քանակը	2797158	3309165	3676625	3400193	3308932	3417497
Շրջանառությունը	ծավալը (մլն ՀՀ դրամ)	720475	816900	779088	639870	613673	684357
	քանակը	2970026	3497865	3903760	3681436	3637077	3738073

Հավելված 33. Շրջանառության մեջ գտնվող քարտերի քանակը

Պլաստիկ քարտեր	2012	2013	2014	2015	2016	2017
«ArCa» քարտեր	492126	564503	546509	548521	521273	566768
VISA	520703	652398	712211	789150	587671	609578
MasterCard	264539	299815	320653	344365	416147	493799
Միջազգային այլ քարտեր [1]	45581	47813	58599	47321	45673	45532
Ընդամենը	1322949	1564529	1637972	1729357	1570764	1715677

Հավելված 34. ՀՀ տարածքում քարտերով կատարված գործառնությունների ծավալը

մլն ՀՀ դրամ

Պլաստիկ քարտեր	2012	2013	2014	2015	2016	2017
«ArCa» քարտեր	290960	281344	369630	362068	360868	354393
VISA	450472	473840	632435	633849	631756	692430
MasterCard	174090	186681	264593	267030	310369	411596
Միջազգային այլ քարտեր [1]	84249	75962	85929	95181	78848	96591
Ընդամենը	999771	1017826	1352587	1358128	1381841	1555010

Հավելված 35. ՀՀ տարածքում քարտերով կատարված գործառնությունների քանակը

Պլաստիկ քարտեր	2012	2013	2014	2015	2016	2017
«ArCa» քարտեր	7031742	6607540	7770993	7994133	8129826	8168824
VISA	7244453	8942737	11398710	12520535	13165130	14931979
MasterCard	3450684	4043194	5315173	5750788	7304027	9834129
Միջազգային այլ քարտեր [1]	1140836	1118507	1395843	1561457	1395641	1709432
Ընդամենը	18867715	20711978	25880719	27826913	29994624	34644364

[1] Այդ թվում՝ HSBC debit, AmEx և այլ քարտեր: